

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet om investeringsskydd mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan, och om upphävande av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Vietnam om främjande och skydd av investeringar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att riksdagen godkänner ett i juni 2019 undertecknat avtal om investeringsskydd mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan, och att riksdagen antar en lag för att sätta i kraft de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Samtidigt föreslås det att lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Vietnam om främjande och skydd av investeringar upphävs.

Avtalet om investeringsskydd mellan Europeiska unionen och Vietnam är till sin karaktär ett blandat avtal vars bestämmelser omfattas dels av medlemsstaternas, dels av Europeiska unionens behörighet. Avtalet om investeringsskydd förhandlades fram parallellt med frihandelsavtalet mellan EU och Vietnam, och de utgör tillsammans en institutionell helhet. Syftet med avtalet är att öka investeringarna mellan EU och Vietnam. Avtalet kommer att medföra fördelar för finländska och europeiska investerare genom att det säkerställer ett starkt skydd för investeringar i Vietnam. Avtalet begränsar inte parternas rätt att reglera och eftersträva legitima allmänpolitiska mål.

Avtalet mellan EU och Vietnam träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då parterna till varandra har anmält att deras tillämpliga rättsliga förfaranden för avtalets ikraftträdande har slutförts, om inte parterna kommer överens om en annan tidpunkt. Avtalet ersätter vid ikraftträdandet den bilaterala överenskommelsen mellan Finland och Vietnam om skydd av investeringar. Den föreslagna lagen för att sätta i kraft avtalet och upphäva den lag som gäller ikraftsättandet av den bilaterala överenskommelsen mellan Finland och Vietnam avses träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
1.1 Bakgrund	3
1.2 Beredning	4
2 Avtalets målsättning	5
3 De viktigaste förslagen	5
4 Propositionens konsekvenser	6
5 Remissvar	6
6 Bestämmelserna i avtalet och deras förhållande till lagstiftningen i Finland	6
7 Ikraftträdande	24
8 Bifall av Ålands lagting	24
9 Verkställighet och uppföljning	25
10 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning	25
10.1 Behovet av riksdagens samtycke	25
10.2 Behandlingsordning	27
LAGFÖRSLAG	28
Lag om avtalet om investeringsskydd mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan	28
AVTALSTEXT	29

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Vietnam har blivit Finlands näst största handelspartner inom Sydostasiatiska nationers förbund (Asean), efter Singapore och före Malaysia. Vietnam hör till de snabbast växande länderna inom Asean. Landets BNP har varit i genomsnitt 6 procent under det senaste decenniet, och tillväxten förutspås fortsätta i framtiden. Vietnam har en livlig ekonomi med sina drygt 90 miljoner invånare. Den vietnamesiska medelklassen är den snabbast växande inom Asean, och arbetskraften är ung och dynamisk. Läskunnigheten och utbildningsnivån är hög, lönerna är förhållandevis låga och landet har goda kontakter och en central position i Asean, vilket gör att allt fler utländska investerare väljer Vietnam som bas för sin verksamhet i Mekongregionen och även större områden.

Före förhandlingarna om ett frihandelsavtal och ett avtal om investeringsskydd förde Europeiska utrikestjänsten förhandlingar om ett ramavtal om vittomspännande partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan. Ramavtalet trädde i kraft i oktober 2016. Partnerskaps- och samarbetsavtalet ger en rättslig ram för det långvariga och starka partnerskap som redan finns mellan EU och Vietnam samt för utveckling av samarbetet inom många olika sektorer, såsom politisk dialog samt handel, energi, transporter, mänskliga rättigheter, utbildning, vetenskap och teknik, rätt och migration.

Frihandelsavtalet och avtalet om investeringsskydd är särskilda avtal, som tillsammans med partnerskaps- och samarbetsavtalet utgör en rättslig grund för relationerna mellan EU och Vietnam. Avtalet om investeringsskydd undertecknades den 30 juni 2019 i Hanoi. Frihandelsavtalet, som undertecknades i Hanoi samma dag, trädde i kraft den 1 augusti 2020.

Avtalet om investeringsskydd är till sin karaktär ett blandavtal vars bestämmelser dels omfattas av EU:s, dels av medlemsstaternas befogenhet.

När avtalet mellan EU och Vietnam om investeringsskydd träder i kraft ersätter det, i enlighet med en uttrycklig bestämmelse i avtalet, de bilaterala investeringsavtal som ingåtts mellan Vietnam och medlemsstaterna i EU. Detta gäller även överenskommelsen mellan Finland och Vietnam om främjande och skydd av investeringar (FördrS 28 och 29/2009), som trädde i kraft den 4 juni 2009. När avtalet mellan EU och Vietnam träder i kraft ersätter det hela den bilaterala överenskommelsen mellan Finland och Vietnam, inklusive artikel 16, som gäller ikraftträdande, giltighetstid och uppsägning av överenskommelsen och enligt vars stycke 4 bestämmelserna i överenskommelsen i fråga om investeringar som har gjorts under överenskommelsens giltighetstid ska förbli i kraft under en tid av tjugo år. Efter att avtalet mellan EU och Vietnam om investeringsskydd trätt i kraft gäller det även de investeringar som gjorts under giltighetstiden för den bilaterala överenskommelsen mellan Finland och Vietnam.

År 2019 uppgick Finlands placeringar i Vietnam till ca 2,4 miljoner euro. Finländska bolag hade totalt 12 dotterbolag i Vietnam. Företagen hade en sammanlagd omsättning på ca 81,2 miljoner euro och sysselsatte 842 personer. År 2020 var Vietnam nummer 47 på listan över Finlands största exportländer och nummer 22 av importländerna. Finlands handelsbalans med Vietnam har traditionellt uppvisat ett underskott.

1.2 Beredning

Beredningen av avtalet

Den 23 april 2007 bemyndigade rådet kommissionen att inleda förhandlingar om ett frihandelsavtal med medlemsstaterna i Asean. Eftersom förhandlingarna med hela Asean inte framskred, enades man om att avbryta förhandlingarna i mars 2009. Den 22 december 2009 enades rådet om principen att inleda bilaterala förhandlingar med de enskilda medlemsländerna i förbundet och bemyndigade samma dag kommissionen att inleda bilaterala förhandlingar om ett övergripande frihandelsavtal med Vietnam. Förhandlingarna med Vietnam om ett bilateralt frihandelsavtal inleddes i juni 2012. Bland länderna i Asean har man inlett bilaterala förhandlingar om frihandelsavtal också med Malaysia (2010), Singapore (2012), Thailand (2013), Filippinerna (2015) och Indonesien (2016).

Förhandlingarna om frihandelsavtalet med Vietnam kompletterades den 15 oktober 2013 i fråga om investeringsskydd. Med stöd av de kompletterade förhandlingsdirektiven har kommissionen förhandlat med Vietnam om ett ambitiöst och omfattande frihandelsavtal och avtal om investeringsskydd, i syfte att skapa nya möjligheter och rättssäkerhet för att utveckla handeln och investeringarna mellan parterna.

Förhandlingarna om ett frihandelsavtal mellan EU och Vietnam avslutades i december 2015. Eftersom befogenhetsfrågan när det gällde investeringsskyddet inte var juridiskt klar, bad kommissionen i juli 2015 EU-domstolen om ett yttrande om motsvarande avtal mellan EU och Singapore, som färdigställts tidigare. Med stöd av yttrandet om frihandelsavtalet mellan EU och Singapore (2/15), som lämnades i maj 2017, delades avtalet mellan EU och Vietnam, i fråga om vilket förhandlingar hade förts som en helhet, upp i två separata avtal: ett frihandelsavtal som hör till unionens exklusiva befogenhet och ett avtal om investeringsskydd som hör till unionens och medlemsstaternas delade befogenhet. EU och Vietnam undertecknade de båda avtalen den 30 juni 2019. Frihandelsavtalet trädde i kraft den 1 augusti 2020.

Beredningen på nationell nivå

Utrikesministeriet har berett ingåendet av frihandelsavtalet och det separata avtalet om investeringsskydd i samarbete med andra sektorministerier i sektionen för handelspolitiska frågor.

Statsrådet understödde inledandet av förhandlingar om ett bilateralt frihandelsavtal med Vietnam och utvidgningen av dem till att omfatta investeringsskydd.

Statsrådet lämnade riksdagen en redogörelse för det ursprungliga bemyndigandet att förhandla fram ett frihandelsavtal med länderna i Asean genom en E-skrivelse (E 158/2006 rd). En utredning om att arkitekturen för förhandling för bilaterala avtal ändrats lämnades till riksdagen genom en kompletterande E-skrivelse den 12 april 2010, och en utredning om att bilaterala förhandlingar med Vietnam inlett lämnades genom en kompletterande E-skrivelse den 8 november 2012. En utredning om att utvidga förhandlingarna till att också omfatta investeringsskydd lämnades genom en kompletterande E-skrivelse den 30 augusti 2013. Sedermera har riksdagens ståndpunkt i fråga om förhandlingarna inhämtats med en U-skrivelse (U 12/2014 rd), varefter riksdagen har lämnats en utredning om förhandlingarnas förlopp genom en kompletterande U-skrivelse (UK 18/2016 rd).

Riksdagen informerades om EU-domstolens yttrande (2/15) om avtalet med Singapore genom en E-skrivelse (E 52/2017 rd). Till följd av yttrandet lämnades riksdagen genom en E-skrivelse

(E 71/2017 rd) också en utredning om kommissionens förslag att på grundval av befogenheterna dela upp handelsavtalen i handelsavtal som ingås som unionsavtal och blandade avtal om investeringsskydd och tvistlösning i investeringstvister.

I maj 2019 inhämtade utrikesministeriet utlåtanden om undertecknandet av avtalet om investeringsskydd mellan EU och Vietnam. Utlåtanden lämnades in av de behöriga ministerierna och av Ålands landskapsregering. Republikens president beviljade den 7 juni 2019 fullmakt att underteckna avtalet om investeringsskydd, som ingås som ett blandat avtal.

Regeringens proposition har beretts vid utrikesministeriet. Propositionen har sänts på remiss till kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, justitieministeriet, försvarsministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet, finansministeriet, statsrådets kansli, miljöministeriet samt till Ålands landskapsregering.

Beredningsunderlaget till propositionen finns i den offentliga tjänsten på adressen <https://valtioneuvosto.fi/sv/projekt> med identifieringskoden UM011:00/2021.

2 Avtalets målsättning

Syftet med avtalet om investeringsskydd är att öka den ekonomiska aktiviteten mellan EU och Vietnam genom att stärka investeringsförbindelserna mellan parterna. Avtalet kommer att säkerställa ett skydd för investeringar och det innehåller bland annat standarder för behandling av investerare och investeringar samt bestämmelser om expropriation.

Samtidigt slår avtalet vakt om att parternas rätt att lagstifta och eftersträva legitima allmänpolitiska mål såsom skyddet för folkhälsan, säkerheten och miljön. Regleringsrätten har skrivits in i de egentliga operativa avtalsbestämmelserna. Reglering får dock inte omintetgöra avtalsförpliktelserna om rättvis och skälig behandling, nationell behandling eller behandling som mest gynnsam nation. Dessutom har bland annat definitionen av expropriation preciserats för att undvika tolkningsbarhet.

Tvistlösningens oberoende, sakkunnighet och öppenhet har utvecklats. I avtalet inrättas ett reviderat investeringsdomstolssystem som omfattar ett överklagandeförfarande. Medlemmarna i den domstol som inrättas genom avtalet ska vara personer som uppfyller de nödvändiga villkoren för utövandet av domarämbeten. För dem fastställs dessutom noggranna etiska regler som gäller bland annat oberoende i förhållande till någon regering eller andra intressekonflikter.

Parterna förbinder sig också att eftersträva att inrätta en multilateral investeringsdomstol med andra berörda handelspartner.

3 De viktigaste förslagen

Det föreslås i propositionen att riksdagen godkänner avtalet om investeringsskydd mellan EU och dess medlemsstater, å ena sidan, och Vietnam, å andra sidan. Propositionen innehåller också ett förslag till en så kallad blankettlag, genom vilken de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft.

Samtidigt föreslås det att den lag som gäller ikraftsättande av den bilaterala överenskommelsen mellan Finland och Vietnam om skydd av investeringar upphävs.

4 Propositionens konsekvenser

Avtalet om investeringsskydd medför rättslig säkerhet och förutsägbarhet som är tänkt att hjälpa EU och Vietnam att locka och behålla investeringar som ska ligga till grund för deras ekonomier. Avtalet bildar en helhet tillsammans med det frihandelsavtal som parterna undertecknade samtidigt och som trädde i kraft 2020 och med det partnerskaps- och samarbetsavtal som undertecknades 2012 och trädde i kraft 2016. Bestämmelserna i dessa tre avtal stöder en ökad handel mellan EU och Vietnam, stärkandet av handelsvillkoren och det multilaterala handelssystemet samt samarbetet om bland annat god förvaltning, beskattning och finansiell tillsyn. När avtalet träder i kraft bedöms det således ha gynnsamma, om än inte direkta, konsekvenser för Finlands ekonomi och de finländska företagens verksamhet. Avtalet har inga direkta konsekvenser för statsfinanserna.

Avtalet påverkar inte myndigheternas verksamhet direkt. Genom avtalet inrättas en tribunal i första instans och en överprövningstribunal. De personalresurser som krävs för uppföljnings- och påverkansarbetet i tribunalerna bör säkerställas. Avtalet har dock inga nämnvärda konsekvenser för myndigheternas verksamhet eller för personalresurserna i Finland.

5 Remissvar

Sammanlagt åtta instanser yttrade sig om utkastet till regeringsproposition: kommunikationsministeriet, justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, försvarsministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet samt miljöministeriet.

Justitieministeriet föreslog att befogenhetsfördelningen ska tydliggöras samt förhållandet mellan avtalets bestämmelser om expropriation och grundlagen beskrivas i propositionen. Justitieministeriet föreslog också att i det propositionen ska bedömas vilken betydelse bestämmelserna om tvistlösning har med tanke på 21 § i grundlagen. Försvarsministeriet föreslog i sitt yttrande att beredskapslagens och försvarslagens tilläggsbefogenheter ska beskrivas kortfattat i propositionen och att det till propositionen ska fogas en beskrivning av skadeståndslagens bestämmelser om myndigheters skadeståndsansvar. Regeringspropositionen har kompletterats på de sätt som önskades i de aktuella punkterna i yttrandena.

De övriga instanser som lämnade ett remissyttrande, dvs. kommunikationsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, arbets- och näringsministeriet samt miljöministeriet, hade inget särskilt att anmärka på regeringens proposition.

6 Bestämmelserna i avtalet och deras förhållande till lagstiftningen i Finland

Avtalet

KAPITEL 1

SYFTE OCH ALLMÄNNA DEFINITIONER

Artikel 1.1. Syfte

I artikeln fastställs avtalets syfte att stärka investeringsförbindelserna mellan parterna.

Artikel 1.2. Definitioner

I artikeln definieras de allmänna och partsspecifika termer som används i avtalet, bland annat i fråga om personer, näringsverksamhet, det geografiska tillämpningsområdet och omfattade investeringar.

KAPITEL 2

INVESTERINGSSKYDD

Artikel 2.1. Tillämpningsområde

I artikeln fastställs tillämpningsområdet för avtalets investeringsskydd. Skyddet ska gälla omfattade investeringar och investerare från en part med avseende på driften av deras omfattade investering. Bestämmelserna om nationell behandling och mest-gynnad-nationsbehandling ska inte tillämpas på audiovisuella tjänster, utvinning, framställning och bearbetning av kärnmaterial, tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel, nationellt sjöfartscabotage, tjänster som tillhandahålls och verksamhet som bedrivs i samband med myndighetsutövning eller nationella och internationella luftfartstjänster inom såväl reguljär som icke-reguljär luftfart, och tjänster i direkt anslutning till utövandet av trafikrättigheter, med undantag för reparation och underhåll av flygplan, där flygplanet tas ur bruk, försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster, tjänster som rör datoriserade bokningssystem, markttjänster och flygplatstjänster. Bestämmelserna om nationell behandling och mest-gynnad-nationsbehandling ska heller inte tillämpas på subventioner som beviljas av parterna.

Kapitlet ska inte tillämpas på parternas socialförsäkringssystem eller på verksamhet på varje parts territorium som har anknytning till myndighetsutövning, och inte heller på åtgärder som påverkar fysiska personer som söker tillträde till en parts arbetsmarknad, och inte heller på åtgärder som rör medborgarskap, bosättning eller fast anställning.

Enligt artikeln ska, med undantag för artiklarna 2.1, 2.2 och 2.5–2.9, ingenting i avtalet tolkas så att det begränsar parternas skyldigheter enligt kapitel 9 i frihandelsavtalet, som gäller offentlig upphandling, eller ålägger dem några ytterligare skyldigheter med avseende på offentlig upphandling. För tydlighetens skull påpekas att åtgärder med avseende på offentlig upphandling som är i överensstämmelse med kapitel 9 i frihandelsavtalet inte ska anses strida mot de nämnda artiklarna.

Artikel 2.2. Investerings- och regleringsåtgärder samt mål

Det föreskrivs i artikeln att parterna vad gäller tillämpningen av kapitlet ånyo bekräftar sin rätt att reglera inom sina egna territorier för att uppnå legitima politiska mål, såsom i fråga om folkhälsa, säkerhet, miljö, allmän moral, socialt skydd, konsumentskydd och främjande och värnande av den kulturella mångfalden. För tydlighetens skull påpekas att kapitlet inte ska tolkas som ett åtagande från en parts sida om att den inte kommer att ändra sin rättsliga och regleringsmässiga ram, inbegripet på ett sätt som kan ha en negativ inverkan på driften av investeringar eller investerares vinstförväntningar. Vidare föreskrivs det i artikeln om under vilka omständigheter en parts beslut avseende en subvention eller ett bidrag inte strider mot kapitlet.

Artikel 2.3. Nationell behandling

I artikeln föreskrivs det om nationell behandling av investerare från parterna och av omfattade investeringar med vissa undantag. Dessa gäller de undantag som anges i bilagor till frihandelsavtalet mellan EU och Vietnam och i artikel 2.1 i avtalet om investeringsskydd.

Artikel 2.4. Mest-gynnad-nationsbehandling

Enligt artikeln ska varje part ge investerare från den andra parten och omfattade investeringar en behandling som med avseende på driften av de omfattade investeringarna inte är mindre förmånlig än den som parten i likadana situationer ger investerare från tredjeland och deras investeringar, med beaktande av de undantag som nämns i artikeln.

Artikel 2.5. Behandling av investeringar

Det föreskrivs i artikeln att varje part ska ge investerare från den andra parten och omfattade investeringar en rättvis och skälig behandling och fullständigt skydd och säkerhet. I artikeln räknas de åtgärder eller rader av åtgärder upp som utgör åsidosättande av skyldigheten att ge en rättvis och skälig behandling.

Enligt artikeln får ett tvistlösningsorgan vid tillämpningen av skyldigheten att ge en rättvis och skälig behandling beakta huruvida en part gjort en specifik utfästelse för att förmå en investerare från den andra parten att göra en omfattad investering, vilket skapat en berättigad förväntan som investeraren utgått från vid sitt beslut om att göra eller upprätthålla den omfattade investeringen, men som parten därefter inte har infriat.

För tydlighetens skull påpekas det i artikeln att ”fullständigt skydd och säkerhet” avser en parts skyldighet avseende fysisk säkerhet för investerare och omfattade investeringar.

Artikeln omfattar även skriftliga avtal med investerare från den andra parten eller omfattade investeringar som uppfyller de villkor som anges i artikeln.

Det påpekas ytterligare att en överträdelse av en annan bestämmelse i avtalet eller i ett separat internationellt avtal inte räknas som en överträdelse av artikeln.

Det föreskrivs i artikeln om verksamhet som gäller polis- och förvaltningsmyndigheternas och rättsväsendets verksamhet. Bestämmelser om dessa finns bland annat i polislagen (872/2011), förvaltningslagen (434/2003), lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019), rättegångsbalken (4/1734) och grundlagen.

Artikel 2.6. Ersättning för förluster

Det föreskrivs i artikeln att varje part ska medge investerare från den andra parten, vars omfattade investeringar lider skada till följd av krig eller annan väpnad konflikt, revolution, nationellt nödläge, revolt, uppror eller upplopp på partens territorium, en behandling som inte är mindre förmånlig än den som parten medger sina egna investerare eller investerare från ett tredjeland. Investerare ska omgående beviljas adekvat och faktisk restitution eller ersättning av den andra parten, om den andra partens väpnade styrkor eller myndigheter förfogat eller förstört deras omfattade investering eller en del av den i en situation som inte krävde det.

Bestämmelser om ersättningar till följd av undantagsförhållanden finns i beredskapslagen (1552/2011) och lagen om försvarstillstånd (1083/1991). Enligt bestämmelserna i 2 kap. i beredskapslagen ska undantagsförhållanden ha konstaterats i samverkan mellan statsrådet och re-

publikens president och befogenheterna enligt beredskapslagen tas i bruk genom en separat förordning av statsrådet (ibruktagningsförordning). Det bör särskilt beaktas att tilläggsbefogenheterna enligt ibruktagningsförordningen är därtill innehållsmässigt, tidsmässigt och regionalt begränsade och inga allmänna befogenheter som getts myndigheterna. Också när det gäller lagen om försvarstillstånd är situationen motsvarande så, att de tilläggsbefogenheter som anges i den lagen tas i bruk genom en särskild förordning som är innehållsmässigt, tidsmässigt och regionalt begränsad, i en sådan situation där befogenheter enligt beredskapslagen inte är tillräckliga.

Enligt 128 § 1 mom. i beredskapslagen (1552/2011) ska full ersättning betalas för skada som lidits på grund av de åtgärder som avses i paragrafen. Enligt 2 mom. ska dock endast skälig ersättning betalas för skadan, om den med beaktande av den skadelidandes förmögenhetsförhållanden och andra omständigheter ska anses vara liten eller om stats- eller samhällsekonomiska skäl på grund av skadornas stora mängd oundgängligen kräver det. Vidare ska enligt 38 § 1 mom. i lagen om försvarstillstånd för skada, som lidits på grund av ett beslut eller en åtgärd som inte ersätts med stöd av någon annan lag, full ersättning betalas av statens medel. Detsamma gäller i fråga om skador som till följd av en åtgärd som avses i 20 § i den lagen har åsamkats andra än en fiendestats medborgare, samfund eller stiftelser. Enligt 38 § 2 mom. ska dock, om skadan med beaktande av den skadelidandes förmögenhetsförhållanden och andra omständigheter ska anses vara liten eller om stats- eller samhällsekonomiska skäl på grund av skadornas stora mängd oundgängligen kräver det, endast en skälig ersättning betalas för skadan.

Bestämmelser om myndigheters skadeståndsskyldighet finns dessutom i skadeståndslagen (412/1974). Enligt 3 kap. 2 § i den lagen är ett offentligt samfund skyldigt att ersätta skada som förorsakats genom fel eller försummelse vid myndighetsutövning. Samma skadeståndsskyldighet åligger ett annat samfund som på grund av lag, förordning eller bemyndigande i lag har hand om en offentlig uppgift. Detta ansvar föreligger för samfundet dock endast om de krav blivit åsidosatta som med hänsyn till verksamhetens art och ändamål skäligen kan ställas på fullgörandet av åtgärden eller uppgiften.

Artikel 2.7. Expropriation

Det föreskrivs i artikeln att en part inte vare sig direkt eller indirekt får nationalisera eller expropriera omfattade investeringar av investerare från den andra parten genom åtgärder med motsvarande verkan som en nationalisering eller expropriation, såvida inte åtgärderna vidtas för ett allmänt intresse, i enlighet med vederbörligt rättsligt förfarande, på ett icke-diskriminerande sätt och mot betalning av omedelbar, adekvat och effektiv ersättning.

Ersättningen ska motsvara den omfattade investeringens skäliga marknadsvärde vid tidpunkten omedelbart innan expropriationen ägde rum eller den nära förestående expropriationen blev känd, beroende på vad som inträffar först, samt ränta till en kommersiellt skälig räntesats, räknat från dagen för expropriationen till betalningsdagen.

När det gäller Vietnam ska varje åtgärd som innebär direkt expropriation av mark vidtas för ett syfte som är i enlighet med Vietnams tillämpliga inhemska lagar och andra författningar och mot betalning av ersättning motsvarande marknadsvärde.

Artikeln tillämpas inte på utfärdandet av obligatoriska licenser för immateriella rättigheter i den mån utfärdandet är förenligt med Trips-avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter.

En investerare som berörs av en expropriation ska enligt den exproprierande partens lagstiftning ha rätt att, av en rättslig eller annan oberoende myndighet i den parten, skyndsamt få sitt anspråk och värderingen av sin investering prövade.

För tydlighetens skull påpekas det att artikeln ska tolkas i enlighet med bilaga 4, där bland annat parternas gemensamma förståelse om vad som avses med direkt och indirekt expropriation bekräftas.

Bestämmelser om expropriation finns i lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter (603/1977), lagen angående expropriation av fast egendom för elektrisk anläggning (168/1928), lagen om inlösen av fast egendom och särskilda rättigheter för säkerställande av den nationella säkerheten (468/2019) och lagen om inlösningstillstånd för vissa projekt som påverkar användningen av miljön (768/2004).

Artikel 2.8. Överföring

Det föreskrivs i artikeln att varje part ska tillåta att överföringar hänförliga till omfattade investering sker utan restriktioner och dröjsmål i en fritt konvertibel valuta och till gällande marknadskurs på dagen för överföringen. I artikeln räknas de omfattade överföringarna upp.

Bestämmelser bland annat om konkurs, insolvens och fordringsägares rättigheter finns i konkurslagen (120/2004), i lagen om företagssanering (47/1993) och i lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993), bestämmelser om identifiering och kontroll av kundens identitet i lagen om förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017), bestämmelser om handel med finansiella instrument, clearing och frågor som anknyter till tillhandahållande av investeringstjänster i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017), i lagen om värdeandelskonton (827/1991), i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017), i lagen om värdepapperskonton (750/2012), i värdepappersmarknadslagen (746/2012), i lagen om investeringstjänster (747/2012), i lagen om placeringsfonder (213/2019), i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014) och i lagen om gräsrotsfinansiering (734/2016) samt om förmedling av betalningar i kreditinstitutslagen (610/2014) och i betaltjänstlagen (290/2010). Förutom de ovannämnda lagarna är överföring av finansiella instrument och penningmedel även förknippade med skattebestämmelser och skatteavtal.

Artikel 2.9. Subrogation

I artikeln föreskrivs det i fråga om subrogation att om en part eller en parts organ gör en utbetalning enligt en utfästelse om gottgörelse, en garanti eller ett försäkringsavtal, ska den parten eller dess organ under alla omständigheter ha samma rättigheter som investeraren i fråga om den berörda investeringen.

Bestämmelser om regressrätt finns i lagen om borgen och tredjemanspant (361/1999) och i lagen om försäkringsavtal (543/1994).

KAPITEL 3

TVISTLÖSNING

AVSNITT A

LÖSANDE AV TVISTER MELLAN PARTERNA

UNDERAVSNITT 1

SYFTE OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE

Artikel 3.1 Syfte

I artikeln konstateras det att syftet med avsnitt A är att fastställa en ändamålsenlig och effektiv mekanism för undvikande och lösande av tvister mellan parterna i fråga om tolkning och tillämpning av avtalet.

Artikel 3.2. Tillämpningsområde

I artikeln föreskrivs det att avsnitt A ska tillämpas på tvister mellan parterna om tolkning och tillämpning av bestämmelserna i avtalet, om inget annat uttryckligen anges.

UNDERAVSNITT 2

SAMRÅD OCH MEDLING

Artikel 3.3. Samråd

Artikeln gäller samråd. Enligt artikeln ska parterna sträva efter att lösa tvister genom att inleda samråd i en anda av lojalitet i syfte att nå en ömsesidigt godtagbar lösning. I artikeln definieras reglerna för att hålla samråd.

Artikel 3.4. Medlingsmekanism

Artikeln gäller medling. Enligt artikeln får parterna när som helst komma överens om att inleda ett medlingsförfarande enligt bilaga 9 (Medlingsmekanism). Medlingen gäller åtgärder som inverkar negativt på investeringar mellan parterna.

UNDERAVSNITT 3

TVISTLÖSNINGSFÖRFARANDEN

Artikel 3.5. Inledande av skiljeförfarandet

Artikeln gäller inledande av skiljeförfarande. Om parterna inte kan lösa tvisten genom samråd enligt artikel 3.3, får den part som begärde samråd begära att det tillsätts en skiljenämnd.

Artikel 3.6. Skiljenämndens mandat

Enligt artikeln ska skiljenämndens mandat vara att pröva den fråga som avses i begäran om tillsättning av en skiljenämnd enligt artikel 3.5 för att fatta beslut om huruvida åtgärden i fråga omfattas av avtalets tillämpningsområde och i sin rapport redogöra för sakförhållandena, de relevanta bestämmelsernas tillämplighet och de viktigaste skälen till nämndens slutsatser och rekommendationer i enlighet med artiklarna 3.10 och 3.11.

Artikel 3.7. Tillsättande av skiljenämnden

I artikeln föreskrivs det om tillsättande av skiljenämnden. En skiljenämnd ska bestå av tre skiljemän.

Artikel 3.8. Skiljenämndens tvistlösningsförfaranden

Artikeln gäller de regler och förfaranden för skiljenämndens tvistlösningsförfaranden som fastställs i artikeln och i bilagorna 7 och 8.

Artikel 3.9. Förhandsavgörande om brådskanie fall

I artikeln behandlas förhandsavgörande om brådskanie fall.

Artikel 3.10. Interimsrapport

I artikeln föreskrivs det om interimsrapport från skiljenämnden och om tidsfrister som gäller den. Artikeln gäller rapportens innehåll, parternas möjlighet att inge skriftliga kommentarer och skiljenämndens möjlighet att ändra sin rapport och genomföra ytterligare undersökningar efter att ha beaktat parternas skriftliga kommentarer.

Artikel 3.11. Slutlig rapport

I artikeln föreskrivs det om skiljenämndens slutliga rapport och om tidsplaner för den.

Artikel 3.12. Efterlevnad av den slutliga rapporten

Enligt artikeln ska svaranden vidta de åtgärder som är nödvändiga för att skyndsamt och i en anda av lojalitet efterleva den slutliga rapporten.

Artikel 3.13. Rimlig tidsperiod för att efterleva skiljenämndens avgörande

I artikeln föreskrivs det om en tidsplan för att efterleva skiljenämndens slutliga rapport, om åtgärder som ska vidtas om detta inte kan ske omgående, och om lösande av meningsskiljaktigheter om parterna inte kan enas om en tidsplan.

Artikel 3.14. Granskning av åtgärder som har vidtagits för att efterleva den slutliga rapporten

I artikeln föreskrivs det om anmälan av åtgärder som har vidtagits för att efterleva skiljenämndens slutliga rapport och om avgörande av oenigheter.

Artikel 3.15. Tillfälliga korrigerande åtgärder i fall av bristande efterlevnad

I artikeln föreskrivs det om förfaranden för tillfälliga korrigerande åtgärder i situationer där det inte råder klarhet i om skiljenämndens slutliga rapport efterlevs eller där de åtgärder som den slutliga rapporten förutsätter inte har vidtagits, samt om vidtagande av korrigerande åtgärder.

Artikel 3.16. Granskning av åtgärder som vidtagits för efterlevande efter antagandet av tillfälliga korrigerande åtgärder i fall av bristande efterlevnad

I artikeln föreskrivs det om granskning av åtgärder som vidtagits för efterlevande efter antagandet av tillfälliga korrigerande åtgärder i fall av bristande efterlevnad av skiljenämndens slutliga rapport.

Artikel 3.17. Ersättning av skiljeman

I artikeln föreskrivs det om ersättandet av skiljemän, om den ursprungliga skiljenämnden eller några av skiljemännen, under skiljeförfarandet, inte kan delta, drar sig ur eller måste ersättas.

Artikel 3.18. Uppskjutande och avslutande av skiljeförfaranden

I artikeln föreskrivs det om uppskjutande och avslutande av skiljeförfaranden.

Artikel 3.19. Ömsesidigt godtagbar lösning

I artikeln föreskrivs det om hur parterna när som helst får nå en ömsesidigt godtagbar lösning på tvister som omfattas av avsnitt A.

Artikel 3.20. Upplysningar samt råd i sakfrågor

I artikeln föreskrivs det om skiljenämndens rätt att begära upplysningar och sakkunnigutlåtanden som den anser vara lämpliga samt om utlämnande och föreläggande för parterna av upplysningarna.

Artikel 3.21. Tolkningsregler

I artikeln kommer parterna överens om att följa sedvanliga folkrättsliga regler.

Artikel 3.22. Beslut och avgöranden av skiljenämnden

I artikeln föreskrivs det om skiljenämndens strävan efter att fatta beslut i samförstånd och om att parterna villkorslöst ska godta skiljenämndens rapporter och avgöranden och att skiljedomarna inte ska ge upphov till några rättigheter eller skyldigheter för fysiska eller juridiska personer. Enligt artikeln ska skiljenämndens rapporter och avgöranden göras tillgängliga, såvida inte något annat beslutas för att skydda konfidentiella uppgifter.

UNDERAVSNITT 4

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 3.23. Förteckning över skiljemän

Enligt artikeln ska en förteckning över skiljemän sammanställas senast sex månader efter avtalets ikraftträdande.

Artikel 3.24. Val av forum

I artikeln föreskrivs det om hur tvistlösningsförfarandet enligt avtalet förhåller sig till bestämmelser och åtgärder inom ramen för Världshandelsorganisationen WTO och enligt andra avtal i vilka båda parterna är parter.

Artikel 3.25. Tidsfrister

I artikeln föreskrivs det att alla tidsfrister som fastställs i avsnitt A, inbegripet skiljenämndens tidsfrister för meddelande av rapporter och avgöranden, om inte annat anges ska räknas i kalenderdagar från och med dagen efter den dag då den åtgärd eller händelse de avser inträffade. Tidsfristerna får dock ändras genom överenskommelse mellan parterna.

Artikel 3.26. Översyn och ändringar

Enligt artikeln får kommittén se över och besluta att ändra förfarandena och uppförandekoderna enligt bilagorna 7, 8 och 9.

AVSNITT B

LÖSANDE AV TVISTER MELLAN INVESTERARE OCH PARTER

UNDERAVSNITT 1

TILLÄMPNINGSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 3.27. Tillämpningsområde

Enligt artikeln tillämpas avsnitt B på tvister mellan en kärende från en part, å ena sidan, och den andra parten, å andra sidan, rörande en åtgärd som påstås strida mot bestämmelserna i kapitel 2 i avtalet och som påstås orsaka förlust eller skada. För tydlighetens skull påpekas det att en kärende inte får hänskjuta ett anspråk, om investeringen har gjorts i bedrägligt syfte eller tillkommit till följd av förtigande, korruption eller ett beteende som utgör missbruk av rättsliga förfaranden. Den tribunal och den överprövningstribunal som inrättas i enlighet med avtalet får inte fatta beslut om anspråk som faller utanför artikelns tillämpningsområde. I artikeln förtydligas det även att ett anspråk som avser omstrukturering av en parts skuld ska behandlas i enlighet med avsnitt B och bilaga 5 (Offentlig skuld).

Artikel 3.28. Definitioner

Artikeln innehåller definitioner.

UNDERAVSNITT 2

ALTERNATIV TVISTLÖSNING OCH SAMRÅD

Artikel 3.29. Uppgörelse i godo

I artikeln föreskrivs det att alla tvister i så stor utsträckning som möjligt bör göras upp i godo genom förhandlingar eller medling. Parterna i en tvist kan när som helst komma överens om en sådan uppgörelse, även efter det att ett tvistlösningsförfarande enligt avsnitt B har inletts.

Artikel 3.30. Samråd

Artikeln innefattar detaljerade bestämmelser om förfarandet vid samråd.

Artikel 3.31. Medling

Artikeln innehåller detaljerade bestämmelser om förfarandet vid medling.

UNDERAVSNITT 3

HÄNSKJUTANDE AV ETT ANSPRÅK OCH NÖDVÄNDIGA VILLKOR

Artikel 3.32. Anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk

Artikeln innehåller detaljerade bestämmelser om förfarandet vid ingivande av anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk, när en tvist inte har kunnat lösas inom 90 dagar från ingivandet av begäran om samråd.

Artikel 3.33. Hänskjutande av ett anspråk

I artikeln fastställs förutsättningar och regler för hänskjutande av anspråk. Käranden får hänskjuta ett anspråk, under förutsättning att det uppfyller kraven i artikel 3.35 och tvisten inte har kunnat lösas inom sex månader från ingivandet av begäran om samråd och minst tre månader har förflutit sedan ingivandet av en anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk.

Ett anspråk får hänskjutas i enlighet med regelverket för tvistlösning enligt ICSID-konventionen, reglerna för tilläggsfaciliteten för tilldelning av förfaranden av ICSID:s sekretariat, Uncitrals skiljedomsregler, eller andra regler enligt överenskommelse mellan de tvistande parterna.

Artikel 3.34. Andra anspråk

Enligt artikeln får ett anspråk inte hänskjutas om käranden eller en person som direkt eller indirekt har ett ägarintresse i eller kontrolleras av käranden har ett anspråk som är under prövning vid en annan inhemsk eller internationell domstol eller tribunal som avser samma åtgärd som utgör den påstådda överträdelse som anspråket avser, såvida inte det anspråk som är under prövning återkallas. Bestämmelsen är emellertid inte tillämplig när anspråk som hänskjuts till en inhemsk domstol eller tribunal hänskjuts med det enda syftet att få till stånd ett interimistiskt föreläggande eller fastställelse talan och inte handlar om betalning av ekonomiskt skadestånd. Artikeln tillämpas tillsammans med bilaga 12 (Samtidiga förfaranden).

Artikel 3.35. Processuella och andra krav för hänskjutande av ett anspråk

I artikeln föreskrivs det om processuella och andra krav för hänskjutande av ett anspråk. Enligt artikeln får ett anspråk hänskjutas med stöd av avsnitt B endast om hänskjutandet av anspråket åtföljs av kärandens skriftliga samtycke till att tribunalen avgör tvisten i enlighet med förfarandena i avsnittet och om minst sex månader har gått sedan begäran om samråd ingavs och minst tre månader har gått sedan anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk ingavs. Käranden ska även uppfylla de krav som gäller anmälan om avsikt att inleda ett skiljeförfarande, kraven på begäran om samråd, och en investerare får i sitt anspråk inte nämna sådana åtgärder som inte nämnts i anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk.

Artikel 3.36. Samtycke

Enligt artikeln ska svaranden och käranden ge sitt samtycke till att anspråket hänskjuts enligt avsnitt B och i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i avsnittet. Samtycke förutsätter att de tvistande parterna ska avstå från att verkställa en skiljedom innan skiljedomens blivit slutlig. De tvistande parterna ska även avstå från att överklaga eller söka få en skiljedom enligt avsnittet omprövad, upphävd, ogiltigförklarad eller ändrad, eller från att inleda något annat liknande förfarande vid en internationell eller nationell domstol.

Artikel 3.37. Tredjepartsfinansiering

Enligt artikeln ska, i de fall det förekommer tredjepartsfinansiering, den tvistande part som får sådan finansiering meddela den andra tvistande parten och tribunalens avdelning eller tribunalens ordförande om finansieringsarrangemanget och dess karaktär samt tredjepartsfinansiärens namn och adress.

UNDERAVSNITT 4

INVESTERINGSTRIBUNALSYSTEM

Artikel 3.38. Tribunal

Artikeln innehåller förfarandebestämmelser för inrättande av tribunalen. Enligt bestämmelserna ska kommittén vid ikraftträdandet av avtalet utse nio ledamöter av tribunalen. Tre av ledamöterna ska vara medborgare i en av unionens medlemsstater, tre ska vara medborgare i Vietnam och tre ska vara medborgare i tredjeländer. Kommittén får även besluta att öka eller minska antalet medlemmar i tribunalen med en faktor tre. Tribunalens ledamöter ska uppfylla nödvändiga villkor för utövandet av domarämbeten i hemlandet eller vara jurister med allmänt erkända kvalifikationer. De ska ha dokumenterad sakkunskap inom offentlig internationell rätt. Det är önskvärt att de särskilt har sakkunskap inom internationell investeringsrätt, internationell handelsrätt och tvistlösning inom ramen för internationella investerings- eller handelsavtal. Ledamöterna av tribunalen ska utses för en period av fyra år, som kan förlängas. Tribunalen ska pröva ärenden i avdelningar som består av tre ledamöter, varav en ska vara medborgare i en av unionens medlemsstater, en ska vara medborgare i Vietnam och en ska vara medborgare i ett tredjeland. Den ledamot som är medborgare i ett tredjeland ska vara ordförande för avdelningen. Inom 90 dagar från hänskjutandet av ett anspråk ska tribunalens ordförande utse de ledamöter som ska ingå i den avdelning vid tribunalen som ska pröva ärendet på rotationsbasis, varvid det ska säkerställas att avdelningens sammansättning är slumpmässig och oförutsägbar och att alla ledamöter ges samma möjlighet att ingå. Vidare får de tvistande parterna komma överens om att ett ärende ska prövas av en enda ledamot som är medborgare i ett tredjeland och som ska utses av tribunalens ordförande. Svaranden ska beakta en sådan begäran från käranden välviligt, särskilt om käranden är ett litet eller medelstort företag eller om den ersättning eller det skadestånd som begärs är förhållandevis ringa. En sådan begäran bör göras samtidigt med hänskjutandet av anspråket. Tribunalen får fastställa sina egna arbetsmetoder, som ska vara förenliga med gällande tvistlösningsregler och avsnitt B och som ska antas av kommittén. En avdelning vid tribunalen ska göra sitt yttersta för att fatta alla beslut i samförstånd. Om ett beslut inte kan fattas i samförstånd ska avdelningen vid tribunalen fatta sitt beslut med enkel majoritet bland sina ledamöter. För att säkerställa att tribunalens ledamöter är tillgängliga när som helst och med kort varsel ska ledamöterna betalas ett månatligt engagemangsarvode. ICSID:s sekretariat ska fungera som sekretariat för tribunalen och ge den lämpligt stöd.

Artikel 3.39. Överprövningstribunal

Genom artikeln inrättas en permanent överprövningstribunal som ska behandla överklaganden av skiljedomar som meddelats av tribunalen. Den kommitté som inrättas med stöd av artikel 4.1 ska vid avtalets ikraftträdande utse överprövningstribunalen, som ska bestå av sex ledamöter, varav två ska vara medborgare i en av unionens medlemsstater, två ska vara medborgare i Vietnam och två ska vara medborgare i tredjeländer. Kommittén får besluta att öka eller minska antalet ledamöter i överprövningstribunalen med en faktor tre. I artikeln fastställs mandattider, behörighetskrav, åtaganden och ersättningar för ledamöterna i överprövningstribunalen. Vidare fastställs överprövningstribunalens organisations- och procedurfrågor och prövningen av överklaganden i avdelningarna. Överprövningstribunalen ska upprätta sina egna arbetsmetoder. ICSID:s sekretariat ska fungera som sekretariat för överprövningstribunalen och ge den lämpligt stöd.

Artikel 3.40. Etiska regler

I artikeln föreskrivs det om de etiska reglerna för ledamöterna av tribunalen och överprövningstribunalen. Ledamöterna av tribunalen ska vara oberoende. De ska inte vara knutna till någon regering och ska inte ta emot instruktioner från någon organisation eller regering i frågor som rör tvisten. De ska inte delta i handläggningen av tvister som direkt eller indirekt skulle skapa intressekonflikter. De ska uppfylla kraven i bilaga 11, som innehåller uppförandekoden för ledamöter av tribunalen, överprövningstribunalen och medlare. När ledamöterna har utsetts ska de vidare avstå från att agera som ombud eller partsutsedd sakkunnig eller partsutsett vittne i en pågående eller ny investeringsskyddstvist enligt avtalet eller något annat avtal eller enligt inhemska lagar och andra författningar. Om en tvistande part anser att en ledamot har en intressekonflikt kan den invända mot utnämningen av ledamoten. Artikeln innehåller även förfarandebestämmelser om invändningar mot och avsättande av en ledamot.

Artikel 3.41. Multilaterala tvistlösningsmekanismer

Enligt artikeln ska parterna inleda förhandlingar om ett internationellt avtal om inrättande av en multilateral investeringstribunal i kombination med, eller åtskild från, en multilateral överprövningsmekanism för tvister enligt avtalet om investeringsskydd. Parterna får därför komma överens om att inte tillämpa relevanta delar av avsnitt B. Kommittén får anta ett beslut med närmare bestämmelser om en nödvändig övergångsordning.

UNDERAVSNITT 5

GENOMFÖRANDE AV FÖRFARANDE

Artikel 3.42. Tillämplig lag och tolkningsregler

Enligt artikeln ska tribunalen och överprövningstribunalen besluta om huruvida de åtgärder som är föremål för anspråket strider mot bestämmelserna i kapitel 2 (Investeringsskydd) på det sätt som påstås av käranden. Tribunalen och överprövningstribunalen ska tolka avtalet i enlighet med sedvanliga regler för tolkning av folkrätten, kodifierade genom Wienkonventionen om traktaträtten (FördrS 32–33/1980). Om allvarliga problem uppstår när det gäller tolkningen, kan kommittén anta sådana tolkningar av bestämmelser i avtalet som ska vara bindande för tribunalen och överprövningstribunalen.

Artikel 3.43. Bestämmelser mot kringgående

Enligt artikeln ska tribunalen förklara sig obehörig om tribunalen, på grundval av sakförhållandena i ärendet, fastställer att käranden har förvärvat äganderätten till eller kontrollen över investeringen i det huvudsakliga syftet att hänskjuta ett anspråk enligt avsnitt B. Denna möjlighet att förklara sig obehörig ska inte påverka andra jurisdiktionsrelaterade invändningar som skulle kunna bedömas av tribunalen.

Artikel 3.44. Preliminära invändningar

Artikeln gäller anspråk som uppenbart saknar rättslig relevans. Enligt artikel får svaranden, senast 30 dagar efter det att avdelningen vid tribunalen inrättats eller 30 dagar efter det att svaranden fick kännedom om de sakförhållanden som ligger till grund för invändningen, inge en invändning om att ett anspråk uppenbart saknar rättslig relevans. Svaranden ska så utförligt som möjligt ange grunden för invändningen. Tribunalen ska ge de tvistande parterna tillfälle att lägga fram sina synpunkter om invändningen, varefter den vid det första sammanträdet för tribunalens avdelning eller omedelbart därefter ska utfärda ett beslut eller meddela en preliminär skiljedom om invändningen tillsammans med en motivering. Tribunalens beslut ska inte påverka rätten

för en tvistande part att göra invändningar angående ett anspråks rättsliga relevans och inte heller påverka tribunalens behörighet att ta upp andra invändningar som en preliminär fråga.

Artikel 3.45. Anspråk utan rättslig grund

Artikeln gäller anspråk utan rättslig grund. Tribunalen ska som en preliminär fråga ta upp och fatta beslut om eventuella invändningar från svaranden om att ett anspråk, eller någon del av det, i rättsligt hänseende inte är ett anspråk, även om de påstådda sakförhållandena skulle antas vara riktiga. En sådan invändning ska lämnas in till tribunalen senast det datum som tribunalen fastställt. Tribunalen ska, såvida den inte anser att invändningen är ogrundad, avbryta prövningen av sakfrågan, fastställa en tidsplan för att pröva invändningen som är förenlig med eventuella andra tidsplaner som den har fastställt för att pröva andra eventuella preliminära frågor och utfärda ett beslut eller en preliminär skiljedom om invändningen tillsammans med en motivering.

Artikel 3.46. Transparens i samband med förfarandet

I artikeln föreskrivs det om transparens i samband med förfarandet och konstateras det att Förenta nationernas kommission för internationell handelsrätt Uncitrals regler om transparens ska tillämpas på förfarandet, om inte något annat följer av punkterna 2–8 i artikeln.

Artikel 3.47. Interimistiska beslut

Tribunalen får fatta beslut om interimistiska skyddsåtgärder i syfte att skydda en tvistande parts rättigheter eller för att säkerställa att tribunalens behörighet kan utövas till fullo, vilket bland annat kan omfatta ett beslut om att bevara bevisning som innehas eller kontrolleras av en tvistande part eller åtgärder för att skydda tribunalens behörighet. Tribunalen får varken fatta beslut om att tillgångar ska tas i beslag eller förhindra tillämpning av den behandling som påstås utgöra en överträdelse.

Artikel 3.48. Säkerhet för kostnader

Enligt artikeln får tribunalen på begäran besluta att käranden ska ställa säkerhet för alla eller en del av kostnaderna om det finns rimliga skäl att tro att käranden inte kommer att kunna fullgöra en skiljedom där kostnadsansvaret åläggs denne. Om fullständig säkerhet för kostnader inte ställs inom 30 dagar från tribunalens beslut, ska tribunalen informera de tvistande parterna om detta, och tribunalen får då besluta att skjuta upp eller avsluta förfarandet.

Artikel 3.49. Avbrytande

Enligt artikeln anses käranden, om denne efter hänskjutandet av ett anspråk inte vidtar några åtgärder i förfarandet under 180 dagar i följd eller en period som parterna kommit överens om, ha återkallat sitt anspråk och avbrutit förfarandet. Tribunalen ska därefter, på begäran av svaranden och efter att ha underrättat de tvistande parterna, genom beslut konstatera att förfarandet avbrutits och besluta om kostnader. När ett sådant beslut har meddelats ska tribunalen inte längre vara behörig. Käranden får därefter inte hänskjuta ett anspråk avseende samma fråga.

Artikel 3.50. Språket för förfarandet

Enligt artikeln ska de tvistande parterna komma överens om vilket språk som ska användas under förfarandet. Om de tvistande parterna emellertid inte har nått en överenskommelse inom

30 dagar från det att avdelningen vid tribunalen inrättades, ska tribunalen avgöra vilket språk som ska användas under förfarandet.

Artikel 3.51. Den icke tvistande parten

I artikeln anges de handlingar som svaranden inom 30 dagar från mottagandet av handlingarna eller omedelbart efter det att en tvist som berör konfidentiell eller skyddad information har lösts ska överlämna till den avtalspart som inte är en tvistande part. Enligt artikeln har den icke tvistande parten rätt att närvara vid alla förhandlingar som hålls enligt avsnitt B och göra muntliga framställningar om tolkningen av avtalet.

Artikel 3.52. Sakkunnigutlåtanden

Enligt artikeln får tribunalen på begäran av en tvistande part eller, efter samråd med de tvistande parterna, på eget initiativ utse en eller flera sakkunniga som ska avge skriftliga utlåtanden till den om sakfrågor som väcks av en tvistande part under förfarandet.

Artikel 3.53. Preliminär skiljedom

Enligt artikeln får tribunalen på begäran av käranden och efter att ha hört de tvistande parterna endast tilldöma, var för sig eller tillsammans, ekonomiskt skadestånd och tillämplig ränta samt återställande av egendom, varvid det ska anges i skiljedomens att svaranden i stället för återställande får erlagga ett ekonomiskt skadestånd och tillämplig ränta. Vidare föreskrivs det i artikeln om mottagaren av skadeståndet eller egendomen. Det ekonomiska skadeståndet får inte vara större än den förlust som käranden eller dess lokalt etablerade företag lidit. Tribunalen får inte heller utdöma straffskadestånd. Tribunalen ska besluta att kostnaderna för förfarandet ska betalas av den förlorande tvistande parten. I undantagsfall får tribunalen dela upp dessa kostnader mellan de tvistande parterna, om den bedömer att en uppdelning är lämplig med hänsyn till omständigheterna i ärendet. I artikeln föreskrivs det även om andra skäligena kostnader och om fördelningen av kostnaderna i situationer där endast vissa delar av anspråket har godtagits. Tribunalen ska meddela en preliminär skiljedom inom 18 månader från dagen för hänskjutandet av anspråket.

Artikel 3.54. Överklagandeförfarande

I artikeln föreskrivs det om rätten att överklaga en preliminär skiljedom till överprövningstribunalen inom 90 dagar från det att den meddelats och om grunderna för överklagande.

Artikel 3.55. Slutlig skiljedom

Enligt artikeln blir en preliminär skiljedom slutlig om den inte har överklagats av någon av de tvistande parterna i enlighet med den bestämmelse i avtalet som gäller överklagandeförfarande. I artikeln fastställs också förfarandena och tidpunkten för när en skiljedom blir slutlig i fall där en preliminär skiljedom har överklagats hos överprövningstribunalen. Tribunalen ska vara bunden av överprövningstribunalens bedömningar.

Artikel 3.56. Gottgörelse eller annan ersättning

Enligt artikeln får tribunalen inte godta som giltigt försvar, motanspråk, rätt till motfordran eller liknande anspråk det förhållandet att investeraren har fått eller kommer att få gottgörelse eller annan ersättning enligt en försäkring eller ett garantiavtal som motsvarar hela eller en del av den ersättning som yrkas i en tvist som inletts enligt avsnitt B.

Artikel 3.57. Verkställighet av slutliga skiljedomar

Artikeln innehåller bestämmelser om verkställighet av slutliga skiljedomar. Slutliga skiljedomar som tribunalen meddelat enligt avsnitt B ska vara bindande mellan de tvistande parterna vad gäller just det ärendet och får inte bli föremål för överklagande, omprövning, upphävande, ogiltigförklaring eller något annat rättsmedel. Varje part ska erkänna en slutlig skiljedom som meddelats enligt avsnitt B som bindande och verkställa betalningsskyldigheten inom dess territorium som om det var en slutlig dom av en domstol i denna part. I artikeln föreskrivs även undantag och tidsfrister i fråga om erkännande och verkställighet av en slutlig skiljedom avseende en tvist där Vietnam är svarande. Verkställigheten av skiljedomerna ska regleras av de lagar om verkställighet av domar eller skiljedomar som är i kraft där verkställigheten ska ske. I tillämpliga fall ska New York-konventionen och ICSID-konventionen tillämpas.

Artikel 3.58. Parternas roll

Enligt artikeln ska parterna inte ge diplomatiskt skydd eller föra en internationell talan beträffande en tvist enligt avsnitt B, såvida inte den andra parten har underlåtit att iakttä och följa en skiljedom som meddelats i tvisten. Vid tillämpningen av bestämmelsen ska diplomatiskt skydd inte omfatta informella diplomatiska utbyten som endast har till syfte att underlätta en lösning av tvisten.

Artikel 3.59. Sammanläggning

I artikeln fastställs förfaranden för sammanläggning av anspråk i situationer där det har hänskjutits två eller flera anspråk som handlar om samma rättsfråga eller sakfråga och som har uppstått på grund av samma händelser och omständigheter.

KAPITEL 4

INSTITUTIONELLA OCH ALLMÄNNA BESTÄMMELSER SAMT SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 4.1. Kommitté

I artikeln kommer parterna överens om inrättandet av en kommitté och om kommitténs sammanträden, ansvar och uppgifter. Kommittén ska sammanträda en gång om året eller i brådskande fall på någondera partens begäran. Kommittén ska säkerställa avtalets funktion samt övervaka genomförandet och tillämpningen av avtalet och främja dess allmänna syften.

Artikel 4.2. Kommitténs beslutsfattande

Artikeln gäller beslutsfattandet i kommittén. Kommittén har befogenhet att fatta beslut i alla frågor som omfattas av avtalet. Besluten ska vara bindande för parterna, som ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra dem. Kommittén får även lämna rekommendationer. Den ska fatta sina beslut och utfärda sina rekommendationer genom gemensam överenskomst.

Artikel 4.3. Ändringar

Enligt artikeln får parterna ändra avtalet.

Artikel 4.4. Beskattning

Artikeln gäller beskattning. Avtalet hindrar inte en part från att anta eller verkställa skatteåtgärder som skiljer mellan skattskyldiga personer som inte befinner sig i samma situation eller skatteåtgärder som syftar till att förhindra skatteflykt eller skatteundandragande. Avtalsbestämmelserna påverkar heller ingen parts rättigheter och skyldigheter enligt skatteavtal.

Artikel 4.5. Försiktighetsklausul

Artikeln innehåller försiktighetsklausuler. Parterna ska fortsättningsvis ha möjlighet att anta eller upprätthålla åtgärder av försiktighetsskäl, såsom för att säkerställa integriteten och stabiliteten i en parts finansiella system. Åtgärderna får dock inte vara mer betungande än vad som är nödvändigt för att uppnå deras syfte.

Artikel 4.6. Allmänna undantag

I artikeln fastställs avtalets förhållande till åtgärder som gäller bland annat skyddet av den allmänna säkerheten eller moralen, upprätthållandet av allmän ordning, skyddet av människors och djurs liv eller hälsa samt växtskydd, bevarandet av uttömliga naturtillgångar samt skyddet av nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde.

Artikel 4.7. Särskilda undantag

I artikeln fastställs särskilda undantag.

Artikel 4.8. Undantag i säkerhetssyfte

I artikeln definieras avtalets förhållande till åtgärder som hänför sig till nationell säkerhet. Inget i avtalet ska tolkas som en skyldighet för en part att lämna upplysningar vars utlämnande strider mot landets väsentliga säkerhetsintressen. Avtalet hindrar inte heller en part från att vidta åtgärder för att fullgöra sina internationella skyldigheter i syfte att upprätthålla internationell fred och säkerhet eller för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen.

Artikel 4.9. Tillämpning av lagar och andra författningar

I artikeln definieras hur avtalets artikel 2.8, som gäller överföring, förhåller sig till nationella lagar och andra författningar.

Artikel 4.10. Tillfälliga skyddsåtgärder

Under exceptionella förhållanden med allvarliga svårigheter eller hotande svårigheter för unionens ekonomiska och monetära union eller, i Vietnams fall, för penning- och valutapolitiken, får den berörda parten vidta de skyddsåtgärder som är strängt nödvändiga med avseende på överföringar under en period på högst ett år.

Artikel 4.11. Inskränkningar vid betalningsbalanssvårigheter eller externa finansiella svårigheter

I artikeln fastställs förutsättningarna och förfarandena för skyddsåtgärder som en part får införa eller upprätthålla, om den har allvarliga svårigheter eller hotande svårigheter med sin betalningsbalans eller finansiella situation.

Artikel 4.12. Utlämnande av information

Artikeln innehåller bestämmelser om utlämnande av information och om konfidentialitet. Avtalet innebär ingen skyldighet för en part att lämna ut konfidentiell information vars utlämnande skulle försvåra upprätthållande av lagar, på annat sätt strida mot allmänintresset eller vara till skada för enskilda offentliga eller privata företags legitima kommersiella intressen.

Artikel 4.13. Ikraftträdande

I artikeln föreskrivs det att avtalet ska godkännas av parterna i enlighet med deras respektive tillämpliga rättsliga förfaranden. Avtalet träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då parterna till varandra har anmält att deras tillämpliga rättsliga förfaranden för avtalets ikraftträdande har slutförts. Parterna får komma överens om en annan tidpunkt. I artikeln enas parterna om villkoren vid en eventuell provisorisk tillämpning.

Artikel 4.14. Varaktighet

Enligt artikeln ingås avtalet på obestämd tid. Vardera parten får skriftligen till den andra parten anmäla sin avsikt att säga upp avtalet. Uppsägningen ska få verkan den sista dagen i den sjätte månaden efter anmälan.

Artikel 4.15. Uppsägning

Artikeln innehåller bestämmelser om uppsägning av avtalet. Om avtalet sägs upp enligt artikel 4.14 (Varaktighet), ska bestämmelserna i kapitel 1 (Syfte och allmänna definitioner), artiklarna 2.1 (Tillämpningsområde), 2.2 (Investerings- och regleringsåtgärder samt mål) och 2.5 (Behandling av investeringar) till 2.9 (Subrogation), de relevanta bestämmelserna i kapitel 4 och bestämmelserna i avsnitt B (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning) fortsätta att gälla i ytterligare 15 år från uppsägningsdagen med avseende på investeringar som gjordes före uppsägningsdagen.

Artikel 4.16. Fullgörande av skyldigheter

I artikeln föreskrivs det att parterna ska vidta alla allmänna eller särskilda åtgärder som krävs för att fullgöra sina skyldigheter enligt avtalet.

Artikel 4.17. Personer som utövar delegerade offentliga befogenheter

Enligt artikeln ska varje part säkerställa att alla de som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och utsedda monopol, till vilka en part med stöd av dess nationella lagstiftning delegerat tillsynsrelaterad, administrativ eller annan myndighetsutövande befogenhet, agerar i enlighet med partens skyldigheter enligt avtalet vid fullgörandet av dessa uppgifter.

Artikel 4.18. Ingen direkt effekt

I artikeln föreskrivs det att ingenting i avtalet ska tolkas så att det ger rättigheter eller medför skyldigheter för personer, utöver de rättigheter och skyldigheter som skapas mellan parterna i enlighet med offentlig internationell rätt. Vietnam kan föreskriva något annat enligt sin inhemska lagstiftning.

Artikel 4.19. Bilagor

Enligt artikeln utgör bilagorna till avtalet en integrerad del av avtalet.

Artikel 4.20. Förhållande till andra avtal

I artikeln definieras förhållanden till andra avtal.

Artikel 4.21. Framtida anslutningar till unionen

Artikeln innehåller bestämmelser om anslutning av nya medlemsstater till Europeiska unionen.

Artikel 4.22. Territoriell tillämpning

Artikeln innehåller bestämmelser om territoriell tillämpning.

Artikel 4.23. Autentiska texter

I artikeln fastställs avtalets autentiska språk.

BILAGOR

Bilaga 1 innehåller parternas behöriga myndigheter.

Bilaga 2 gäller undantag för Vietnam när det gäller nationell behandling.

Bilaga 3 innehåller en överenskommelse om behandling av investeringar.

Bilaga 4 gäller expropriation. I bilagan bekräftar parterna sin gemensamma förståelse om direkt och indirekt expropriation.

Bilaga 5 gäller statsskuld.

Bilaga 6 innehåller en förteckning över investeringsavtal mellan Vietnam och medlemsstaterna i unionen.

Bilaga 7 innehåller en arbetsordning där det föreskrivs om bland annat meddelanden, inledande av skiljeförfarande, skiljenämndens arbete, ersättning av skiljemän, sammanträden, transparens och konfidentialitet samt arbetsspråk.

Bilaga 8 innehåller en uppförandekod för skiljemän och medlare. Uppförandekoden föreskriver bland annat om ansvar, uppgifter, offentliggörande, oberoende och opartiskhet samt informationens konfidentialitet.

Bilaga 9 innehåller en medlingsmekanism för tvister mellan parterna. Medlingsmekanismen innehåller bland annat syften samt regler för begäran om upplysningar, inledande av förfarandet, val av medlare samt andra regler för medlingsförfarandet.

Bilaga 10 gäller förfaranden enligt, val av och regler för medlingsmekanismen för lösande av tvister mellan investerare och parter.

Bilaga 11 innehåller uppförandekoden för medlemmar av tribunalen, överprövningstribunalen och medlare. Uppförandekoden föreskriver bland annat om ledamöternas förpliktelser, uppgifter, oberoende och opartiskhet samt informationens konfidentialitet.

Bilaga 12 gäller samtida förfaranden.

Bilaga 13 innehåller överprövningstribunalens arbetsmetoder.

7 Ikraftträdande

Bestämmelser om avtalets ikraftträdande finns i artikel 4.13. Avtalet träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då parterna till varandra har anmält att deras tillämpliga rättsliga förfaranden för avtalets ikraftträdande har slutförts, eller vid en annan tidpunkt som parterna kommit överens om.

Vid tidpunkten för föredragningen av regeringens proposition har tolv medlemsstater i Europeiska unionen (Spanien, Grekland, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Sverige, Rumänien, Tjeckien, Danmark, Ungern och Estland) samt Vietnam anmält att deras nationella rättsliga förfaranden för avtalets ikraftträdande har slutförts. EU har ännu inte lämnat sin anmälan. I denna situation går det ännu inte att uppskatta när avtalet kommer att träda i kraft.

Enligt artikel 4.20 ska, vid avtalets ikraftträdande, de avtal mellan unionens medlemsstater och Vietnam som förtecknas i bilaga 6, inbegripet rättigheter och skyldigheter som härrör från dessa, sägas upp och upphöra att gälla och ersättas av avtalet mellan EU och Vietnam. Avtalet ersätter därmed även den bilaterala överenskommelsen mellan Finland och Vietnam om skydd av investeringar.

Den i denna proposition föreslagna lagen för att sätta i kraft avtalet mellan EU och Vietnam och upphäva den lag som gäller ikraftsättandet av den bilaterala överenskommelsen mellan Finland och Vietnam föreslås träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

8 Bifall av Ålands lagting

I avtalet ingår det bestämmelser som har beröringspunkter med protokoll 2 om Åland i bilagan till fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (FördrS 103/1994). En del av bestämmelserna hör till EU:s exklusiva befogenhet, vilket innebär att den åländska särställningen har beaktats redan i förhandlingarna om avtalsbestämmelserna.

I artikel 2.2 i avtalet fastställs att parterna har en rätt att reglera, som enligt 18 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) under vissa förutsättningar också hör till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

I avtalets artikel 2.5, som gäller en rättvis och skälig behandling och fullständigt skydd och säkerhet, i artikel 2.6, som gäller ersättning för förluster, och i artikel 2.7, som gäller expropriation, ingår det bestämmelser som hör till den nationella befogenheten och som enligt 18 § 5, 6, 8, 18, 25 och 26 punkten i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) också hör till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet, behöver Ålands lagtings bifall i enlighet med 59 § 1 mom. i självstyrelselagen inhämtas för författningen om sättande i kraft av avtalet.

I avtalet ingår också andra områden som enligt 18 § i självstyrelselagen för Åland hör till landskapets lagstiftningsbehörighet, men som emellertid inte längre hör till medlemsstaternas befogenhet.

9 Verkställighet och uppföljning

Parterna inrättar en kommitté bestående av företrädare för EU-parten och Vietnam. Kommittén ska i regel sammanträda en gång om året, växelvis i unionen och Vietnam, eller i brådskande fall på någondera partens begäran. Ordförandeskapet i kommittén ska innehas gemensamt av Vietnams minister för planering och investeringar och ledamoten av Europeiska kommissionen med ansvar för handel, eller deras respektive utsedda företrädare.

Kommittén ska säkerställa avtalets funktion. Kommittén ska även övervaka och underlätta genomförandet och tillämpningen av avtalet, särskilt tvistlösning, och främja avtalets allmänna syften.

10 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning

10.1 Behovet av riksdagens samtycke

Befogenhetsfördelningen mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater

Avtalet om investeringsskydd mellan EU och Vietnam är till sin karaktär ett så kallat blandat avtal som innehåller bestämmelser som omfattas dels av unionens, dels av medlemsstaternas befogenhet. Enligt etablerad praxis godkänner riksdagen sådana avtal endast till den del de hör till Finlands befogenhet (till exempel GrUU 6/2001 rd, GrUU 31/2001 rd, GrUU 16/2004 rd och GrUU 24/2004 rd).

Befogenhetsfördelningen inom det område som omfattas av avtalet om investeringsskydd har fastställts i EU-domstolens yttrande (2/15) från maj 2017. När det gäller investeringar bekräftas det i yttrandet att utländska direktinvesteringar omfattas av den gemensamma handelspolitiken i enlighet med det uttryckliga omnämmandet i artikel 207.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan *EUF-fördraget*), vilket leder till att de omfattas av unionens exklusiva befogenhet enligt artikel 3.1 e i EUF-fördraget. Till den delade befogenheten hör däremot bestämmelser om investeringsskydd när de hänför sig till andra än utländska direktinvesteringar, bestämmelser om lösande av tvister mellan investerare och parter samt andra institutionella bestämmelser till den del de hänför sig till ovannämnda bestämmelser om delad befogenhet. Andra investeringar än utländska direktinvesteringar är sådana investeringar i värdepapper där investeraren köper aktier eller skulder i ett utländskt företag utan bestämmande inflytande i företaget i fråga.

Eftersom avtalet mellan EU och Vietnam om investeringsskydd i enlighet med dess artikel 1.2 omfattar alla slag av tillgångar som investeringar, gäller största delen av dess förpliktelser både utländska direktinvesteringar som omfattas av unionens exklusiva befogenhet och andra än utländska direktinvesteringar som omfattas av unionens och medlemsstaternas delade befogenhet. På grund av avtalets karaktär kan det således inte göras någon närmare indelning i artiklar som hör till unionens exklusiva befogenhet samt till unionens och medlemsstaternas delade befogenhet. Bestämmelser som omfattas av delad befogenhet ingår i avsnittet om lösande av tvister mellan investerare och stater (kapitel 3, avsnitt B). Till den delade behörigheten hör likaså avtalets syfte och allmänna definitioner, investeringsskydd, lösande av tvister mellan parter och medlingsmekanism, samt institutionella och allmänna bestämmelser samt slutbestämmelser, till

den del de hänför sig till de bestämmelser i kapitlet om investerarskydd som hör till unionens och medlemsstaternas delade befogenhet.

Avtalsbestämmelser som hör till området för lagstiftningen

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande bland annat för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Riksdagens godkännande krävs också för uppsägning av en sådan förpliktelse. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis täcker riksdagens grundlagsfästa befogenhet alla materiella bestämmelser om internationella förpliktelser som hör till området för lagstiftningen. En bestämmelse i avtalet ska anses höra till området för lagstiftningen, 1) om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, 2) om den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, 3) om den sak som bestämmelsen gäller enligt grundlagen ska föreskrivas i lag, 4) om det finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen gäller, eller 5) om det enligt rådande uppfattning i Finland ska lagstiftas om saken. Frågan påverkas inte av om bestämmelsen strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11/2000 rd, GrUU 12/2000 rd och GrUU 45/2000 rd).

I artikel 1.2 i avtalet definieras de begrepp som används i avtalet och i artikel 2.1 fastställs tillämpningsområdet för investeringsskyddet. Till den del dessa bestämmelser indirekt påverkar innehållet i och tillämpningen av sådana materiella avtalsbestämmelser som omfattas av medlemsstaternas befogenhet och som i sig hör till området för lagstiftningen, hör bestämmelserna om definitioner och tillämpningsområde likaså till området för lagstiftningen och förutsätter således riksdagens godkännande.

I artikel 2.2 i avtalet bekräftas parternas rätt att reglera. I 1 § i grundlagen föreskrivs det om Finlands suveränitet. Det centrala i suveräniteten är förmågan att föreskriva om befogenheterna för alla myndigheter och andra organ som utövar offentlig makt inom statens territorium. Där ingår också makten att besluta om innehållet i rättsordningen och att bestämma om statsorganens verksamhet och rätten att på olika sätt utöva offentlig makt i förhållande till människor och föremål inom statens territorium. Artikeln hör följaktligen till området för lagstiftningen.

I artikel 2.3 i avtalet föreskrivs det om nationell behandling. Bestämmelserna gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, som det också enligt den i övrigt rådande uppfattningen i Finland bör föreskrivas om i lag. Bestämmelserna förutsätter följaktligen riksdagens godkännande till den del det är fråga om andra utländska investeringar än direktinvesteringar, i enlighet med vad som anges ovan i avsnittet om befogenhetsfördelningen.

Dessutom förutsätter vissa bestämmelser i avtalet, vilkas förhållande till lagstiftningen i Finland det ingående har redogjorts för ovan i avsnitt 6 *Bestämmelserna i avtalet och deras förhållande till lagstiftningen i Finland*, riksdagens samtycke på den grunden att det finns gällande bestämmelser i lag om de saker som bestämmelserna avser. Sådana bestämmelser är artiklarna 2.5 (Behandling av investeringar), 2.6 (Ersättning för förluster), 2.8 (Överföring) och 2.9 (Subrogation) samt 2.7 (Expropriation) tillsammans med bilaga 4, till vilka delar också rätten till egendomsskydd enligt 15 § i grundlagen är beaktansvärd. I bilaga 4 bekräftar parterna sin gemensamma förståelse kring vad som avses med direkt och indirekt expropriation. Bestämmelserna i bilagan påverkar indirekt tolkningen och tillämpningen av materiella bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och hör också själva till området för lagstiftningen (GrUU 6/2001 rd).

Avsnitt B i kapitel 3 i avtalet samt bilaga 10 gäller lösande av tvister mellan investerare och parter, medan avsnitt A och bilaga 9 gäller lösande av tvister mellan parter. Grundlagens 21 §

innehåller en grundläggande bestämmelse som garanterar var och en rätt att få sin sak behandlad av en domstol eller någon annan myndighet. Avtalets bestämmelser om tvistlösning motsvarar i stor utsträckning bestämmelserna i andra investeringsskyddsavtal som EU har ingått under den senaste tiden (se t.ex. RP 6/2022 rd). Eftersom avgörandena är bindande för parterna krävs riksdagens samtycke för bestämmelserna om lösande av tvister till den del besluten har konsekvenser för Finlands behörighet och för tolkningen av bestämmelser som hör till området för lagstiftningen (GrUU 31/2001 rd).

Artikel 4.4 i avtalet gäller beskattning. Enligt 81 § 1 mom. och 121 § 3 mom. i grundlagen ska bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten utfärdas genom lag. Bestämmelsen hör till området för lagstiftningen och förutsätter riksdagens samtycke.

Artikel 4.12 i avtalet gäller utlämnande av information. Enligt 10 § i grundlagen utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag, och därför hör bestämmelserna om utlämnande och skydd av personuppgifter till riksdagens behörighet och förutsätter riksdagens godkännande.

I artikel 4.20 finns det bestämmelser om avtalets förhållande till andra avtal. Enligt den artikeln ska vid avtalets ikraftträdande de avtal mellan unionens medlemsstater och Vietnam som förtecknas i bilaga 6, inklusive avtalet mellan Finland och Vietnam, samt de rättigheter och skyldigheter som härrör från dessa, sägas upp och upphöra att gälla och ersättas av det nya avtalet. Grundlagsutskottet har ansett (t.ex. GrUU 18/2002 rd och GrUU 32/2006 rd) att riksdagens samtycke utöver uppsägning också har behövts för annat slags upphävande av förpliktelser som godkänts med riksdagens samtycke. Följaktligen hör bestämmelsen i avtalet om uppsägning av bilaterala avtal till riksdagens befogenhet och kräver riksdagens godkännande.

10.2 Behandlingsordning

Eftersom avtalet inte innehåller bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som avses i 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. i grundlagen, kan avtalet enligt regeringens uppfattning godkännas med enkel majoritet och förslaget till lag om sättande i kraft av avtalet godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm 1

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås det att riksdagen godkänner det i Hanoi den 30 juni 2019 upprättade avtalet om investeringsskydd mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Vietnam, å andra sidan, till den del det hör till Finlands behörighet.

Kläm 2

Med stöd av vad som anförts ovan och eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lag

om avtalet om investeringsskydd mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Hanoi den 30 juni 2019 upprättade avtalet om investeringsskydd mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan, ska gälla som lag, sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Bestämmelser om sättande i kraft av de bestämmelser i avtalet som inte hör till området för lagstiftningen utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Bestämmelser om ikraftträdandet av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom denna lag upphävs lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen med Vietnam om främjande och skydd av investeringar (277/2009).

Helsingfors den 6 oktober 2022

Statsminister

Sanna Marin

Utvecklings- och utrikeshandelsminister Ville Skinnari

Avtalstext

**AVTAL OM INVESTERINGSSKYDD MELLAN EUROPEISKA UNIONEN OCH DESS
MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN, OCH SOCIALISTISKA REPUBLIKEN VIETNAM,
Å ANDRA SIDAN**

EUROPEISKA UNIONEN, nedan kallad unionen,

KONUNGARIKET BELGIEN,

REPUBLIKEN BULGARIEN,

REPUBLIKEN TJECKIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN ESTLAND,

IRLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

REPUBLIKEN KROATIEN,

REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,

REPUBLIKEN LETTLAND,

REPUBLIKEN LITAUEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

UNGERN,

REPUBLIKEN MALTA,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN POLEN,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

RUMÄNIEN,

REPUBLIKEN SLOVENIEN,

REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND, KONUNGARIKET SVERIGE, och

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

å ena sidan, nedan gemensamt kallade EU-parten, och

SOCIALISTISKA REPUBLIKEN VIETNAM,

å andra sidan, nedan kallad Vietnam,

nedan gemensamt kallade parterna,

SOM ERKÄNNER sitt långvariga och starka partnerskap, som bygger på de gemensamma principer och värden som återspeglas i ramavtalet om vittomspännande partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan, som undertecknades i Bryssel den 27 juni 2012 (nedan kallat partnerskaps- och samarbetsavtalet), och sina viktiga förbindelser när det gäller ekonomi, handel och investeringar, vilka även återspeglas i frihandelsavtalet mellan Europeiska unionen och Socialistiska republiken Vietnam, som undertecknades i Bryssel den dd/mm/åååå (nedan kallat frihandelsavtalet),

SOM ÖNSKAR ytterligare stärka sina ekonomiska förbindelser som ett led i och i överensstämmelse med sina allmänna förbindelser, och som är övertygade om att detta avtal kommer att skapa ett nytt klimat för investeringsutvecklingen mellan parterna,

SOM ERKÄNNER att detta avtal kommer att komplettera och främja arbetet för regional ekonomisk integration,

SOM ÄR FAST BESLUTNA att stärka sina förbindelser när det gäller ekonomi, handel och investeringar i överensstämmelse med målet om en hållbar utveckling, i dess ekonomiska, sociala och miljörelaterade dimensioner, och att främja investeringar enligt detta avtal på ett sätt som respekterar en hög nivå på miljö- och arbetarskydd och relevanta internationellt erkända standarder och avtal som de är part i,

SOM ÖNSKAR höja levnadsstandarden, främja ekonomisk tillväxt och stabilitet, skapa nya sysselsättningsmöjligheter och förbättra den allmänna välfärden och som för detta ändamål bekräftar sitt åtagande att främja investeringar,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR sin anslutning till principerna om hållbar utveckling i frihandelsavtalet,

SOM ERKÄNNER vikten av transparens, vilket avspeglas i deras åtaganden i frihandelsavtalet,

SOM BEKRÄFTAR sitt åtagande att följa Förenta nationernas stadga, utfärdad i San Francisco den 26 juni 1945, och med beaktande av principerna i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, antagen av FN:s generalförsamling den 10 december 1948,

SOM UTGÅR från sina respektive rättigheter och skyldigheter enligt Marrakeshavtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen, som slöts i Marrakesh den 15 april 1994 (nedan kallat WTO-avtalet), och andra multilaterala, regionala och bilaterala avtal och överenskommelser i vilka de är part, särskilt frihandelsavtalet,

SOM ÖNSKAR främja sina företags konkurrenskraft genom att ge dem en förutsägbar rättslig ram för deras investeringsförbindelser,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

KAPITEL 1

SYFTE OCH ALLMÄNNA DEFINITIONER

ARTIKEL 1.1

Syfte

Detta avtal har till syfte att stärka investeringsförbindelserna mellan parterna i enlighet med bestämmelserna i detta avtal.

ARTIKEL 1.2

Definitioner

I detta avtal gäller följande definitioner:

- a) fysisk person från en part: när det gäller EU-parten, en medborgare i en av unionens medlemsstater i enlighet med deras respektive inhemska lagar och andra författningar och, när det gäller Vietnam, en medborgare i Vietnam i enlighet med detta lands inhemska lagar och andra författningar.
- b) juridisk person: en juridisk enhet som är etablerad eller på annat sätt vederbörli-gen organiserad i överensstämmelse med gällande lag i vinstdrivande eller annat syfte, som är i privat eller statlig ägo, inbegripet bolag, stiftelser, handelsbolag, gemensamma företag, enskilda näringsidkare och föreningar.
- c) juridisk person från en part: en juridisk person från EU-parten eller en juridisk person från Vietnam som bildats i enlighet med inhemska lagar och andra författningar i en av unionens medlemsstater respektive i Vietnam och som har betydande affärsverksamhet på unionens respektive Vietnams territorium.

En juridisk person

- i) ägs av fysiska eller juridiska personer från en av parterna om mer än 50 % av aktiekapitalet har personer från EU-parten eller Vietnam som verkliga ägare, eller
- ii) kontrolleras av fysiska eller juridiska personer från en av parterna om personer från EU-parten eller Vietnam har befogenhet att utse en majoritet av dess styrelseledamöter eller på annat sätt lagenligt styra dess verksamhet.
- d) tjänster som tillhandahålls och verksamhet som bedrivs i samband med myndighetsutövning:
tjänster eller verksamhet som inte tillhandahålls på kommersiell grund eller erbjuds i konkurrens med en eller flera ekonomiska aktörer.
- e) näringsverksamhet: verksamhet inom industri, handel och hantverk och inom de fria yrkena, med undantag för tjänster som tillhandahålls och verksamhet som bedrivs i samband med myndighetsutövning.
- f) drift: med avseende på en investering, styrning, förvaltning, underhåll, användning, tillgång till, försäljning eller andra former av avyttring av investeringen.
- g) åtgärder som införs eller upprätthålls av en part: åtgärder som vidtas av
 - i) centrala, regionala eller lokala politiska beslutsförsamlingar och myndigheter, och
 - ii) icke-statliga organ vid utövandet av befogenheter som centrala, regionala eller lokala politiska beslutsförsamlingar eller myndigheter har delegerat till dem.
- h) investering: alla slags tillgångar som ägs eller kontrolleras direkt eller indirekt av en investerare från en part på den andra partens territorium och som har en investerings egenskaper, inbegripet egenskaper såsom bindande av kapital eller andra resurser, förväntan om intäkter eller vinst, risktagande och en viss varaktighet. En investering kan ha bland annat följande former:
 - i) Materiell eller immateriell, lös eller fast egendom samt andra egendomsrättigheter, såsom hyresavtal, inteckningar, panträtter och säkerheter.
 - ii) Ett företag, samt aktier och andra former av andelar i ett företag, inbegripet rättigheter som följer därav.
 - iii) Obligationer, även icke-säkerställda obligationer, och lån eller andra skuldinstrument, inbegripet rättigheter som följer därav.
 - iv) Avtal om totalentreprenad, byggnation, förvaltning, produktion, koncession, intäktsdelening och andra liknande avtal.
 - v) Anspråk på pengar eller andra tillgångar eller varje annan prestation av ekonomiskt värde.¹
 - vi) Immateriella rättigheter² och goodwill.

Avkastning som investeras ska betraktas som investeringar, under förutsättning att de har en investerings egenskaper och eventuella ändringar av den form i vilken tillgångarna investeras

eller återinvesteras ska inte påverka deras status som investeringar så länge de fortfarande har en investerings egenskaper.

1 För tydlighetens skull påpekas att anspråk på pengar inte omfattar anspråk på pengar som uteslutande härrör från kommersiella avtal rörande försäljning av varor eller tjänster av en fysisk eller juridisk person på en parts territorium till en fysisk eller juridisk person på den andra partens territorium, eller på annan finansiering av sådana avtal än ett lån som omfattas av led iii, eller varje beslut, dom eller skiljedom med anknytning till detta.

2 Vid tillämpningen av detta avtal avses med immateriella rättigheter åtminstone alla kategorier av immateriella rättigheter som avses i avsnitten 1–7 i del II av Trips-avtalet, dvs. a) upphovsrätt och närstående rättigheter, b) varumärken, c) geografiska beteckningar, d) industriella formgivningar, e) patenträttigheter, f) kretsmönster för halvledarprodukter (topografier), g) skydd för företagshemligheter, och h) växtsorter. i) investerare från en part: en fysisk eller juridisk person från en part som gjort en investering på den andra partens territorium.

j) avkastning: alla belopp som genereras av eller härrör från investeringar eller återinvesteringar, inbegripet vinstmedel, utdelning, realisationsvinster, royalties, ränta, betalningar i samband med immateriella rättigheter, naturaförmåner och alla andra lagliga inkomster.

k) åtgärd: en parts åtgärder, vare sig i form av lagar, andra författningar, regler, förfaranden, beslut och administrativa handlingar eller i någon annan form.

l) person: en fysisk eller en juridisk person.

m) tredjeland: ett land eller territorium utanför det geografiska tillämpningsområde för detta avtal som definieras i artikel 4.22 (Geografisk tillämpning).

n) EU-parten: unionen eller dess medlemsstater, eller unionen och dess medlemsstater, inom deras respektive befogenhetsområden såsom dessa framgår av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

o) part: EU-parten eller Vietnam.

p) inhemsk: med avseende på lagstiftning, lag eller lagar och andra författningar i unionen och dess medlemsstater respektive i Vietnam, lagstiftning, lag eller lagar och andra författningar på central, regional och lokal nivå.

q) omfattad investering: en investering som gjorts av en investerare från en part på den andra partens territorium, som är befintlig på dagen för detta avtals ikraftträdande eller som görs eller förvärvas därefter och som har gjorts i enlighet med den andra partens gällande lagar och andra författningar.

KAPITEL 2

INVESTERINGSSKYDD

ARTIKEL 2.1

Tillämpningsområde

1. Detta kapitel ska tillämpas på
 - a) omfattade investeringar, och
 - b) investerare från en part med avseende på driften av deras omfattade investering.
2. Artiklarna 2.3 (Nationell behandling) och 2.4 (Mest-gynnad-nationsbehandling) ska inte tillämpas på följande:
 - a) Audiovisuella tjänster.
 - b) Utvinning, framställning och bearbetning av kärnmaterial.
 - c) Tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel.
 - d) Nationellt sjöfartscabotage .
 - e) Nationella och internationella luftfartstjänster inom såväl reguljär som icke-reguljär luftfart, och tjänster i direkt anslutning till utövandet av trafikrättigheter, med undantag för
 - i) reparation och underhåll av flygplan, där flygplanet tas ur bruk,
 - ii) försäljning och marknadsföring av lufttransporttjänster,
 - iii) tjänster som rör datoriserade bokningssystem,
 - iv) markttjänster, och
 - v) flygplatstjänster.
 - f) Tjänster som tillhandahålls och verksamhet som bedrivs i samband med myndighetsutövning.
3. Artiklarna 2.3 (Nationell behandling) och 2.4 (Mest-gynnad-nationsbehandling) ska inte tillämpas på subventioner som beviljas av parterna .
4. Detta kapitel ska inte tillämpas på parternas socialförsäkringssystem eller på verksamhet på varje parts territorium som, ens tillfälligt, har anknytning till myndighetsutövning.
5. Detta kapitel ska inte tillämpas på åtgärder som påverkar fysiska personer som söker tillträde till en parts arbetsmarknad, och inte heller på åtgärder som rör medborgarskap, bosättning eller fast anställning.

6. Med undantag för artiklarna 2.1 (Tillämpningsområde), 2.2 (Investerings- och regleringsåtgärder samt mål) och 2.5 (Behandling av investeringar) till 2.9 (Subrogation) ska ingenting i detta avtal tolkas så att det begränsar parternas skyldigheter enligt kapitel 9 (Offentlig upphandling) i frihandelsavtalet eller ålägger dem några ytterligare skyldigheter med avseende på offentlig upphandling. För tydlighetens skull påpekas att åtgärder med avseende på offentlig upphandling som är i överensstämmelse med kapitel 9 (Offentlig upphandling) i frihandelsavtalet inte ska anses strida mot artiklarna 2.1 (Tillämpningsområde), 2.2 (Investerings- och regleringsåtgärder samt mål) och 2.5 (Behandling av investeringar) till 2.9 (Subrogation).

ARTIKEL 2.2

Investerings- och regleringsåtgärder samt mål

1. Parterna bekräftar ånyo sin rätt att reglera inom sina egna territorier för att uppnå legitima politiska mål, såsom i fråga om folkhälsa, säkerhet, miljö, allmän moral, socialt skydd, konsumentskydd eller främjande och värnande av den kulturella mångfalden.
2. För tydlighetens skull påpekas att detta kapitel inte ska tolkas som ett åtagande från en parts sida om att den inte kommer att ändra sin rättsliga och regleringsmässiga ram, inbegripet på ett sätt som kan ha en negativ inverkan på driften av investeringar eller investerares vinstförväntningar.
3. För tydlighetens skull påpekas att om inte annat följer av punkt 4 ska en parts beslut att inte bevilja, förlänga eller upprätthålla en subvention eller ett bidrag under följande omständigheter inte strida mot detta kapitel:
 - a) Om det inte enligt en lag eller ett avtal finns någon särskild förpliktelse gentemot en investerare från den andra parten eller gentemot en omfattad investering att bevilja, förlänga eller upprätthålla subventionen i fråga, eller
 - b) i överensstämmelse med eventuella villkor och bestämmelser som är förenade med beviljandet, förlängningen eller upprätthållandet av subventionen eller bidraget i fråga,
4. För tydlighetens skull påpekas att ingenting i detta kapitel ska tolkas så att det hindrar en part från att upphöra att bevilja en subvention eller begära att den återbetalas, eller så att det ålägger parten att kompensera investeraren för ett sådant upphörande eller en sådan återbetalning, om åtgärden beslutats av en av de behöriga myndigheter som förtecknas i bilaga 1 (Behöriga myndigheter).

ARTIKEL 2.3

Nationell behandling

1. Varje part ska ge investerare från den andra parten och omfattade investeringar en behandling som med avseende på driften av de omfattade investeringarna inte är mindre förmånlig än den behandling som parten i likadana situationer ger investerare från tredjeland och deras investeringar.

2. Trots vad som sägs i punkt 1, och när det gäller Vietnam med förbehåll för bilaga 2 (Undantag för Vietnam när det gäller nationell behandling), får en part anta eller upprätthålla en åtgärd med avseende på driften av en omfattad investering, under förutsättning att en sådan åtgärd inte är oförenlig med de åtaganden som anges i bilaga 8-A (Unionens bindningslista över särskilda åtaganden) eller bilaga 8-B (Vietnams bindningslista över särskilda åtaganden) i frihandelsavtalet, om en sådan åtgärd är

- a) en åtgärd som antas på eller före dagen för detta avtals ikraftträdande,
- b) en åtgärd som avses i led a som upprätthålls, ersätts eller ändras efter dagen för detta avtals ikraftträdande, under förutsättning att åtgärden inte är mindre förenlig med punkt 1 efter att ha upprätthållits, ersatts eller ändrats än den var innan den upprätthölls, ersattes eller ändrades, eller

en åtgärd som inte omfattas av led a eller b, under förutsättning att den inte tillämpas med avseende på, eller på ett sätt som orsakar förlust av eller skada på, investeringar på partens territorium innan åtgärden träder i kraft.

ARTIKEL 2.4

Mest-gynnad-nationsbehandling

1. Varje part ska ge investerare från den andra parten och omfattade investeringar en behandling som med avseende på driften av de omfattade investeringarna inte är mindre förmånlig än den som parten i likadana situationer ger investerare från tredjeland och deras investeringar.

2. Punkt 1 ska inte tillämpas på följande sektorer:

- a) Kommunikationstjänster, med undantag för post- och telekommunikationstjänster.
- b) Fritids- och idrottsverksamhet samt kulturverksamhet.
Fiske och vattenbruk.
- d) Skogsbruk och jakt.
- e) Gruvdrift, inbegripet utvinning av olja och gas.

3. Punkt 1 ska inte tolkas så att en part är skyldig att till investerare från den andra parten eller omfattade investeringar utsträcka en behandling som beviljas enligt ett bilateralt, regionalt eller internationellt avtal som trädde i kraft före dagen för detta avtals ikraftträdande.

4. Punkt 1 ska inte tolkas så att en part är skyldig att till investerare från den andra parten eller omfattade investeringar utsträcka förmånen av

a) en behandling som följer av ett bilateralt, regionalt eller internationellt avtal som omfattar åtaganden att i allt väsentligt avskaffa alla hinder för investeringar mellan parterna eller som kräver en tillnärmning av parternas lagstiftning inom en eller flera ekonomiska sektorer,

b) en behandling som följer av ett internationellt avtal om undvikande av dubbelbeskattning eller annat internationellt avtal eller internationell överenskommelse som helt eller delvis rör beskattning, eller

en behandling som följer av åtgärder rörande erkännande av kvalifikationer, licenser eller åtgärder som vidtagits av försiktighetsskäl i enlighet med artikel VII i Allmänna tjänstehandelsavtalet (Gats) eller dess bilaga om finansiella tjänster.

5. För tydlighetens skull påpekas att den behandling som avses i punkt 1 inte omfattar förfaranden eller mekanismer för tvistlösning, såsom de i avsnitt B (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning), som föreskrivs i andra bilaterala, regionala eller internationella avtal. Materiella skyldigheter i sådana avtal utgör inte i sig behandling och kan därför inte beaktas vid bedömningar av en överträdelse av denna artikel. Åtgärder som en part vidtar enligt sådana materiella skyldigheter ska betraktas som behandling.

6. Denna artikel ska tolkas i enlighet med principen om gruppens identitet (ejusdem generis) .

ARTIKEL 2.5

Behandling av investeringar

1. Varje part ska ge investerare från den andra parten och omfattade investeringar en rättvis och skälig behandling och fullständigt skydd och säkerhet i enlighet med punkterna 2–7 och bilaga 3 (Överenskommelse om behandling av investeringar).

2. En part åsidosätter den skyldighet att ge en rättvis och skälig behandling som avses i punkt 1 om en åtgärd eller en rad av åtgärder utgör

a) rättsvägran i straffrättsliga, civilrättsliga eller administrativa förfaranden,

b) ett väsentligt åsidosättande av rätten till ett korrekt rättsförfarande i rättsliga och administrativa förfaranden,

c) uppenbar godtycklighet,

d) riktad diskriminering på uppenbart felaktiga grunder såsom kön, ras eller religiös åskådning,

e) kränkande behandling såsom tvång, maktmissbruk eller liknande agerande i ond tro, eller

f) ett åsidosättande av någon annan del av den skyldighet att ge en rättvis och skälig behandling som antagits av parterna i enlighet med punkt 3.

3. Om parterna har kommit överens om detta i enlighet med förfarandena i artikel 4.3 (Ändringar) kan en behandling som inte anges i punkt 2 utgöra ett åsidosättande av rättvis och skälig behandling.

4. Vid tillämpningen av punkterna 1–3 får ett tvistlösningsorgan enligt kapitel 3 (Tvistlösning) ta hänsyn till huruvida parten gjort en specifik utfästelse för att förmå en investerare från den andra parten att göra en omfattad investering, vilket skapat en berättigad förväntan som investeraren utgått från vid sitt beslut om att göra eller upprätthålla den omfattade investeringen i fråga, men som parten därefter inte har infriat.

5. För tydlighetens skull påpekas att begreppet fullständigt skydd och säkerhet i punkt 1 avser en parts skyldigheter att vidta de åtgärder som rimligtvis krävs för att skydda investernas och de omfattade investeringarnas fysiska säkerhet.

6. Om en part har ingått ett skriftligt avtal med investerare från den andra parten eller omfattade investeringar som uppfyller alla följande villkor ska denna part inte bryta mot det avtalet genom myndighetsutövning. Villkoren är följande:

a) Det skriftliga avtalet ingås och får verkan dagen före det här avtalets ikraftträdande .

b) Investeraren förlitar sig på det skriftliga avtalet för att besluta om att göra eller upprätthålla den omfattade investeringen och åsidosättandet åsamkar investeringen faktisk skada.

c) Det skriftliga avtalet skapar ett utbyte av rättigheter och skyldigheter avseende den berörda investeringen som är bindande för båda parter.

d) Det skriftliga avtalet innehåller inte en klausul om lösande av tvister mellan parterna till det avtalet genom internationell skiljedom.

7. För tydlighetens skull påpekas att en överträdelse av en annan bestämmelse i detta avtal eller i ett separat internationellt avtal inte räknas som en överträdelse av denna artikel.

ARTIKEL 2.6

Ersättning för förluster

1. Investerare från en part vars omfattade investeringar lider skada till följd av krig eller annan väpnad konflikt, revolution, nationellt nödläge, revolt, uppror eller upplöpp på den andra partens territorium ska av denna andra part, i fråga om restitution, gottgörelse, ersättning eller annan form av uppgörelse, medges en behandling som inte är mindre förmånlig än den som parten medger sina egna investerare eller investerare från ett tredjeland.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1 ska investerare från en part som i någon av de situationer som avses i punkt 1 lider skada på den andra partens territorium omgående beviljas adekvat och faktisk restitution eller ersättning av den andra parten om förlusterna är en följd av

a) förfogande av deras omfattade investering eller del därav av den andra partens väpnade styrkor eller myndigheter, eller

b) förstörelse av deras omfattade investering eller del därav av den andra partens väpnade styrkor eller myndigheter,

vilken inte var nödvändig på grund av situationens allvar.

ARTIKEL 2.7

Expropriation

1. En part får inte nationalisera eller exproprieras omfattade investeringar av investerare från den andra parten vare sig direkt eller indirekt genom åtgärder med motsvarande verkan som en nationalisering eller expropriation (nedan kallat expropriation), såvida inte åtgärderna

a) vidtas för ett allmänt intresse,

b) vidtas i enlighet med vederbörligt rättsligt förfarande,

c) är icke-diskriminerande, och

d) vidtas mot betalning av omedelbar, adekvat och effektiv ersättning.

2. Den ersättning som avses i punkt 1 ska motsvara den omfattade investeringens skäligena marknadsvärde vid tidpunkten omedelbart innan expropriationen ägde rum eller den nära förestående expropriationen blev känd, beroende på vad som inträffar först, samt ränta till en kommersiellt skälig räntesats, räknat från dagen för expropriationen till betalningsdagen. Ersättningen ska vara fullt realiserbar och fritt kunna överföras i enlighet med artikel 2.8 (Överföring) samt betalas utan dröjsmål.

3. Trots vad som sägs i punkterna 1 och 2 ska, om Vietnam är den exproprierande parten, varje åtgärd som innebär direkt expropriation av mark vidtas

a) för ett syfte som är i enlighet med tillämpliga inhemska lagar och andra författningar, och

b) mot betalning av ersättning motsvarande marknadsvärdet, varvid tillämpliga inhemska lagar och andra författningar ska erkännas.

4. Utfärdandet av obligatoriska licenser för immateriella rättigheter utgör inte en expropriation i den mening som avses i punkt 1 i den mån utfärdandet är förenligt med avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter som ingår i bilaga 1C till WTO-avtalet (nedan kallat Trips-avtalet).

5. En investerare som berörs av en expropriation ska enligt den exproprierande partens lagstiftning ha rätt att, av en rättslig eller annan oberoende myndighet i den parten, skynsamt få sitt anspråk och värderingen av sin investering prövade.

6. Denna artikel ska tolkas i enlighet med bilaga 4 (Överenskommelse om expropriation).

ARTIKEL 2.8

Överföring

Varje part ska tillåta att överföringar hänförliga till omfattade investeringar sker utan restriktioner eller dröjsmål i en fritt konvertibel valuta och till gällande marknadskurs på dagen för överföringen. Sådana överföringar omfattar

- a) bidrag till kapitalet, såsom begynnelsekapital och ytterligare kapital för underhåll, utveckling eller ökning av investeringen,
- b) vinster, utdelningar, realisationsvinster och övriga inkomster, intäkter från försäljning av hela investeringen eller del därav eller från en partiell eller fullständig avveckling av investeringen,
- c) ränta, royalties, förvaltningsavgifter samt tekniskt bistånd och andra avgifter,
- d) betalningar enligt ett kontrakt som ingåtts av investeraren eller den omfattade investeringen, inbegripet betalningar enligt ett låneavtal,
- e) löner och annan ersättning till personal som anställts från utlandet för att arbeta i samband med investeringen,
- f) betalningar enligt artikel 2.6 (Ersättning för förluster) och artikel 2.7 (Expropriation), och
- g) utbetalningar av skadestånd enligt en skiljedom som meddelats enligt avsnitt B (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning).

ARTIKEL 2.9

Subrogation

Om en part eller dess organ gör en utbetalning enligt en utfästelse om gottgörelse, en garanti eller ett försäkringsavtal som ingåtts för en investering som gjorts av en av dess investerare inom den andra partens territorium, ska den andra parten erkänna subrogationen eller överlåtelsen av rättigheter eller anspråk avseende denna investering. Den parten eller det organet ska ha rätt att utöva de subrogerade eller överlåtna rättigheterna eller fordringarna i samma utsträckning som investerarens ursprungliga rättighet eller fordran. Sådana rättigheter får endast utövas av parten eller dess organ, eller av investeraren, om parten eller dess organ godkänner detta.

KAPITEL 3

TVISTLÖSNING

AVSNITT A

LÖSANDE AV TVISTER MELLAN PARTER

UNDERAVSNITT 1

SYFTE OCH TILLÄMPNINGSSOMRÅDE

ARTIKEL 3.1

Syfte

Syftet med detta avsnitt är att fastställa en ändamålsenlig och effektiv mekanism för undvikande och lösande av tvister mellan parterna i fråga om tolkning och tillämpning av detta avtal för att finna en ömsesidigt godtagbar lösning.

ARTIKEL 3.2

Tillämpningsområde

Om inget annat anges i detta avtal ska detta avsnitt tillämpas på undvikande och lösande av tvister mellan parterna om tolkning eller tillämpning av bestämmelserna i detta avtal.

UNDERAVSNITT 2

SAMRÅD OCH MEDLING

ARTIKEL 3.3

Samråd

1. Parterna ska sträva efter att lösa tvister som avses i artikel 3.2 (Tillämpningsområde) genom att inleda samråd i en anda av lojalitet i syfte att nå en ömsesidigt godtagbar lösning.
2. Samråd ska inledas genom att en part översänder en skriftlig begäran till den andra parten med kopia till den kommitté som inrättats enligt artikel 4.1 (Kommitté); av begäran ska framgå vilken åtgärd det rör sig om och relevanta bestämmelser i detta avtal.
3. Samråd ska hållas inom 30 dagar från dagen för mottagande av den begäran som avses i punkt 2 och, om inte parterna träffar annan överenskommelse, hållas på den parts territorium till vilken begäran inges. Samråd ska anses vara avslutade inom 45 dagar från dagen för mottagande av begäran om samråd, om inte båda parterna är överens om att fortsätta samrådet. Samråd, och särskilt alla upplysningar som läggs fram och ståndpunkter som intas av parterna, ska vara konfidentiella och ska inte påverka någondera partens rättigheter i eventuella framtida förfaranden.

4. Samråd om brådskande ärenden, inbegripet de ärenden som omfattar lättförärvliga varor, säsongsvaror eller säsongstjänster ska hållas inom 15 dagar från dagen för mottagande av den begäran som avses i punkt 2. Samråd ska anses vara avslutade inom 20 dagar från dagen för mottagande av den begäran som avses i punkt 2, om inte båda parterna är överens om att fortsätta samrådet.

5. Den part som begärde samråd får använda artikel 3.5 (Inledande av skiljeförfarandet) om

a) den andra parten inte svarar på begäran om samråd inom 15 dagar från dagen för mottagandet,

b) inga samråd hålls inom de tidsfrister som fastställs i punkt 3 eller 4,

c) parterna kommer överens om att inte hålla samråd, eller

d) samrådet har avslutats utan att någon ömsesidigt godtagbar överenskommelse nåtts.

6. Under samråd ska varje part lämna de upplysningar som krävs för att undersöka hur den berörda åtgärden kan påverka detta avtals funktion och tillämpning.

ARTIKEL 3.4

Medlingsmekanism

Parterna får när som helst komma överens om att inleda ett medlingsförfarande enligt bilaga 9 (Medlingsmekanism) om åtgärder som inverkar negativt på investeringar mellan parterna.

UNDERAVSNITT 3

TVISTLÖSNINGSFÖRFARANDEN

ARTIKEL 3.5

Inledande av skiljeförfarandet

1. Om parterna inte kan lösa tvisten genom samråd enligt artikel 3.3 (Samråd) får den part som begärde samråd begära att det tillsätts en skiljenämnd.

2. Begäran om tillsättande av en skiljenämnd ska göras skriftligen till den andra parten; en kopia därav ska lämnas till kommittén. Klaganden ska i sin begäran ange vilken åtgärd begäran gäller och förklara på vilket sätt denna åtgärd inte är förenlig med bestämmelserna i detta avtal, på ett sådant sätt att den rättsliga grunden för klagomålet tydligt framgår.

ARTIKEL 3.6

Skiljenämndens mandat

Om parterna inte träffar annan överenskommelse inom tio dagar från dagen för utseende av skiljemännen ska skiljenämndens mandat vara

”att mot bakgrund av relevanta bestämmelser i detta avtal som åberopas av parterna pröva den fråga som avses i begäran om tillsättning av en skiljenämnd enligt artikel 3.5 (Inledande av skiljeförfarande) för att fatta beslut om huruvida åtgärden i fråga är förenlig med de bestämmelser som avses i artikel 3.2 (Tillämpningsområde) och i sin rapport redogöra för sakförhållandena, de relevanta bestämmelsernas tillämplighet och de viktigaste skälen till nämndens slutsatser och rekommendationer i enlighet med artiklarna 3.10 (Interimsrapport) och 3.11 (Slutlig rapport)”.

ARTIKEL 3.7

Tillsättande av skiljenämnden

1. En skiljenämnd ska bestå av tre skiljemän.
2. Inom tio dagar från dagen för svarandens mottagande av begäran om tillsättande av en skiljenämnd ska parterna samråda i syfte att enas om skiljenämndens sammansättning.
3. Om parterna inte kan komma överens om skiljenämndens sammansättning inom den tidsfrist som fastställs i punkt 2 får varje part utse en skiljeman från den delförteckning som upprättats för den parten enligt artikel 3.23 (Förteckning över skiljemän) inom tio dagar från utgången av den tidsfrist som fastställs i punkt 2. Om en part inte utser en skiljeman från sin delförteckning ska skiljemännen, på begäran av den andra parten, utses genom lottdragning av kommitténs ordförande eller av ordförandens ställföreträdande, med utgångspunkt i delförteckningen för den parten som upprättats enligt artikel 3.23 (Förteckning över skiljemän).
4. Om parterna inte kan komma överens om skiljenämndens ordförande inom den tidsfrist som föreskrivs i punkt 2 ska kommitténs ordförande eller ordförandens ställföreträdande på en parts begäran genom lottdragning utse skiljenämndens ordförande från den delförteckning över ordförande som upprättats enligt artikel 3.23 (Förteckning över skiljemän).
5. Kommitténs ordförande eller ordförandens ställföreträdare ska utse skiljemännen inom fem dagar från den begäran som avses i punkt 3 eller 4.
6. Dagen för skiljenämndens tillsättning ska vara den dag då de tre utsedda skiljemännen har meddelat parterna att de godtar sitt uppdrag i enlighet med bilaga 7 (Arbetsordning).
7. Om någon av de förteckningar som anges i artikel 3.23 (Förteckning över skiljemän) inte har upprättats eller inte innehåller tillräckligt många namn när en begäran inges enligt punkt 3 eller 4, ska skiljemännen utses genom lottdragning bland de personer som formellt har föreslagits av båda parterna eller av en part, om bara en part har inkommit med ett förslag.

ARTIKEL 3.8

Skiljenämndens tvistlösningsförfaranden

1. Skiljenämndens tvistlösningsförfaranden ska regleras genom de regler och förfaranden som fastställs i denna artikel samt i bilagorna 7 (Arbetsordning) och 8 (Uppförandekod för skiljemän och medlare).
2. Om parterna inte träffar annan överenskommelse ska de inom tio dagar från det att skiljenämnden tillsatts sammanträffa med nämnden för att besluta om alla frågor som parterna eller skiljenämnden anser lämpliga, bland annat tidplan för förfarandet och arvode och kostnadsersättning som ska utgå till skiljemännen i enlighet med bilaga 7 (Arbetsordning). Skiljemän och företrädare för parterna kan delta i detta möte via telefon eller videokonferens.
3. Platsen för förhandlingar ska fastställas genom ömsesidig överenskommelse mellan parterna.
Om parterna inte kan komma överens om platsen för förhandlingar ska de äga rum i Bryssel om Vietnam är klagande och i Hanoi om EU-parten är klagande.
4. Förhandlingarna ska vara öppna för allmänheten, om inte annat anges i bilaga 7 (Arbetsordning).
5. I enlighet med bilaga 7 (Arbetsordning) ska parterna ges möjlighet att närvara vid alla föredraganden, uttalanden, framställningar och repliker i förfarandet. Alla upplysningar och alla skriftliga inlagor som en part har lämnat till skiljenämnden, inbegripet alla kommentarer om den beskrivande delen i interimrapporten, svar på skiljenämndens frågor och en parts kommentarer till dessa svar ska göras tillgängliga för den andra parten.
6. Om parterna inte träffar annan överenskommelse inom tre dagar från dagen för tillsättandet av skiljenämnden, får skiljenämnden i enlighet med bilaga 7 (Arbetsordning) ta emot skriftliga inlagor som den inte begärt (amicus curiae-inlagor) från en fysisk eller juridisk person som är etablerad på en parts territorium.
7. Skiljenämnden ska hålla sina interna överläggningar bakom stängda dörrar med endast skiljemän närvarande. Skiljenämnden kan dock tillåta att dess biträden är närvarande vid överläggningarna. Skiljenämndens överläggningar och de dokument som ingetts till den ska vara konfidentiella.

ARTIKEL 3.9

Förhandsavgörande om brådskande fall

Skiljenämnden ska på endera partens begäran inom tio dagar från sin tillsättning avge ett förhandsavgörande om huruvida den anser att ärendet är brådskande.

ARTIKEL 3.10

Interimsrapport

1. Skiljenämnden ska senast 90 dagar efter sin tillsättning utfärda en interimrapport till parterna som ska innehålla en redogörelse för sakförhållandena, tillämpligheten av de relevanta bestämmelserna samt de viktigaste skälen till nämndens slutsatser och rekommendationer. Om skiljenämnden anser att denna tidsfrist inte kan hållas ska skiljenämndens ordförande skriftligen underrätta parterna och kommittén om detta och ange skälen till förseningen samt vilken dag skiljenämnden planerar att utfärda sin interimrapport. Skiljenämnden ska under inga omständigheter utfärda interimrapporten senare än 120 dagar efter dagen för sin tillsättning.
2. En part får inom 14 dagar från underrättandet av interimrapporten inge en skriftlig begäran, med kommentarer, till skiljenämnden om att den ska ompröva vissa angivna delar av interimrapporten.
3. I brådskande fall, inbegripet fall som omfattar lättfördärliga varor, säsongsva-
ror eller säsongstjänster, ska skiljenämnden göra sitt yttersta för att utfärda sin interimrapport inom 45 dagar och under inga omständigheter senare än 60 dagar efter dagen för sin tillsättning. En part får inom sju dagar räknat från underrättandet av interimrapporten inge en skriftlig begäran till skiljenämnden om att den ska ompröva vissa angivna delar av interimrapporten.
4. Efter att ha beaktat parternas skriftliga begäranden och synpunkter på interimrapporten får skiljenämnden ändra sin rapport och genomföra ytterligare undersökningar som den anser vara lämpliga.

ARTIKEL 3.11

Slutlig rapport

1. Skiljenämnden ska utfärda sin slutliga rapport till parterna och kommittén inom 120 dagar räknat från dagen för skiljenämndens tillsättning. Om skiljenämnden anser att denna tidsfrist inte kan hållas ska nämndens ordförande skriftligen underrätta parterna och kommittén om detta och ange skälen till förseningen samt vilken dag skiljenämnden planerar att utfärda sin slutliga rapport. Skiljenämnden ska under inga omständigheter utfärda den slutliga rapporten senare än 150 dagar efter dagen för skiljenämndens tillsättning.

I brådskande fall, inbegripet fall som gäller lättfördärliga varor, säsongsva-
ror eller säsongstjänster ska skiljenämnden göra sitt yttersta för att utfärda sin slutliga rapport inom 60 dagar från dagen för sin tillsättning. Skiljenämnden ska under inga omständigheter utfärda den slutliga rapporten senare än 75 dagar efter dagen för sin tillsättning.

3. Den slutliga rapporten ska innehålla en tillräckligt utförlig redogörelse för de argument som förts fram i samband med interimbehandlingen och tydligt besvara parternas synpunkter.

ARTIKEL 3.12

Efterlevnad av den slutliga rapporten

Svaranden ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att skyndsamt och i en anda av lojalitet efterleva den slutliga rapporten.

ARTIKEL 3.13

Rimlig tidsperiod för att efterleva skiljenämndens avgörande

1. Om omedelbar efterlevnad inte är möjlig ska parterna eftersträva att komma överens om den tid som krävs för att efterleva den slutliga rapporten. Svaranden ska i ett sådant fall senast 30 dagar efter mottagandet av den slutliga rapporten underrätta klaganden och kommittén om hur lång tid den kommer att behöva för att efterleva den slutliga rapporten (nedan kallat rimlig tidsfrist).

Om parterna inte kan enas om en rimlig tidsfrist för att efterleva den slutliga rapporten ska klaganden inom 20 dagar efter mottagandet av den underrättelse som svaranden har lämnat i enlighet med punkt 1 skriftligen begära att den skiljenämnd som tillsatts enligt artikel 3.7 (Tillsättning av skiljenämnden) (nedan kallad den ursprungliga skiljenämnden) ska fastställa den rimliga tidsperiodens längd. Begäran ska meddelas svaranden; en kopia därav ska skickas till kommittén.

3. Skiljenämnden ska meddela parterna och kommittén sitt avgörande om rimlig tidsfrist senast 20 dagar från dagen för ingivande av den begäran som avses i punkt 2.

4. Svaranden ska minst 30 dagar före utgången av den rimliga tidsperioden skriftligen informera klaganden om sina framsteg i efterlevnaden av den slutliga rapporten.

5. Parterna kan komma överens om att förlänga den rimliga tidsfristen.

ARTIKEL 3.14

Granskning av åtgärder som har vidtagits för att efterleva den slutliga rapporten

1. Svaranden ska före utgången av den rimliga tidsperioden underrätta klaganden och kommittén om vilka åtgärder den har vidtagit för att efterleva den slutliga rapporten.

Om parterna är oeniga om huruvida en åtgärd som vidtagits för att efterleva de bestämmelser som avses i artikel 3.2 (Tillämpningsområde) och meddelats enligt punkt 1 har vidtagits eller är förenlig med dessa bestämmelser, får klaganden skriftligen begära att den ursprungliga skiljenämnden ska avgöra frågan. Begäran ska meddelas svaranden; en kopia därav ska skickas till kommittén. Klaganden ska i sin begäran ange vilken åtgärd begäran gäller och förklara på vilket sätt den inte är förenlig med de bestämmelser som avses i artikel 3.2 (Tillämpningsområde) på ett sådant sätt att den rättsliga grunden för klagomålet klart framgår.

3. Skiljenämnden ska underrätta parterna och till kommittén om sitt avgörande inom 45 dagar från dagen för ingivande av den begäran som avses i punkt 2.

ARTIKEL 3.15

Tillfälliga korrigerande åtgärder i fall av bristande efterlevnad

1. Om svaranden inte meddelar klaganden och kommittén vilka åtgärder som har vidtagits för att efterleva den slutliga rapporten före utgången av den rimliga tidsperioden, eller om skiljenämnden fastställer att inga åtgärder har vidtagits för att efterleva den eller att de åtgärder som meddelats enligt artikel 3.14.1 (Granskning av åtgärder som vidtagits för att efterleva den slutliga rapporten) inte är förenliga med den partens skyldigheter enligt de bestämmelser som avses i artikel 3.2, ska svaranden, på klagandens begäran och efter samråd med denne, erbjuda ersättning.

Om klaganden beslutar att inte begära ersättning eller, om en sådan begäran görs, ingen överenskommelse om ersättning nås inom 30 dagar efter utgången av den rimliga tidsperioden eller skiljenämndens meddelande av sitt avgörande enligt artikel 3.14 (Granskning av åtgärder som har vidtagits för att genomföra den slutliga rapporten) om att ingen åtgärd har vidtagits för att efterleva den slutliga rapporten eller om att den åtgärd som vidtagits är oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 3.2 (Tillämpningsområde), ska klaganden, efter att ha meddelat den andra parten och kommittén, ha rätt att vidta lämpliga åtgärder inom ramen för de åtaganden om förmånshandel och investeringar som gäller mellan parterna och som har verkningar som motsvarar det upphävande eller den minskning av förmåner som överträdelsen orsakat. Sådana åtgärder ska anges närmare i meddelandet. Klaganden får börja tillämpa dessa åtgärder när som helst efter utgången av tio dagar räknat från den dag då meddelandet mottogs av svaranden, om inte svaranden har begärt skiljeförfarande enligt punkt 3 i den här artikeln.

3. Om svaranden anser att verkningarna av de åtgärder som vidtagits av klaganden inte motsvarar det upphävande eller den minskning av förmåner som överträdelsen orsakat, får den inte en skriftlig begäran om att den ursprungliga skiljenämnden ska avgöra frågan. En sådan begäran ska meddelas klaganden, med kopia till kommittén, före utgången av den tiodagarsperiod som avses i punkt 2. Den ursprungliga skiljenämnden ska meddela parterna och kommittén sitt avgörande om de åtgärder som vidtagits av klaganden inom 30 dagar från dagen för ingivande av begäran. De åtgärder som avses i punkt 2 ska inte vidtas förrän den ursprungliga skiljenämnden har meddelat sitt avgörande, och de åtgärder som vidtas ska vara förenliga med detta avgörande.

4. De åtgärder som anges i denna artikel ska vara tillfälliga och får inte tillämpas efter det att

a) parterna har funnit en ömsesidigt godtagbar lösning enligt artikel 3.19 (Ömsesidigt godtagbar lösning),

b) parterna har enats om att den åtgärd som meddelats enligt artikel 3.14.1 (Granskning av åtgärder som har vidtagits för att efterleva den slutliga rapporten) medför att svaranden efterlever de bestämmelser som avses i artikel 3.2 (Tillämpningsområde), eller

c) den åtgärd som har konstaterats vara oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 3.2 (Tillämpningsområde) har dragits tillbaka eller ändrats på ett sätt som medför att den blir förenlig med de bestämmelserna, i enlighet med ett avgörande enligt artikel 3.14.3 (Granskning av åtgärder som har vidtagits för att genomföra den slutliga rapporten).

ARTIKEL 3.16

Granskning av åtgärder som vidtagits för efterlevande efter antagandet av tillfälliga korrigerande åtgärder i fall av bristande efterlevnad

1. Svaranden ska meddela klaganden och kommittén vilka åtgärder den har vidtagit för att efterleva skiljenämndens slutliga rapport till följd av de åtgärder som tillämpats av klaganden eller till följd av tillämpningen av ersättning, beroende på vad som är tillämpligt. Med undantag för de fall som avses i punkt 2 ska klaganden avsluta de åtgärder som vidtas i enlighet med artikel 3.15 (Tillfälliga korrigerande åtgärder i fall av bristande efterlevnad) inom 30 dagar från dagen för mottagande av meddelandet. Om ersättning har tillämpats får svaranden, med undantag för de fall som avses i punkt 2, avsluta tillämpningen av sådan ersättning inom 30 dagar från sitt meddelande om att den efterlevt skiljenämndens slutliga rapport.
2. Om parterna inte kan komma överens om huruvida den meddelade åtgärden medför att svaranden följer de bestämmelser som avses i artikel 3.2 (Tillämpningsområde) inom 30 dagar från dagen för mottagande av meddelandet, ska klaganden skriftligen begära att den ursprungliga skiljenämnden avgör frågan. En sådan begäran ska meddelas svaranden, och en kopia därav ska skickas till kommittén.
3. Skiljenämndens avgörande ska meddelas parterna och kommittén inom 45 dagar från dagen för ingivande av begäran. Om skiljenämnden fastställer att den meddelade åtgärden överensstämmer med de bestämmelser som avses i artikel 3.2 (Tillämpningsområde) ska de åtgärder som avses i artikel 3.15 (Tillfälliga korrigerande åtgärder i fall av bristande efterlevnad) eller ersättningen, beroende på vad som är tillämpligt, avslutas. Omfattningen av de åtgärder som vidtagits i enlighet med artikel 3.15.2 eller omfattningen av ersättning ska i relevanta fall anpassas till skiljenämndens avgörande.

ARTIKEL 3.17

Ersättning av skiljeman

Om den ursprungliga skiljenämnden eller några av skiljemännen, under skiljeförfarandet, inte kan delta, drar sig ur eller måste ersättas därför att de inte uppfyller kraven i uppförandekoden i bilaga 8

(Uppförandekod för skiljemän och medlare), ska förfarandet i artikel 3.7 (Tillsättning av skiljenämnd) tillämpas. Tidsfristen för meddelande av rapporter och avgöranden ska förlängas med 20 dagar.

ARTIKEL 3.18

Uppskjutande och avslutande av skiljeförfaranden

1. Skiljenämnden ska, på begäran av båda parterna, när som helst skjuta upp sitt arbete under en av parterna överenskommen period som inte får överstiga tolv på varandra följande månader. Den ska återuppta sitt arbete före utgången av denna uppskjutandeperiod på skriftlig begäran av båda parterna. Parterna ska informera kommittén i enlighet med detta. Skiljenämnden får även återuppta sitt arbete vid utgången av uppskjutandeperioden på skriftlig begäran av någondera parten. Den begärande parten ska informera kommittén och den andra parten i enlighet med detta. Om ingen part begär att skiljenämnden ska återuppta sitt arbete vid utgången av uppskjutandeperioden ska skiljenämnden förlora sin behörighet och förfarandet avslutas. Om skiljenämndens arbete skjuts upp ska de tidsfrister som anges i rele-

vanta bestämmelser i detta avsnitt förlängas med samma tidsperiod som den under vilken arbetet var uppskjutet. Uppskjutandet och avslutandet av skiljenämndens arbete ska inte påverka någondera partens rättigheter i andra förfaranden enligt artikel 3.24 (Val av forum).

2. Parterna får komma överens om att avsluta skiljenämndens förfarande genom att gemensamt meddela skiljenämndens ordförande och kommittén när som helst innan skiljenämnden utfärdar sin slutliga rapport.

ARTIKEL 3.19

Ömsesidigt godtagbar lösning

Parterna får när som helst nå en ömsesidigt godtagbar lösning på tvister som omfattas av detta avsnitt. De ska gemensamt meddela kommittén och, i tillämpliga fall, skiljenämndens ordförande om en sådan lösning. Om lösningen måste godkännas i enlighet med någondera partens relevanta inhemska förfaranden ska ett sådant krav anges i meddelandet och tvistlösningsförfarandet ska skjutas upp. Om det inte krävs något sådant godkännande eller om det meddelas att de inhemska godkännandeförfarandena har slutförts ska tvistlösningsförfarandet avslutas.

ARTIKEL 3.20

Upplysningar samt råd i sakfrågor

Skiljenämnden får på begäran av en part eller på eget initiativ begära upplysningar som den anser vara lämpliga för förfarandet i skiljenämnden från alla källor, inbegripet från parterna i tvisten.

Skiljenämnden ska också ha rätt att begära sakkunnigutlåtanden om den finner det lämpligt. Skiljenämnden ska samråda med parterna innan den väljer sådana sakkunniga. Alla upplysningar som erhålls enligt denna artikel ska lämnas ut och föreläggas parterna för synpunkter inom den tidsfrist som fastställs av skiljenämnden.

ARTIKEL 3.21

Tolkningsregler

Skiljenämnden ska tolka de bestämmelser som avses i artikel 3.2 (Tillämpningsområde) i enlighet med sedvanliga folkrättsliga regler, inklusive de regler som fastställs i Wienkonventionen om traktaträtten, utfärdad i Wien den 23 maj 1969 (nedan kallad Wienkonventionen). Skiljenämnden ska också ta hänsyn till relevanta tolkningar i rapporter från skiljenämnder och från

överprövningsorganet vilka antagits av WTO:s tvistlösningsorgan enligt bilaga 2 till WTO-avtalet (nedan kallat tvistlösningsorganet). Skiljenämndens rapporter och avgöranden får inte utvidga eller begränsa parternas rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal.

ARTIKEL 3.22

Beslut och avgöranden av skiljenämnden

1. Skiljenämnden ska göra sitt yttersta för att fatta alla beslut i samförstånd. Om det inte går att fatta beslut i samförstånd ska frågan avgöras med majoritet. I inget fall ska skiljemäns avvikande meningar offentliggöras.

2. Skiljenämndens rapporter och avgöranden ska villkorslöst godtas av parterna. De ska inte ge upphov till några rättigheter eller skyldigheter för fysiska eller juridiska personer. Rapporter och avgöranden ska redovisa sakförhållandena, tillämpligheten av de relevanta bestämmelser som anges i artikel 3.2 (Tillämpningsområde) samt skälen till nämndens bedömningar och slutsatser. Skiljenämndens rapporter och avgöranden ska av kommittén göras tillgängliga i sin helhet inom tio dagar från det att de har meddelats, såvida kommittén inte beslutar att inte göra detta för att skydda konfidentiella uppgifter.

UNDERAVSNITT 4

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 3.23

Förteckning över skiljemän

1. Kommittén ska senast sex månader efter dagen för detta avtals ikraftträdande sammanställa en förteckning över minst 15 personer som är villiga och har möjlighet att tjänstgöra som skiljemän.

Förteckningen ska bestå av tre delförteckningar:

- a) en delförteckning för Vietnam,
- b) en delförteckning för unionen och dess medlemsstater, och
- c) en delförteckning över personer som inte är medborgare eller varaktigt bosatta i någondera parten och som ska fungera som skiljenämndens ordförande.

2. Varje delförteckning ska omfatta minst fem personer. Kommittén ska säkerställa att förteckningen alltid innehåller detta minsta antal personer.

3. Skiljemän ska ha dokumenterad sakkunskap och erfarenhet inom juridik och internationell handel. De ska vara oberoende, tjänstgöra i egenskap av enskilda personer och inte ta emot instruktioner från någon organisation eller regering eller ha anknytning till någon av parternas regeringar samt följa uppförandekoden i bilaga 8 (Uppförandekod för skiljemän).

4. Kommittén får upprätta en ytterligare förteckning med 10 personer med dokumenterad sakkunskap och erfarenhet inom särskilda sektorer som omfattas av detta avtal. Om inte annat följer av en överenskommelse mellan parterna ska en sådan ytterligare förteckning ligga till grund för skiljenämndens sammansättning i enlighet med förfarandet i artikel 3.7 (Tillsättning av skiljenämnden).

ARTIKEL 3.24

Val av forum

1. Användning av tvistlösningsförfarandet enligt detta kapitel ska inte påverka möjligheten att vidta åtgärder inom ramen för Världshandelsorganisationen, inbegripet tvistlösningsåtgärder, eller enligt andra avtal i vilka båda parterna är parter.
2. Genom undantag från punkt 1 ska en part, med avseende på en särskild åtgärd, inte söka upprättelse för överträdelse av en i allt väsentligt likvärdig skyldighet enligt detta avtal och WTO-avtalet eller enligt något annat internationellt avtal i vilket båda parterna är parter i relevant forum. När ett tvistlösningsförfarande väl har inletts i ett sådant fall får en part inte hävda sina rättigheter vid överträdelse av den i allt väsentligt likvärdiga skyldigheten enligt ett annat avtal i ett annat forum, såvida inte det i första hand valda forumet av skäl som rör förfarandet eller juridisk behörighet misslyckas med att få fram ett undersökningsresultat för de rättigheter som hävdas enligt den skyldigheten.
3. Vid tillämpningen av denna artikel anses
 - a) tvistlösningsförfaranden enligt WTO-avtalet ha inletts genom att en part begär att en skiljenämnd ska upprättas i enlighet med artikel 6 i WTO-överenskommelsen om regler och förfaranden för tvistlösning,
 - b) tvistlösningsförfaranden enligt detta kapitel ha inletts genom att en part begär att en skiljenämnd ska tillsättas enligt artikel 3.5.1 (Inledande av skiljeförfarandet),
 - c) tvistlösningsförfaranden enligt ett annat avtal ha inletts i enlighet med det avtalet.
4. Ingenting i detta avtal ska hindra en part från att genomföra ett upphävande av skyldigheter som godkänts av WTO:s tvistlösningsorgan. Varken WTO-avtalet eller frihandelsavtalet får åberopas för att hindra en part från att vidta lämpliga åtgärder enligt artikel 3.15 (Tillfälliga korrigerande åtgärder i fall av bristande efterlevnad).

ARTIKEL 3.25

Tidsfrister

1. Alla tidsfrister som föreskrivs i detta avsnitt, inbegripet skiljenämndens tidsfrister för meddelande av rapporter och avgörande, ska om inte annat anges räknas i kalenderdagar från och med dagen efter den dag den åtgärd eller händelse de avser inträffade.
2. De tidsfrister som avses i detta avsnitt får ändras genom överenskommelse mellan parterna i tvisten. Skiljenämnden får när som helst föreslå parterna att ändra de tidsfrister som avses i detta avsnitt, med angivande av skälen till ett sådant förslag.

ARTIKEL 3.26

Översyn och ändringar

Kommittén får se över och besluta att ändra bilagorna 7 (Arbetsordning), 8 (Uppförandekod för skiljemän och medlare) och 9 (Medlingsmekanism).

AVSNITT B

LÖSANDE AV TVISTER MELLAN INVESTERARE OCH PARTER

UNDERAVSNITT 1

TILLÄMPNINGSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

ARTIKEL 3.27

Tillämpningsområde

1. Detta avsnitt ska tillämpas på tvister mellan en kärende från ena part, å ena sidan, och den andra parten, å andra sidan, rörande en åtgärd som påstås strida mot bestämmelserna i kapitel 2 (Investeringsskydd) och som påstås orsaka förlust eller skada för kärenden eller, om anspråket hänskjutits på vägnar av ett lokalt etablerat företag som ägs eller kontrolleras av kärenden, för det lokalt etablerade företaget.
2. För tydlighetens skull påpekas att en kärende inte får hänskjuta ett anspråk enligt detta avsnitt om investeringen har gjorts i bedrägligt syfte eller tillkommit till följd av förtigande, korruption eller ett beteende som utgör missbruk av rättsliga förfaranden.
3. Den tribunal och den överprövningstribunal som inrättats enligt artiklarna 3.38 (Tribunal) respektive 3.39 (Överprövningstribunal) får inte fatta beslut om anspråk som faller utanför denna artikels tillämpningsområde.
4. Ett anspråk som avser omstrukturering av en parts skuld ska behandlas i enlighet med detta avsnitt och bilaga 5 (Offentlig skuld).

ARTIKEL 3.28

Definitioner

Om inte annat anges, gäller följande definitioner i detta avsnitt:

- a) **förfarande:** förfarande inför tribunalen eller överprövningstribunalen enligt detta avsnitt.
- b) **de tvistande parterna:** kärenden och svaranden.
- c) **kärende från en part:**
 - i) en investerare från en part, såsom avses i artikel 2.1.1 b (Tillämpningsområde), som agerar för egen räkning, eller
 - ii) en investerare från en part, såsom avses i artikel 2.1.1 b (Tillämpningsområde), som agerar på vägnar av ett lokalt etablerat företag som ägs eller kontrolleras av den investeraren. För tydlighetens skull påpekas att ett anspråk som hänskjuts enligt detta led ska anses

avse en tvist mellan en avtalsslutande stat och en medborgare i en annan avtalsslutande stat enligt artikel 25.1 i ICSID-konventionen.

- d) ICSID-konventionen: konventionen om biläggande av investeringstvister mellan stat och medborgare i annan stat, utfärdad i Washington den 18 mars 1965.
- e) icke tvistande part: Vietnam, om unionen eller en medlemsstat i unionen är svarande, eller unionen, om Vietnam är svarande.
- f) svarande: Vietnam eller, när det gäller EU-parten, antingen unionen eller den berörda medlemsstaten enligt artikel 3.32 (Anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk).
- g) lokalt etablerat företag: en juridisk person som är etablerad på en parts territorium och som ägs eller kontrolleras av en investerare från den andra parten.
- h) 1958 års New York-konvention: Förenta nationernas konvention om erkännande och verkställighet av utländska skiljedomar, utfärdad i New York den 10 juni 1958.
- i) finansiering från tredje part: all finansiering som tillhandahålls av en fysisk eller juridisk person som inte är part i tvisten, men som ingår ett avtal med en tvistande part för att finansiera delar av eller hela kostnaden för förfarandet, i utbyte mot en ersättning som beror på tvistens utgång, eller finansiering som tillhandahålls av en fysisk eller juridisk person som inte är part i tvisten i form av en donation eller ett bidrag.
- j) Uncitral: United Nations Commission on International Trade Law (Förenta nationernas kommission för internationell handelsrätt), och
- k) Uncitrals regler om transparens: Uncitrals regler om transparens i avtalsbaserade skiljeförfaranden mellan investerare och stat.

UNDERAVSNITT 2

ALTERNATIV TVISTLÖSNING OCH SAMRÅD

ARTIKEL 3.29

Uppgörelse i godo

Alla tvister bör i så stor utsträckning som möjligt göras upp i godo genom förhandlingar eller medling och, om möjligt, innan en begäran om samråd enligt artikel 3.30 (Samråd) lämnas in. En sådan uppgörelse kan överenskommas när som helst, även efter det att ett tvistlösningsförfarande enligt detta avsnitt har inletts.

ARTIKEL 3.30

Samråd

1. Om en tvist inte kan göras upp i godo på det sätt som föreskrivs i artikel 3.29 (Uppgörelse i godo) ska en kändelse från en part som gör gällande en överträdelse av de bestämmelser som avses i artikel 3.27.1 (Tillämpningsområde) inge en begäran om samråd till den andra parten. Följande upplysningar ska anges i ansökan:

a) Kändelsens namn och adress och, om en sådan begäran ges in på ett lokalt etablerat företags vägnar, det företagets namn, adress och huvudsäte.

b) De bestämmelser som avses i artikel 3.27.1 (Tillämpningsområde) som påstås ha överträtts.

c) Rättslig och faktisk grund för anspråket, inbegripet de åtgärder som påstås överträda de bestämmelser som avses i artikel 3.27.1 (Tillämpningsområde).

d) De yrkanden som framställs och uppskattat belopp för det begärda skadeståndet.

e) Bevisning som styrker att kändelsen är en investerare från den andra parten samt äger eller kontrollerar investeringen, inbegripet, om så är tillämpligt, att denne äger eller kontrollerar det lokalt etablerade företag på vars vägnar en begäran om samråd gavs in.

Om en begäran om samråd ges in av fler än en kändelse eller på fler än ett lokalt etablerat företags vägnar, ska informationen i punkt 1 a och e lämnas för varje kändelse eller lokalt etablerat företag, beroende på vad som är tillämpligt.

2. En begäran om samråd ska ges in inom

a) tre år från den dag kändelsen eller, i tillämpliga fall, det lokalt etablerade företaget för första gången fick kännedom om, eller borde ha fått kännedom om, den åtgärd som påstås strida mot bestämmelserna i kapitel 2 (Investeringsskydd) och kännedom om att förlust och skada därmed åsamkats

i) kändelsen, när det gäller anspråk som en investerare hänskjuter för egen räkning, eller

ii) det lokalt etablerade företaget, när det gäller anspråk som investerare hänskjuter på ett lokalt etablerat företags vägnar, eller

b) två år från den dag då kändelsen eller, i tillämpliga fall, det lokalt etablerade företaget upphörde att driva anspråk eller mål i en tribunal eller domstol i enlighet med inhemsk lagstiftning och i alla händelser senast sju år efter den dag då kändelsen för första gången fick kännedom om den åtgärd som påstås strida mot bestämmelserna i kapitel 2 (Investeringsskydd) och kännedom om att förlust och skada därmed åsamkats

i) kändelsen, när det gäller anspråk som en investerare hänskjuter för egen räkning, eller

ii) det lokalt etablerade företaget, när det gäller anspråk som en investerare hänskjuter på ett lokalt etablerat företags vägnar.

3. Såvida de tvistande parterna inte enats om annat ska samrådet äga rum i

- a) Hanoi, om samrådet gäller Vietnams åtgärder,
- b) Bryssel, om samrådet gäller unionens åtgärder, eller
- c) huvudstaden i den berörda medlemsstaten i unionen, om begäran om samråd uteslutande gäller åtgärder vidtagna av den medlemsstaten.

Samråd får även hållas genom videokonferens eller på något annat lämpligt sätt, särskilt om ett litet eller medelstort företag är involverat

- 4. Om de tvistande parterna inte har kommit överens om en längre tidsfrist ska samråd hållas inom 60 dagar från ingivandet av begäran om samråd.
- 5. Om kändanden inte har hänskjutit ett anspråk enligt artikel 3.33 (Hänskjutande av ett anspråk) inom 18 månader från ingivandet av begäran om samråd, ska kändanden anses ha dragit sig ur förfaranden enligt detta avsnitt och får inte hänskjuta ett anspråk enligt detta avsnitt. Denna tidsfrist kan förlängas genom överenskommelse mellan de parter som deltar i samråden.
- 6. De tidsfrister som anges i punkterna 2 och 5 ska inte innebära att anspråk är otillåtliga om kändanden kan visa att underlåtenheten att begära samråd eller att hänskjuta ett anspråk beror på kändandens oförmåga att agera till följd av åtgärder som avsiktligt vidtagits av den berörda parten, under förutsättning att kändanden agerar så snart den har rimliga möjligheter att agera.
- 7. Om begäran om samråd gäller en påstådd överträdelse av detta avtal av unionen eller av en medlemsstat i unionen, ska den översändas till unionen. Om åtgärder som vidtagits av en medlemsstat i unionen identifieras ska den även översändas till den berörda medlemsstaten.

ARTIKEL 3.31

Medling

- 1. De tvistande parterna får när som helst komma överens om att använda sig av medling.
- 2. Användning av medling är frivillig och påverkar inte den rättsliga ställningen för någon av de tvistande parterna.
- 3. Användning av medling får regleras av reglerna i bilaga 10 (Medlingsmekanism för tvistlösning mellan investerare och parter). Alla tidsfrister som anges i bilaga 10 (Medlingsmekanism för tvistlösning mellan investerare och parter) får ändras genom överenskommelse mellan de tvistande parterna.
- 4. Medlaren ska utses genom överenskommelse mellan de tvistande parterna. Det kan ske genom att en medlare utses bland de ledamöter av tribunalen som utsetts enligt artikel 3.38 (Tribunal) eller de ledamöter av överprövningstribunalen som utsetts enligt artikel 3.39

(Överprövningstribunal). De tvistande parterna får även begära att tribunalens ordförande utser en medlare bland tribunalens ledamöter som inte är medborgare i vare sig en medlemsstat i unionen eller i Vietnam.

5. När de tvistande parterna väl har kommit överens om att använda medling ska de tidsfrister som anges i artikel 3.30.2 och 3.30.5 (Samråd), i artikel 3.53.6 (Preliminär skiljedom) och i artikel 3.54.5 (Överklagandeförfarande) upphöra att löpa mellan det datum då de tvistande parterna kom överens om att använda medling och det datum då någon av parterna i tvisten beslutar att avsluta medlingen genom en skrivelse till medlaren och den andra parten i tvisten. Om en avdelning vid tribunalen har inrättats enligt artikel 3.38 (Tribunal), ska denna avdelning på begäran av båda tvistande parter vilandeförklara förfarandet till dess att någon av parterna i tvisten beslutar att avsluta medlingen genom en skrivelse till medlaren och den andra tvistande parten.

UNDERAVSNITT 3

HÄNSKJUTANDE AV ETT ANSPRÅK OCH NÖDVÄNDIGA VILLKOR

ARTIKEL 3.32

Anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk

1. Om tvisten inte kan lösas inom 90 dagar från ingivandet av begäran om samråd får käranden inge en avsiktsanmälan, i vilken det skriftligen anges att käranden har för avsikt att hänskjuta ett anspråk enligt detta avsnitt och vilken innehåller följande uppgifter:

- a) Kärandens namn och adress och, om en sådan begäran görs på ett lokalt etablerat företags vägnar, det företags namn, adress och huvudsäte.
- b) De bestämmelser som avses i artikel 3.27.1 (Tillämpningsområde) och som påstås ha överträtts.
- c) De rättsliga och faktiska omständigheter som ligger till grund för anspråket, inbegripet de åtgärder som påstås strida mot de bestämmelser som avses i artikel 3.27.1 (Tillämpningsområde).
- d) De yrkanden som framställs och uppskattat belopp för det begärda skadeståndet.

Avsiktsanmälan ska sändas till unionen eller till Vietnam. Om en åtgärd som vidtagits av en medlemsstat i unionen identifieras ska den även översändas till den berörda unionen.

2. När en avsiktsanmälan har sänts till unionen ska unionen fastställa vem som är svarande och därefter inom 60 dagar från mottagandet av avsiktsanmälan informera käranden om huruvida unionen eller en av unionens medlemsstater ska vara svarande.

3. Om käranden inte har informerats om vem som har fastställts vara svarande inom 60 dagar från mottagandet av avsiktsanmälan

- a) ska, om de åtgärder som anges i anmälan uteslutande är åtgärder som vidtagits av en av unionens medlemsstater, denna medlemsstat vara svarande, eller
- b) ska unionen vara svarande, om de åtgärder som anges i anmälan omfattar åtgärder som vidtagits av unionen.
4. Svaranden får hänskjuta ett anspråk enligt artikel 3.33 (Hänskjutande av ett anspråk) på grundval av det fastställande som avses i punkt 2 eller, om inget sådant fastställande har meddelats kändaren inom den tidsfrist som föreskrivs i punkt 2, i enlighet med punkt 3.
5. Om varken unionen eller en medlemsstat i unionen fastställs vara svarande i enlighet med punkt 2 får varken unionen eller den berörda medlemsstaten hävda att anspråket är otillåtligt, att tribunalen inte är behörig eller på annat sätt hävda att anspråket eller skiljedomen saknar grund eller giltighet med hänvisning till att den verkliga svarande borde vara unionen i stället för medlemsstaten eller tvärtom.
6. Tribunalen och överprövningstribunalen ska vara bundna av det fastställande som görs enligt punkt 2.
7. Ingenting i detta avtal eller i tillämpliga regler om tvistlösning ska hindra ett utbyte av all information om en tvist mellan unionen och den berörda medlemsstaten.

ARTIKEL 3.33

Hänskjutande av ett anspråk

1. Om tvisten inte kan lösas inom sex månader från ingivandet av begäran om samråd och minst tre månader har förflutit sedan ingivandet av en anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk enligt artikel 3.32 (Anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk) får kändaren hänskjuta ett anspråk till den tribunal som har inrättats enligt artikel 3.38 (Tribunal), under förutsättning att det uppfyller kraven i artikel 3.35 (Processuella och andra krav för hänskjutande av ett anspråk).
2. Ett anspråk får hänskjutas till tribunalen enligt någon av följande regelverk för tvistlösning:
- a) ICSID-konventionen,
- b) reglerna för tilläggsfaciliteten för tilldelning av förfaranden (nedan kallade ICSID:s tilläggsfacilitet) av sekretariatet vid det internationella centrumet för biläggande av investeringstvister (nedan kallat ICSID:s sekretariat), om villkoren för ett förfarande enligt led a inte är tillämpliga,
- c) Uncitrals skiljedomsregler, eller
- d) andra regler enligt överenskommelse mellan de tvistande parterna. Om kändaren föreslår ett visst regelverk för tvistlösning och de tvistande parterna inom 30 dagar från mottagandet av förslaget inte nått en skriftlig överenskommelse om detta regelverk eller om svaranden inte har svarat kändaren, får kändaren hänskjuta ett anspråk enligt de regler som föreskrivs i led a, b eller c.

3. Alla anspråk som närmare anges i kändens hänskjutande enligt denna artikel måste grundas på åtgärder som tas upp i dess begäran om samråd enligt artikel 3.30.1 c (Samråd).
4. De regler om tvistlösning som avses i punkt 2 ska tillämpas om inte annat följer av reglerna i detta avsnitt, kompletterade med eventuella regler som antas av kommittén, tribunalen eller överprövningstribunalen.
5. Ett anspråk ska anses ha hänskjutits enligt denna artikel om känden har inlett ett förfarande enligt gällande regler för tvistlösning.
6. Anspråk som hänskjuts på vägnar av en grupp bestående av ett antal oidentifierade känd, eller som framställs av en företrädare som har för avsikt att föra talan på vägnar av ett antal identifierade eller oidentifierade känd som delegerar alla beslut avseende förfarandet, ska inte vara tillåtliga.

ARTIKEL 3.34

Andra anspråk

1. En känd får inte hänskjuta ett anspråk till tribunalen om känden har ett anspråk som är under prövning vid en annan inhemsk eller internationell domstol eller tribunal som avser samma åtgärd som den som påstås vara oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 3.27.1 (Tillämpningsområde) och samma förlust eller skada, såvida inte känden återkallar det anspråk som är under prövning.
2. En känd som agerar för egen räkning får inte hänskjuta ett anspråk till tribunalen om en person som direkt eller indirekt har ett ägarintresse i eller kontrolleras av känden har ett anspråk som är under prövning i tribunalen eller i någon annan inhemsk eller internationell domstol eller tribunal som avser samma åtgärd som den som påstås vara oförenlig med de bestämmelser som avses i artikel 3.27.1 (Tillämpningsområde) och samma förlust eller skada, såvida inte den personen återkallar det anspråk som är under prövning.
3. En känd som agerar på vägnar av ett lokalt etablerat företag får inte hänskjuta ett anspråk till tribunalen om en person som direkt eller indirekt har ett ägarintresse i eller kontrolleras av känden har ett anspråk som är under prövning i tribunalen eller i någon annan inhemsk eller internationell domstol eller tribunal som avser samma åtgärd som den som påstås strida mot de bestämmelser som avses i kapitel 2 (Investeringsskydd) och samma förlust eller skada, såvida inte den personen återkallar det anspråk som är under prövning.
4. Innan ett anspråk hänskjuts ska känden tillhandahålla
 - a) bevis för att känden och, när det är relevant enligt punkterna 2 och 3, en person som direkt eller indirekt har ett ägarintresse i eller kontrolleras av känden eller det lokalt etablerade företaget, har återkallat ett sådant anspråk under prövning som avses i punkterna 1, 2 eller 3, och
 - b) ett avstående från sin rättighet och, i tillämpliga fall, av det lokalt etablerade företags rättighet att inge ett sådant anspråk som avses i punkt 1.

5. Denna artikel ska tillämpas tillsammans med bilaga 12 (Samtidiga förfaranden).
6. Det avstående som föreskrivs i 4 b ska upphöra att gälla om anspråket avvisas med hänvisning till att nationalitetskraven för att väcka talan enligt detta avtal inte har uppfyllts.
7. Punkterna 1–4 och bilaga 12 (Samtidiga förfaranden) är inte tillämpliga när anspråk som hänskjuts till en inhemsk domstol eller tribunal hänskjuts med det enda syftet att få till stånd ett interimistiskt föreläggande eller fastställsetalan och inte handlar om betalning av ekonomiskt skadestånd.
8. Om anspråk framställs enligt både detta avsnitt och avsnitt A (Lösande av tvister mellan parterna) eller enligt både detta avsnitt och ett annat internationellt avtal om samma behandling som påstås vara oförenlig med bestämmelserna i kapitel 2 (Investeringsskydd), ska en avdelning vid tribunalen som inrättats enligt detta avsnitt, så snart som möjligt efter att ha hört de tvistande parterna, ta hänsyn till förfaranden enligt avsnitt A (Lösande av tvister mellan parterna) eller andra internationella avtal i sitt beslut eller sin skiljedom. Den får för detta ändamål även vilandeförklara förfarandet om den anser det vara nödvändigt. Tribunalen ska när den agerar enligt denna bestämmelse respektera artikel 3.53.6 (Preliminär skiljedom).

ARTIKEL 3.35

Processuella och andra krav för hänskjutande av ett anspråk

1. Ett anspråk får hänskjutas till tribunalen enligt detta avsnitt endast om följande villkor är uppfyllda:
 - a) Hänskjutandet av anspråket åtföljs av kärandens skriftliga samtycke till att tribunalen avgör tvisten i enlighet med förfarandena i detta avsnitt och kärandens val av ett av de regelverk för tvistlösning som avses i artikel 3.33.2 (Hänskjutande av anspråk) som tillämpliga tvistlösningsregler.
 - b) Minst sex månader har gått sedan begäran om samråd enligt artikel 3.30 (Samråd) ingavs och minst tre månader har gått sedan anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk enligt artikel 3.32 (Anmälan om avsikt att inleda ett skiljeförfarande) ingavs.
 - c) Begäran om samråd och anmälan om avsikt som att hänskjuta ett anspråk uppfyller kraven i artikel 3.30.1 och 3.30.2 (Samråd) respektive i artikel 3.32.1 (Anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk).
 - d) De rättsliga och faktiska omständigheter som ligger till grund för tvisten har varit föremål för föregående samråd enligt artikel 3.30 (Samråd).
 - e) Alla anspråk som närmare anges i hänskjutandet till tribunalen enligt artikel 3.33 (Hänskjutande av ett anspråk) baseras på den åtgärd eller de åtgärder som anges i den anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk som gjorts enligt artikel 3.32 (Anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk).
 - f) Villkoren i artikel 3.34 (Andra anspråk) är uppfyllda.

2. Denna artikel påverkar inte andra jurisdiktionskrav som härrör från de relevanta tvistlösningsreglerna.

ARTIKEL 3.36

Samtycke

1. Svaranden ger sitt samtycke till att anspråket hänskjuts enligt detta avsnitt.
2. Käranden ska ge sitt samtycke i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i detta avsnitt vid tidpunkten för hänskjutandet av ett anspråk i enlighet med artikel 3.33 (Hänskjutande av ett anspråk).
3. Samtycke enligt punkterna 1 och 2 förutsätter att
 - a) de tvistande parterna ska avstå från att verkställa en skiljedom som meddelats enligt detta avsnitt innan skiljedomens blivit slutlig enligt artikel 3.55 (Slutlig skiljedom), och
 - b) de tvistande parterna ska avstå från att överklaga eller söka få en skiljedom enligt detta avsnitt omprövad, upphävd, ogiltigförklarad eller ändrad, eller från att inleda något annat liknande förfarande vid en internationell eller nationell domstol.
4. Samtycke enligt punkterna 1 och 2 ska anses uppfylla kraven i
 - a) artikel 25 i ICSID-konventionen och reglerna för ICSID:s tilläggsfacilitet vad gäller skriftligt samtycke från de tvistande parterna, och
 - b) artikel II i 1958 års New York-konvention vad gäller ett skriftligt avtal.

ARTIKEL 3.37

Tredjepartsfinansiering

1. I de fall det förekommer tredjepartsfinansiering ska den tvistande part som får sådan finansiering meddela den andra tvistande parten och tribunalens avdelning, eller om tribunalens avdelning inte har inrättats, tribunalens ordförande, om finansieringsarrangemanget och dess karaktär samt tredjepartsfinansiärens namn och adress.
2. Ett sådant meddelande ska göras samtidigt som anspråket hänskjuts eller, om finansieringsöverenskommelsen ingås eller donationen eller bidraget görs efter hänskjutandet av anspråket, så snart som möjligt efter det att finansieringsöverenskommelsen ingåtts eller donationen eller bidraget gjorts.
3. Vid tillämpning av artikel 3.48 (Säkerhet för kostnader) ska tribunalen ta hänsyn till eventuell tredjepartsfinansiering. Vid beslut om kostnaderna för förfarandet enligt artikel 3.53.4 (Preliminär skiljedom) ska tribunalen ta hänsyn till om de krav som föreskrivs i punkterna 1 och 2 i den här artikeln har respekterats.

UNDERAVSNITT 4

INVESTERINGSTRIBUNALSYSTEM

ARTIKEL 3.38

Tribunal

1. En tribunal inrättas härmed för att pröva anspråk som hänskjuts enligt artikel 3.33 (Hänskjutande av ett anspråk).
2. Enligt i artikel 4.1.5 a (Kommitté) ska kommittén, vid detta avtals ikraftträdande, utse nio ledamöter av tribunalen. Fem av ledamöterna ska vara medborgare i en av unionens medlemsstater, tre ska vara medborgare i Vietnam och tre ska vara medborgare i tredjeland.
3. Kommittén får besluta att öka eller minska antalet ledamöter i tribunalen med en faktor tre.
Ytterligare utnämningar ska ske på samma villkor som föreskrivs i punkt 2.
4. Tribunalens ledamöter ska uppfylla nödvändiga villkor för utövandet av domarämbeten i hemlandet eller vara jurister med allmänt erkända kvalifikationer. De ska ha dokumenterad sakkunskap inom offentlig internationell rätt. Det är önskvärt att de särskilt har sakkunskap inom internationell investeringsrätt, internationell handelsrätt och tvistlösning inom ramen för internationella investerings- eller handelsavtal.
5. Ledamöterna av tribunalen ska utses för en period av fyra år, som kan förlängas en gång. Fem av de nio personer som utses direkt efter detta avtals ikraftträdande, vilka ska väljas ut genom lottdragning, ska dock ha en mandattid på sex år. Vakanser ska fyllas så snart de uppstår. En person som utses som ersättare för en person vars mandattid ännu inte löpt ut ska inneha platsen under återstoden av företrädarens mandatperiod. En person som tjänstgör på en avdelning vid tribunalen då hans eller hennes mandatperiod löper ut får, med tillstånd av tribunalens ordförande, fortsätta att tjänstgöra på avdelningen fram till avslutandet av förfarandet i denna avdelning, och ska, endast för detta ändamål, fortfarande anses vara en ledamot av tribunalen.
6. Tribunalen ska pröva ärenden i avdelningar som består av tre ledamöter, varav en ska vara medborgare i en av unionens medlemsstater, en ska vara medborgare i Vietnam och en ska vara medborgare i ett tredjeland. Den ledamot som är medborgare i ett tredjeland ska vara ordförande för avdelningen.
7. Inom 90 dagar från hänskjutandet av ett anspråk i enlighet med artikel 3.33 (Hänskjutande av ett anspråk) ska tribunalens ordförande utse de ledamöter som ska ingå i den avdelning vid tribunalen som ska pröva ärendet på rotationsbasis, varvid det ska säkerställas att avdelningens sammansättning är slumpmässig och oförutsägbar och att alla ledamöter ges samma möjlighet att ingå.
8. Tribunalens ordförande och vice ordförande ska ansvara för organisatoriska frågor och utses för en mandatperiod av två år genom lottdragning bland de ledamöter som är medborgare i ett tredjeland. De ska inneha sitt uppdrag på rotationsbasis genom lottdragning av medordförandena i kommittén eller deras respektive delegater. Vice ordföranden ska träda i ordförandens ställe när ordföranden inte är tillgänglig.

9. Trots vad som sägs i punkt 6 får de tvistande parterna komma överens om att ett ärende ska prövas av en enda ledamot som är medborgare i ett tredjeland och som ska utses av tribunalens ordförande. Svaranden ska beakta en sådan begäran från käranden välvilligt, särskilt om käranden är ett litet eller medelstort företag eller om den ersättning eller det skadestånd som begärs är förhållandevis ringa. En sådan begäran bör göras samtidigt med hänskjutandet av anspråket enligt artikel 3.33 (Hänskjutande av ett anspråk).

10. Tribunalen får fastställa sina egna arbetsmetoder. Arbetsmetoderna ska vara förenliga med gällande tvistlösningsregler och detta avsnitt. Om tribunalen beslutar detta ska tribunalens ordförande upprätta ett förslag till arbetsmetoder i samråd med tribunalens övriga ledamöter och lägga fram förslaget till arbetsmetoder för kommittén. Förslaget till arbetsmetoder ska antas av kommittén. Om förslaget till arbetsmetoder inte antas av kommittén inom tre månader från det att det har lagts fram ska tribunalens ordförande ta hänsyn till parternas synpunkter och göra nödvändiga ändringar i förslaget till arbetsmetoder. Tribunalens ordförande ska därefter lägga fram det ändrade förslaget till arbetsmetoder för kommittén. Det ändrade förslaget till arbetsmetoder ska anses antaget om inte kommittén beslutar att förkasta det ändrade förslaget till arbetsmetoder inom tre månader från det att det har lagts fram.

11. Om en procedurfråga uppstår som inte omfattas av detta avsnitt, av några kompletterande regler som antas av kommittén eller av de arbetsmetoder som antas enligt punkt 10, får den relevanta avdelningen vid tribunalen anta ett lämpligt förfarande som är förenligt med dessa bestämmelser.

12. En avdelning vid tribunalen ska göra sitt yttersta för att fatta alla beslut i samförstånd. Om ett beslut inte kan fattas i samförstånd ska avdelningen vid tribunalen fatta sitt beslut med enkel majoritet bland sina ledamöter. Åsikter som uttrycks av enskilda ledamöter som tillhör en avdelning vid tribunalen ska vara anonyma.

13. Ledamöterna ska vara tillgängliga när som helst och med kort varsel samt hålla sig à jour med tvistlösningsaktiviteter enligt detta avtal.

14. För att säkerställa att de är tillgängliga ska tribunalens ledamöter betalas ett månatligt engagemangsarvode som ska fastställas av kommittén genom ett beslut. Tribunalens ordförande och, i tillämpliga fall, vice -ordförande, ska därutöver få ett dagsarvode som motsvarar det arvode som fastställs enligt artikel 3.39.16 (Överprövningstribunal) för varje arbetad dag under fullgörandet av sitt uppdrag som tribunalens ordförande enligt detta avsnitt.

15. Det engagemangsarvode och det dagsarvode som avses i punkt 14 ska betalas in av båda parter till ett konto som förvaltas av ICSID:s sekretariat, varvid hänsyn ska tas till deras utvecklingsnivå. Om en av parterna inte betalar engagemangsarvode eller dagsarvode kan den andra parten välja att betala i dennes ställe. Betalningsskyldigheten för sådana utblivna betalningar kvarstår, med lämplig ränta.

16. Såvida inte kommittén antar ett beslut enligt punkt 17, ska övriga arvoden och omkostnader som utgår till ledamöter som tillhör en avdelning vid tribunalen vara de som fastställs i enlighet med föreskrift 14.1 i de administrativa och finansiella föreskrifter till ICSID-konventionen som vid tidpunkten för hänskjutandet av anspråket, och tribunalen ska fördela dem mellan de tvistande parterna i enlighet med artikel 3.53.4 (Preliminär skiljedom).

17. Kommittén får besluta att engagemangsarvudet, dagsarvudet och övriga arvoden och omkostnader permanent ska omvandlas till en fast lön. I detta fall ska tribunalens ledamöter tjänstgöra på heltid och får inte ha någon avlönad eller annan sysselsättning, såvida inte tribunalens ordförande i exceptionella fall beviljar ett undantag. Kommittén ska fastställa deras ersättning och därmed sammanhängande organisatoriska frågor.

18. ICSID:s sekretariat ska fungera som sekretariat för tribunalen och ge den lämpligt stöd. Utgifterna för sådant stöd ska fördelas av tribunalen mellan de tvistande parterna i enlighet med artikel 3.53.4 (Preliminär skiljedom).

ARTIKEL 3.39

Överprövningstribunal

1. Härmed inrättas en permanent överprövningstribunal som ska behandla överklaganden av skiljedomar som meddelats av tribunalen.

2. Överprövningstribunalen ska bestå av sex ledamöter, varav två ska vara medborgare i en av unionens medlemsstater, två ska vara medborgare i Vietnam och två ska vara medborgare i tredjeländer.

3. I enlighet med artikel 4.1.5 a (Kommitté) ska kommittén, vid detta avtals ikraftträdande, utse de sex ledamöterna i överprövningstribunalen.

4. Kommittén får besluta att öka eller minska antalet ledamöter i överprövningstribunalen med en faktor tre. Ytterligare utnämningar ska ske på samma villkor som föreskrivs i punkterna 2 och 3.

5. Överprövningstribunalens ledamöter ska utses för en mandattid på fyra år, som kan förlängas en gång. Tre av de sex personer som utses direkt efter detta avtals ikraftträdande, vilka ska väljas ut genom lottdragning, ska dock ha en mandattid förlängd till sex år. Vakanser ska fyllas så snart de uppstår. En person som utses som ersättare för en person vars mandattid ännu inte löpt ut ska inneha platsen under återstoden av företrädarens mandatperiod.

6. Överprövningstribunalen ska ha en ordförande och en vice ordförande som ska utses för en mandatperiod av två år genom lottdragning för bland de ledamöter som är medborgare i ett tredjeland. De ska inneha sitt uppdrag på rotationsbasis genom lottdragning av medordförandena i kommittén eller deras respektive delegater. Vice ordföranden träder i ordförandens ställe när ordföranden inte är tillgänglig.

7. Överprövningstribunalens ledamöter ska ha dokumenterad sakkunskap inom offentlig internationell rätt och uppfylla nödvändiga villkor för utövandet av domarämbeten i hemlandet eller vara jurister med allmänt erkända kvalifikationer. Det är önskvärt att de har sakkunskap inom internationell investeringsrätt, internationell handelsrätt och tvistlösning inom ramen för internationella investerings- eller handelsavtal.

8. Överprövningstribunalen ska pröva överklaganden i avdelningar som består av tre ledamöter, varav en ska vara medborgare i en av unionens medlemsstater, en ska vara medborgare i Vietnam och en ska vara medborgare i ett tredjeland. Den ledamot som är medborgare i ett tredjeland ska vara ordförande för avdelningen.

9. Sammansättningen hos den avdelning som prövar ett enskilt överklagande ska fastställas i varje enskilt fall av överprövningstribunalens ordförande på rotationsbasis för att säkerställa att varje avdelnings sammansättning är slumpmässig och oförutsägbart och ge alla ledamöter samma möjlighet att ingå. En person som tjänstgör på en avdelning vid överprövningstribunalen då hans eller hennes mandatperiod löper ut får, med tillstånd av överprövningstribunalens ordförande, fortsätta att tjänstgöra på avdelningen fram till avslutandet av förfarandet i denna avdelning, och ska, endast för detta ändamål, fortfarande anses vara ledamot av överprövningstribunalen.
10. Överprövningstribunalen ska upprätta sina egna arbetsmetoder. Arbetsmetoderna ska vara förenliga med detta avsnitt och instruktionerna i bilaga 13 (Arbetsmetoder för skiljenämnden). Överprövningstribunalen ska upprätta ett förslag till arbetsmetoder i samråd med överprövningstribunalens övriga ledamöter och lägga fram förslaget till arbetsmetoder för kommittén inom ett år från detta avtals ikraftträdande. Förslaget till arbetsmetoder ska antas av kommittén. Om förslaget till arbetsmetoder inte antas av kommittén inom tre månader från det att det har lagts fram ska överprövningstribunalens ordförande ta hänsyn till parternas synpunkter och göra nödvändiga ändringar i förslaget till arbetsmetoder. Överprövningstribunalens ordförande ska därefter lägga fram det ändrade förslaget till arbetsmetoder för kommittén. Det ändrade förslaget till arbetsmetoder ska anses antaget om inte kommittén beslutar att förkasta det ändrade förslaget till arbetsmetoder inom tre månader från det att det har lagts fram.
11. Om en procedurfråga uppstår som inte omfattas av detta avsnitt, av några kompletterande regler som antas av kommittén eller av de arbetsmetoder som antas enligt punkt 10, får den relevanta avdelningen vid överprövningstribunalen anta ett lämpligt förfarande som är förenligt med dessa bestämmelser.
12. En avdelning vid överprövningstribunalen ska göra sitt yttersta för att fatta alla beslut i samförstånd. Om ett beslut inte kan fattas i samförstånd ska avdelningen vid överprövningstribunalen fatta sitt beslut med enkel majoritet bland sina ledamöter. Åsikter som uttrycks av enskilda ledamöter som tillhör en avdelning vid överprövningstribunalen ska vara anonyma.
13. Överprövningstribunalens ledamöter ska vara tillgängliga när som helst och med kort varsel samt hålla sig à jour med tvistlösningsaktiviteter enligt detta avtal.
14. Överprövningstribunalens ledamöter ska betalas ett månatligt engagemangsarvode som ska fastställas av kommittén genom beslut. Överprövningstribunalens ordförande och, i tillämpliga fall, vice-ordförande, ska därutöver få ett dagsarvode som motsvarar det arvode som fastställs enligt punkt 16 för varje arbetad dag under fullgörandet av sitt uppdrag som tribunalens ordförande enligt detta avsnitt.
15. Det engagemangsarvode och det dagsarvode som avses i punkt 14 ska betalas in av båda parter till ett konto som förvaltas av ICSID:s sekretariat, varvid hänsyn ska tas till deras utvecklingsnivå. Om en av parterna inte betalar engagemangsarvode eller dagsarvode kan den andra parten välja att betala i dennes ställe. Betalningsskyldigheten för sådana uteblivna betalningar ska kvarstå, med lämplig ränta.
16. Vid ikraftträdande av detta avtal ska kommittén anta ett beslut om fastställandet av övriga arvoden och omkostnader för ledamöter som tillhör en avdelning vid överprövningstribunalen. Sådana arvoden och omkostnader ska fördelas av överprövningstribunalen mellan de tvistande parterna i enlighet med artikel 3.53.4 (Preliminär skiljedom).

17. Efter ett beslut av kommittén får engagemangsarvodet och övriga arvoden och omkostnader permanent omvandlas till en fast lön. I så fall ska överprövningstribunalens ledamöter tjänstgöra på heltid och får inte ha någon avlönad eller annan sysselsättning, såvida inte överprövningstribunalens ordförande i exceptionella fall beviljar ett undantag. Kommittén ska fastställa deras ersättning och därmed sammanhängande organisatoriska frågor.

18. ICSID:s sekretariat ska fungera som sekretariat för överprövningstribunalen och ge den lämpligt stöd. Utgifterna för sådant stöd ska fördelas av överprövningstribunalen mellan parterna i tvisten i enlighet med artikel 3.53.4 (Preliminär skiljedom).

ARTIKEL 3.40

Etiska regler

1. Ledamöterna av tribunalen och överprövningstribunalen ska utses bland personer vars oberoende inte kan ifrågasättas. De ska inte vara knutna till någon regering. De ska inte ta emot instruktioner från någon organisation eller regering i frågor som rör tvisten. De ska inte delta i handläggningen av tvister som direkt eller indirekt skulle skapa intressekonflikter. De ska därmed uppfylla kraven i bilaga 11 (Uppförandekod för ledamöter av tribunalen, överprövningstribunalen och medlare). När de har utsetts ska de vidare avstå från att agera som ombud eller partsutsedd sakkunnig eller partsutsett vittne i en pågående eller ny investeringsskyddstvist enligt detta eller något annat avtal eller enligt inhemska lagar och andra författningar.

Om en tvistande part anser att en medlem har en intessekonflikt ska den sända ett meddelande om invändning mot utnämningen till tribunalens ordförande eller till överprövningstribunalens ordförande. Ett sådant meddelande om invändning ska sändas inom 15 dagar från den dag då den tvistande parten underrättades om sammansättningen av avdelningen vid tribunalen eller vid överprövningstribunalen, eller inom 15 dagar från det att relevanta sakförhållanden kom till dennes kännedom om dessa sakförhållanden inte rimligen kunde ha varit kända vid tidpunkten för sammansättningen av avdelningen. Meddelandet om invändning ska ange skälen till invändningen.

3. Om den ledamot som det gjorts invändning mot inom 15 dagar från dagen för meddelande om invändning har valt att inte avgå från avdelningen ska tribunalens ordförande eller överprövningstribunalens ordförande, efter att ha hört de tvistande parterna och efter att ha gett ledamoten tillfälle att inkomma med synpunkter, fatta ett beslut inom 45 dagar från mottagandet av meddelandet om invändning och utan dröjsmål underrätta de tvistande parterna och övriga ledamöterna som tillhör avdelningen om det beslutet.

4. Invändningar mot en utnämning av tribunalens ordförande till en avdelning ska beslutas av överprövningstribunalens ordförande och vice versa.

5. Efter en motiverad rekommendation från överprövningstribunalens ordförande eller på deras gemensamma initiativ kan parterna, genom ett beslut av kommittén, besluta att avsätta en ledamot av tribunalen eller överprövningstribunalen, om hans eller hennes agerande är oförenligt med de skyldigheter som anges i punkt 1 och oförenligt med fortsatt ledamotskap i tribunalen eller överprövningstribunalen. Om överprövningstribunalens ordförande påstås ha

gjort sig skyldig till ett sådant agerande ska tribunalens ordförande utfärda den motiverade rekommendationen.

Artikel 3.38.2 (Tribunal) och artikel 3.39.3 (Överprövningstribunal) ska gälla i tillämpliga delar vid tillsättning av vakanser som kan uppkomma till följd av denna punkt.

ARTIKEL 3.41

Multilaterala tvistlösningsmekanismer

Parterna ska inleda förhandlingar om ett internationellt avtal om inrättande av en multilateral investeringstribunal i kombination med, eller åtskild från, en multilateral överprövningsmekanism för tvister enligt detta avtal. Parterna får därför komma överens om att inte tillämpa relevanta delar av detta avsnitt. Kommittén får anta ett beslut med närmare bestämmelser om en nödvändig övergångsordning.

UNDERAVSNITT 5

GENOMFÖRANDE AV FÖRFARANDEN

ARTIKEL 3.42

Tillämplig lag och tolkningsregler

1. Tribunalen och överprövningstribunalen ska besluta om huruvida de åtgärder som är föremål för anspråket strider mot bestämmelserna i kapitel 2 (Investeringsskydd) på det sätt som påstås av käranden.

Tribunalen och överprövningstribunalen ska när de fattar beslut tillämpa bestämmelserna i kapitel 2 (Investeringsskydd) och i tillämpliga fall andra bestämmelser i detta avtal, samt andra regler eller principer i den internationella rätten som är tillämpliga mellan parterna och, som en sakomständighet, ta hänsyn till relevant inhemsk lagstiftning i den tvistande parten.

3. För tydlighetens skull påpekas att tribunalen och överprövningstribunalen ska vara bundna av den tolkning av den inhemska lagstiftningen som gjorts av domstolar eller myndigheter som har behörighet att tolka relevant inhemsk lagstiftning och att den innebörd som tribunalen och överprövningstribunalen ger relevant inhemsk lagstiftning inte ska vara bindande för domstolar och myndigheter i någondera parten. Tribunalen och överprövningstribunalen är inte behöriga att fastställa om en åtgärd som påstås strida mot detta avtal är laglig i enlighet med en parts inhemska lagar och andra författningar.

4. Tribunalen och överprövningstribunalen ska tolka detta avtal i enlighet med sedvanliga regler för tolkning av folkrätten, kodifierade genom Wienkonventionen om traktaträtten, som upprättades i Wien den 23 maj 1969.

5. Om allvarliga problem uppstår när det gäller tolkningen som kan inverka på frågor som rör detta avsnitt, kan kommittén anta tolkningar av bestämmelser i detta avtal. Alla sådana tolkningar ska vara bindande för tribunalen och överprövningstribunalen. Kommittén får besluta att en tolkning ska vara bindande från och med ett visst datum.

ARTIKEL 3.43

Bestämmelser mot kringgående

För tydlighetens skull påpekas att tribunalen ska förklara sig obehörig om tvisten hade uppkommit, eller den med mycket stor sannolikt kunde förutses, vid den tidpunkt då käranden förvärvade äganderätten till eller kontrollen över den investering som är föremål för tvisten och tribunalen, på grundval av sakförhållandena i ärendet, fastställer att käranden har förvärvat äganderätten till eller kontrollen över investeringen i det huvudsakliga syftet att hänskjuta ett anspråk enligt detta avsnitt. Möjligen att under sådana omständigheter förklara sig obehörig ska inte påverka andra jurisdiktionsrelaterade invändningar som skulle kunna bedömas av tribunalen.

ARTIKEL 3.44

Preliminära invändningar

1. Svaranden får senast 30 dagar efter det att avdelningen vid tribunalen inrättats i enlighet med artikel 3.38.7 (Tribunal) och under alla omständigheter före avdelningens första sammanträde, eller 30 dagar efter det att svaranden fick kännedom om de sakförhållanden som ligger till grund för invändningen, inge en invändning om att ett anspråk uppenbart saknar rättslig relevans.

Svaranden ska så utförligt som möjligt ange grunden för invändningen.

3. Tribunalen ska, efter att ha gett de tvistande parterna tillfälle att lägga fram sina synpunkter om invändningen, vid det första sammanträdet för tribunalens avdelning eller omedelbart därefter, utfärda ett beslut eller meddela en preliminär skiljedom om invändningen tillsammans med en motivering. Om invändningen tas emot efter avdelningens första sammanträde ska tribunalen fatta ett sådant beslut eller meddela en preliminär skiljedom så snart som möjligt och inte senare än 120 dagar efter det att invändningen ingavs. Tribunalen ska i sitt beslut anta att de påstådda sakförhållandena är sanna och får även beakta andra relevanta sakförhållanden som inte är omtvistade.

4. Tribunalens beslut ska inte påverka rätten för en tvistande part att göra invändningar, enligt artikel 3.45 (Anspråk utan rättslig grund) eller under förfarandets gång, angående ett anspråks rättsliga relevans samt inte påverka tribunalens behörighet att ta upp andra invändningar som en preliminär fråga. För tydlighetens skull påpekas att en sådan invändning kan omfatta en invändning om att tvisten eller ett accessoriskt anspråk inte faller inom tribunalens jurisdiktion eller av andra skäl inte omfattas av dess behörighet.

ARTIKEL 3.45

Anspråk utan rättslig grund

1. Utan att det påverkar tribunalens behörighet att ta upp andra invändningar som en preliminär fråga, t.ex. en invändning om att tvisten eller ett accessoriskt anspråk inte faller inom tribunalens jurisdiktion eller av andra skäl inte omfattas av dess behörighet, och utan att det påverkar en svarandes rätt att göra sådana invändningar vid lämplig tidpunkt, ska tribunalen som en preliminär fråga ta upp och fatta beslut om eventuella invändningar från svaranden

om att ett anspråk, eller någon del av detta, som hänskjutits enligt detta avsnitt i rättsligt hänseende inte är ett anspråk för vilket en skiljedom till förmån för käranden kan meddelas enligt artikel 3.53 (Preliminär skiljedom), även om de påstådda sakförhållandena skulle antas vara riktiga. Tribunalen får även beakta relevanta sakförhållanden som inte är omtvistade.

2. En invändning enligt punkt 1 ska lämnas in till tribunalen snarast möjligt efter det att avdelningen vid tribunalen inrättats, och under inga omständigheter senare än det datum som tribunalen fastställer för svaranden att inkomma med sin svarsinlaga eller sitt svaromål eller, i fråga om en ändring av anspråket, det datum som tribunalen fastställer för svaranden att inkomma med svar på ändringen. Denna invändning ska inte inges så länge ett förfarande enligt artikel 3.44 (Preliminära invändningar) pågår, såvida inte tribunalen ger tillstånd att lämna in en invändning enligt denna artikel efter att ha tagit vederbörlig hänsyn till omständigheterna i ärendet.

3. När tribunalen tagit emot en invändning enligt punkt 1, och såvida den inte anser att invändningen är uppenbart ogrundad, ska den avbryta prövningen av sakfrågan, fastställa en tidsplan för att pröva invändningen som är förenlig med eventuella andra tidsplaner som den har fastställt för att pröva andra eventuella preliminära frågor och utfärda ett beslut eller en preliminär skiljedom om invändningen tillsammans med en motivering.

ARTIKEL 3.46

Transparens i samband med förfarandet

1. Uncitrals regler om transparens ska tillämpas på tvister enligt detta avsnitt, om inte annat följer av punkterna 2–8.

2. Begäran om samråd enligt artikel 3.30 (Samråd), avsiktsanmälan enligt artikel 3.32.1 (Anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk), fastställandet enligt artikel 3.32.2 (Anmälan av avsikt att hänskjuta ett anspråk), anmälan av invändning och beslutet om denna invändning enligt artikel 3.40 (Etiska regler) och begäran om sammanläggning enligt artikel 3.59 (Sammanläggning) ska ingå i den förteckning över handlingar som avses i artikel 3.1 i Uncitrals regler om transparens.

3. Om inte annat följer av artikel 7 i Uncitrals regler om transparens får tribunalen, på eget initiativ eller på begäran av någon person, och efter samråd med de tvistande parterna, besluta om och hur andra handlingar som överlämnats till eller utfärdats av tribunalen och som inte omfattas av artikel 3.1 och 3.2 i Uncitrals regler om transparens ska göras tillgängliga. Detta kan även omfatta bevismaterial om svaranden samtycker till detta.

4. Trots vad som sägs i artikel 2 i Uncitrals regler om transparens ska unionen eller Vietnam efter att ha tagit emot de relevanta handlingarna enligt punkt 2 i den här artikeln omedelbart sända dessa handlingar till den icke tvistande parten och göra dem allmänt tillgängliga, varvid redigering ska vidtas för att skydda konfidentiell eller skyddad information .

5. De handlingar som avses i punkterna 2, 3 och 4 får göras allmänt tillgängliga genom överföring till det dokumentregister som avses i Uncitrals regler om transparens eller på annat sätt.

6. Kommittén ska senast tre år efter detta avtals ikraftträdande se över hur punkt 3 fungerar. Kommittén får på begäran av någondera parten anta ett beslut enligt artikel 4.1.5 c (Kommitté) som föreskriver att artikel 3.3 i Uncitrals regler om transparens ska tillämpas i stället för punkt 3 i den här artikeln.

7. Med förbehåll för ett beslut som tribunalen fattar om en invändning angående beteckningen av information som påstås vara konfidentiell eller skyddad, får ingendera av de tvistande parterna eller tribunalen röja skyddad information för en icke tvistande part eller allmänheten om den tvistande part som lämnade informationen tydligt betecknar informationen som sådan.

8. En tvistande part får utlämna sådana oredigerade handlingar som den anser krävs under ett förfarande enligt detta avsnitt till andra personer som har anknytning till förfarandet, inbegripet vittnen och sakkunniga. Den tvistande parten ska emellertid säkerställa att dessa personer skyddar konfidentiell eller skyddad information i dessa handlingar.

ARTIKEL 3.47

Interimistiska beslut

Tribunalen får fatta beslut om interimistiska skyddsåtgärder i syfte att skydda en tvistande parts rättigheter eller för att säkerställa att tribunalens behörighet kan utövas till fullo, vilket bland annat kan omfatta ett beslut om att bevara bevisning som innehas eller kontrolleras av en tvistande part eller åtgärder för att skydda tribunalens behörighet. Tribunalen får varken fatta beslut om att tillgångar ska tas i beslag eller förhindra tillämpning av den behandling som påstås utgöra en överträdelse. Vid tillämpningen av denna punkt omfattar ett beslut en rekommendation.

ARTIKEL 3.48

Säkerhet för kostnader

1. För tydlighetens skull påpekas att tribunalen på begäran får besluta att käranden ska ställa säkerhet för alla eller en del av kostnaderna om det finns rimliga skäl att tro att käranden inte kommer att kunna fullgöra en skiljedom där kostnadsansvaret åläggs denne.

2. Om fullständig säkerhet för kostnader inte ställs inom 30 dagar från tribunalens beslut eller inom en annan av tribunalen fastställd tidsfrist ska tribunalen informera de tvistande parterna om detta. Tribunalen får besluta att skjuta upp eller avsluta förfarandet.

ARTIKEL 3.49

Avbrytande

Om käranden, efter hänskjutandet av ett anspråk enligt detta avsnitt, inte vidtar några åtgärder i förfarandet under 180 dagar i följd eller en period som parterna kommit överens om, anses käranden ha återkallat sitt anspråk och avbrutit förfarandet. Tribunalen ska på begäran av sva-

randen och efter att ha underrättat de tvistande parterna, genom beslut konstatera att förfarandet avbrutits och besluta om kostnader. När ett sådant beslut har meddelats ska tribunalen inte längre vara behörig. Käranden får därefter inte hänskjuta ett anspråk avseende samma fråga.

ARTIKEL 3.50

Språket för förfarandet

1. De tvistande parterna ska komma överens om vilket språk som ska användas under förfarandet.
2. Om de tvistande parterna inte har nått en överenskommelse enligt punkt 1 inom 30 dagar från det att avdelningen vid tribunalen inrättades enligt artikel 3.38.7 (Tribunal) ska tribunalen avgöra vilket språk som ska användas under förfarandet. Tribunalen ska träffa sitt avgörande efter samråd med de tvistande parterna för att säkerställa ekonomisk effektivitet i förfarandet och att avgörandet inte medför en onödigt stor belastning på de tvistande parternas och tribunalens resurser.

ARTIKEL 3.51

Den icke tvistande parten

1. Svaranden ska inom 30 dagar från mottagandet av de handlingar som avses i leden a och b eller omedelbart efter det att en tvist som berör konfidentiell eller skyddad information har lösts, till den avtalspart som inte är en tvistande part överlämna
 - a) den begäran om samråd som avses i artikel 3.30 (Samråd), avsiktsanmälan enligt artikel 3.32.1 (Anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk), fastställandet enligt artikel 3.32.2 (Anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk) och det anspråk som avses i artikel 3.33 (Hänskjutande av ett anspråk), och
 - b) på begäran, alla handlingar som görs tillgängliga i enlighet med artikel 3.46 (Transparens i samband med förfarandet).
2. Den icke tvistande parten har rätt att närvara vid alla förhandlingar som hålls enligt detta avsnitt och göra muntliga framställningar om tolkningen av detta avtal.

ARTIKEL 3.52

Sakkunnigutlåtanden

Tribunalen får på begäran av en tvistande part eller, efter samråd med de tvistande parterna, på eget initiativ utse en eller flera sakkunniga som ska avge skriftliga utlåtanden till den om sakfrågor gällande miljö, hälsa, säkerhet eller andra frågor som väcks av en tvistande part under förfarandet.

ARTIKEL 3.53

Preliminär skiljedom

1. Om tribunalen slår fast att en omtvistad åtgärd strider mot någon av bestämmelserna i kapitel 2 (Investeringsskydd) får tribunalen på begäran av käranden och efter att ha hört de tvistande parterna endast tilldöma, var för sig eller tillsammans,

a) ekonomiskt skadestånd och tillämplig ränta och

b) återställande av egendom, varvid det ska anges i skiljedomen att svaranden i stället för återställande får erlagga ett ekonomiskt skadestånd som ska fastställas på ett sätt som är förenligt med bestämmelserna i kapitel 2 (Investeringsskydd).

Om anspråket hänsköts på ett lokalt etablerat företags vägnar ska det i en skiljedom som meddelas enligt denna punkt anges

a) att ekonomiskt skadestånd och tillämplig ränta ska betalas till det lokalt etablerade företaget, och

b) att egendom ska återställas till det lokalt etablerade företaget.

Tribunalen får inte fatta beslut om att den berörda behandlingen ska upphävas.

2. Det ekonomiska skadeståndet får inte vara större än den förlust som käranden eller, i förekommande fall, dess lokalt etablerade företag lidit på grund av överträdelsen av någon av bestämmelserna i kapitel 2 (Investeringsskydd) och ska sättas ned med skadestånd eller ersättning som redan lämnats av den berörda parten. För tydlighetens skull påpekas att när en investerare hänskjuter ett anspråk för egen räkning kan investeraren ersättas endast för förlust eller skada som den investeraren åsamkats med avseende på den investerarens omfattade investering.

3. Tribunalen får inte utdöma straffskadestånd.

4. Tribunalen ska besluta att kostnaderna för förfarandet ska betalas av den förlorande tvistande parten. I undantagsfall får skiljedomstolen dela upp dessa kostnader mellan de tvistande parterna, om den bedömer att en uppdelning är lämplig med hänsyn till omständigheterna i ärendet. Andra skäliga kostnader, inklusive skäliga kostnader för rättsligt ombud och bistånd, ska betalas av den förlorande tvistande parten, om inte tribunalen bedömer att en sådan fördelning av kostnaderna inte är rimlig med hänsyn till omständigheterna i ärendet. Om endast vissa delar av anspråket har godtagits ska fördelningen av kostnaderna ske proportionellt efter antalet eller omfattningen av de delar av anspråket som godtagits. Överprövningstribunalen ska hantera kostnader i enlighet med denna artikel.

5. Kommittén får anta kompletterande regler om arvoden vid fastställandet av de maximala kostnader för rättsligt ombud och bistånd som kan bäras av särskilda kategorier av förlorande tvistande parter. Sådana kompletterande regler ska ta hänsyn till de ekonomiska resurser som innehas av en kärende som är en fysisk person eller ett litet eller medelstort företag. Kommittén ska sträva efter att anta sådana kompletterande regler senast ett år efter dagen för detta avtals ikraftträdande.

6. Tribunalen ska meddela en preliminär skiljedom inom 18 månader från dagen för hänskjutandet av anspråket. Om denna tidsfrist inte kan respekteras ska tribunalen anta ett beslut om detta och där ange skälen för förseningen.

ARTIKEL 3.54

Överklagandeförfarande

1. Varje part i tvisten får inom 90 dagar från meddelandet av en preliminär skiljedom överklaga denna till överprövningstribunalen. Grunderna för överklagande är de följande:

- a) Att tribunalen har gjort en felaktig tolkning eller tillämpning av tillämplig lagstiftning,
- b) att tribunalen har gjort en uppenbart oriktig bedömning av sakförhållandena, inbegripet bedömningen av relevant inhemsk lagstiftning, eller
- c) de som föreskrivs i artikel 52 i ICSID-konventionen, i den utsträckning som de inte omfattas av leden a och b.

2. Överprövningstribunalen ska avvisa överklagandet om den slår fast att det är ogrundat. Den får även avvisa överklagandet genom ett påskyndat förfarande om det står klart att överklagandet är uppenbart ogrundat.

3. Om överprövningstribunalen slår fast att överklagandet är välgrundat ska dess beslut helt eller delvis ändra eller upphäva de rättsliga bedömningarna och slutsatserna i den preliminära skiljedomen. Dess beslut ska ange exakt hur den har ändrat eller upphävt tribunalens relevanta bedömningar och slutsatser.

4. Om de sakförhållanden som tribunalen fastställt tillåter detta ska överprövningstribunalen tillämpa sina egna rättsliga bedömningar och slutsatser på dessa sakförhållanden och meddela ett slutligt beslut. Om detta inte är möjligt ska den återförvisa ärendet till tribunalen.

5. Överprövningsförfarandet ska i regel inte överstiga 180 dagar från den dag då en part i tvisten formellt meddelat sitt beslut att överklaga till den dag då överprövningstribunalen meddelar sitt beslut. Om överprövningstribunalen anser att den inte kan meddela sitt beslut inom 180 dagar, ska den skriftligen informera parterna i tvisten om skälen till förseningen och därvid göra en uppskattning av inom vilken tid den kommer att meddela sitt beslut. Såvida det inte krävs på grund av exceptionella omständigheter ska förfarandet inte i något fall överstiga 270 dagar.

6. En tvistande part som inger ett överklagande ska ställa säkerhet som innefattar kostnaderna för överklagandet samt ett rimligt belopp som överprövningstribunalen ska fastställa mot bakgrund av omständigheterna i ärendet.

7. Artiklarna 3.37 (Tredjepartsfinansiering), 3.46 (Transparens i samband med förfarandet), 3.47 (Interimistiska beslut), 3.49 (Avbrytande), 3.51 (Icke tvistande part), 3.53 (Preliminär skiljedom) och 3.56 (Gottgörelse eller annan ersättning) ska tillämpas på överklagandeförfarandet i tillämpliga delar.

ARTIKEL 3.55

Slutlig skiljedom

1. En preliminär skiljedom som meddelats enligt detta avsnitt ska bli slutlig om den inte har överklagats av någon av de tvistande parterna i enlighet med artikel 3.54.1 (Överklagandeförfarande).
2. Om en preliminär skiljedom har överklagats och överprövningstribunalen har avvisat det överklagandet i enlighet med artikel 3.54.2 (Överklagandeförfarande) ska den preliminära skiljedomen bli slutlig samma dag som överprövningstribunalen avvisar överklagandet.
3. Om en preliminär skiljedom har överklagats och överprövningstribunalen har meddelat ett slutligt beslut ska den preliminära skiljedomen i sin lydelse efter överprövningstribunalens ändringar eller upphävanden bli slutlig samma dag som överprövningstribunalen meddelar sitt slutliga beslut.
4. Om en preliminär skiljedom har överklagats och överprövningstribunalen har ändrat eller upphävt de rättsliga bedömningarna och slutsatserna i den preliminära skiljedomen och återförvisat ärendet till tribunalen, ska tribunalen, efter att om lämpligt ha hört de tvistande parterna, ändra sin preliminära skiljedom för att beakta överprövningstribunalens bedömningar och slutsatser. Tribunalen ska vara bunden av överprövningstribunalens bedömningar. Tribunalen ska söka meddela den ändrade skiljedomen inom 90 dagar från mottagandet av överprövningstribunalens beslut. Den ändrade preliminära skiljedomen blir slutlig 90 dagar efter det att den har meddelats.
5. Vid tillämpning av detta avsnitt ska begreppet slutlig skiljedom anses innefatta varje slutligt beslut som meddelas av överprövningstribunalen enligt artikel 3.54.4 (Överklagandeförfarande).

ARTIKEL 3.56

Gottgörelse eller annan ersättning

Tribunalen får inte godta som giltigt försvar, motanspråk, rätt till motfordran eller liknande anspråk det förhållandet att investeraren har fått eller kommer att få gottgörelse eller annan ersättning enligt en försäkring eller ett garantiavtal som motsvarar hela eller en del av den ersättning som yrkas i en tvist som inletts enligt detta avsnitt.

ARTIKEL 3.57

Verkställighet av slutliga skiljedomar

1. Slutliga skiljedomar som meddelas enligt detta avsnitt
 - a) ska vara bindande mellan de tvistande parterna vad gäller just det ärendet, och
 - b) får inte bli föremål för överklagande, omprövning, upphävande, ogiltigförklaring eller något annat rättsmedel.

2. Varje part ska erkänna en slutlig skiljedom som meddelats enligt detta avsnitt som bindande och verkställa betalningsskyldigheten inom dess territorium som om det var en slutlig dom av en domstol i denna part.
3. Trots vad som sägs i punkterna 1 och 2 ska under den period som avses i punkt 4 erkännande och verkställighet av en slutlig skiljedom avseende en tvist där Vietnam är svarande ske enligt 1958 års New York-konvention. Under denna period ska punkt 1 b i denna artikel samt artikel 3.36.3 b (Samtycke) inte tillämpas på tvister i vilka Vietnam är svarande.
4. När det gäller en slutlig skiljedom där Vietnam är svarande ska punkt 1 b och punkt 2 tillämpas efter period av fem år från dagen för detta avtals ikraftträdande eller en längre period som fastställs av kommittén i motiverade fall.
5. Verkställigheten av skiljedomarna ska regleras av de lagar om verkställighet av domar eller skiljedomar som är i kraft där verkställigheten ska ske.
6. För tydlighetens skull påpekas att artikel 4.18 (Ingen direkt effekt) inte ska hindra erkännande, verkställighet och kontroll av efterlevnad av skiljedomar enligt detta avsnitt.
7. Vid tillämpning av artikel 1 i 1958 års New York-konvention ska slutliga skiljedomar som meddelas enligt detta avsnitt betraktas som skiljedomar och avse anspråk som uppstått till följd av ett kommersiellt förhållande eller en kommersiell transaktion.
8. För tydlighetens skull påpekas att om inte annat följer av punkt 1 b ska, om ett anspråk hänskjuts enligt artikel 3.33.2 a (Hänskjutande av anspråk), en slutlig skiljedom som meddelas enligt detta avsnitt betraktas som en skiljedom enligt avdelning 6 kapitel IV i ICSID-konventionen.

ARTIKEL 3.58

Parternas roll

1. Parterna ska inte ge diplomatiskt skydd eller föra en internationell talan beträffande en tvist enligt detta avsnitt, såvida inte den andra parten har underlåtit att iaktta och följa en skiljedom som meddelats i tvisten. Vid tillämpningen av denna punkt ska diplomatiskt skydd inte omfatta informella diplomatiska utbyten som endast har till syfte att underlätta en lösning av tvisten.
2. Punkt 1 ska inte utesluta möjligheten till tvistlösning enligt avsnitt A (Lösande av tvister mellan parter) i fråga om en åtgärd med allmän räckvidd om åtgärden påstås strida mot avtalet och i fråga om vilken ett anspråk har hänskjutits avseende en särskild investering enligt artikel 3.33 (Hänskjutande av ett anspråk). Detta ska inte påverka tillämpningen av artikel 3.51 (Den icke tvistande parten) eller artikel 5 i Uncitrals regler om transparens.

ARTIKEL 3.59

Sammanläggning

1. Om två eller flera anspråk som hänskjuts enligt detta avsnitt handlar om samma rättsfråga eller sakfråga och har uppstått på grund av samma händelser och omständigheter, får svaranden rikta en begäran till tribunalens ordförande om sammanläggning av anspråken eller delar av dessa. I begäran ska anges

- a) namn och adresser för de tvistande parterna när det gäller de anspråk som begäran om sammanläggning avser,
- b) omfattningen av den sammanläggning som begärs, och
- c) skälen för begäran.

Svaranden ska lämna begäran till varje kärende avseende vars anspråk svaranden begär sammanläggning.

2. Om alla tvistande parter avseende vilkas anspråk det begärs sammanläggning godtar sammanläggning ska de tvistande parterna lämna en gemensam begäran till tribunalens ordförande enligt punkt 1. Tribunalens ordförande ska efter mottagande av en sådan gemensam begäran inrätta en ny avdelning vid tribunalen enligt artikel 3.38 (Tribunal) (nedan kallad sammanläggningsavdelningen), som ska ha behörighet avseende alla eller vissa av de anspråk som är föremål för den gemensamma begäran om sammanläggning.

3. Om de tvistande parter som avses i punkt 2 inte har nått en överenskommelse om sammanläggning inom 30 dagar från det att den sista kärenden mottar den begäran om sammanläggning som avses i punkt 1 ska tribunalens ordförande inrätta en avdelning för sammanlagda skiljeförfarandena enligt artikel 3.38 (Tribunal). Avdelningen för sammanlagda skiljeförfaranden ska ta över jurisdiktionen över alla eller delar av anspråken om den efter att ha övervägt de tvistande parternas synpunkter beslutar att detta bäst tjänar intresset av att få till stånd en rättvis och effektiv lösning av tvisterna och intresset av överensstämelse när det gäller skiljedomar.

4. Avdelningen för sammanlagda skiljeförfaranden ska genomföra sitt förfarande enligt de tvistlösningsregler väljs genom en överenskommelse mellan kärendena bland de regler som avses i artikel 3.33.2 (Hänskjutande av ett anspråk).

5. Om kärendena inte har kommit överens om tvistlösningsregler inom 30 dagar från det att den sista kärenden mottar begäran om sammanläggning ska avdelningen för sammanlagda skiljeförfaranden genomföra sitt förfarande i enlighet med Uncitrals skiljedomsregler.

6. Avdelningar vid tribunalen som inrättats enligt artikel 3.38 (Tribunal) ska överlåta jurisdiktion när det gäller de anspråk, eller delar av dessa, för vilka avdelningen för sammanlagda skiljeförfaranden har jurisdiktion och förfaranden vid sådana avdelningar ska vilandeförklaras eller ajourneras, beroende på vad som är lämpligt. Den skiljedom som avdelningen för sammanlagda skiljeförfaranden meddelar avseende de anspråk över vilka den har tagit över jurisdiktionen ska vara bindande för de avdelningar som har jurisdiktion över övriga anspråk från och med den dag då skiljedomen blir slutlig enligt artikel 3.55 (Slutlig skiljedom).

7. En kärende får återkalla sitt anspråk eller en del av detta som omfattas av sammanläggning från ett tvistlösningsförfarande enligt denna artikel och ett sådant anspråk eller del av detta får inte hänskjutas på nytt enligt artikel 3.33 (Hänskjutande av ett anspråk).

8. Avdelningen för sammanlagda skiljeförfaranden får på svarandens begäran och på samma grund och med samma verkan som anges i punkterna 3 och 6 besluta om den ska ta över jurisdiktionen över hela eller delar av ett anspråk som omfattas av tillämpningsområdet för punkt 1 och som hänskjuts efter det att det sammanlagda skiljeförfarandet har inletts.

9. Avdelningen för sammanlagda skiljeförfaranden får på begäran av en av kändena vidta lämpliga åtgärder för att den kändens skyddade information förblir konfidentiell i förhållande till andra kändande. En sådan åtgärd kan vara att övriga kändande får redigerade versioner av handlingar som innehåller konfidentiell eller skyddad information eller att delar av förhandlingarna hålls inom stängda dörrar.

KAPITEL 4

INSTITUTIONELLA OCH ALLMÄNNA BESTÄMMELSER SAMT SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL 4.1

Kommitté

1. Parterna inrättar härmed en kommitté bestående av företrädare för EU-parten och Vietnam.

2. Om inte annat beslutas av kommittén ska den sammanträda en gång om året eller i brådskande fall på någondera partens begäran. Kommitténs möten ska hållas växelvis i unionen och Vietnam om inte annat överenskommits mellan parterna. Ordförandeskapet i kommittén ska innehas gemensamt av Vietnams minister för planering och investeringar och ledamoten av Europeiska kommissionen med ansvar för handel, eller deras respektive utsedda företrädare. Kommittén ska komma överens om sammanträdesschemat och fastställa dagordningen.

3. Kommittén ska

a) säkerställa detta avtals funktion,

b) övervaka och underlätta genomförandet och tillämpningen av detta avtal och främja dess allmänna syften,

c) behandla frågor rörande detta avtal som en part hänskjuter till kommittén,

d) granska svårigheter som kan uppstå under genomförandet av avsnitt B (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning),

e) överväga eventuella förbättringar av avsnitt B (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning), särskilt mot bakgrund av erfarenheter och utveckling inom andra internationella forum,

f) på begäran av någondera parten granska genomförandet av ömsesidigt godtagbara lösningar när det gäller en tvist enligt avsnitt B (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning),

- g) granska förslag till arbetsmetoder som upprättas av tribunalens ordförande eller överprövningstribunalens ordförande enligt artikel 3.38.10 (Tribunal) eller artikel 3.39.10 (Överprövningstribunal),
 - h) utan att detta påverkar tillämpningen av kapitel 3 (Tvistlösning) söka lösa problem som kan uppkomma på de områden som omfattas av detta avtal, eller lösa tvister som kan uppstå rörande tolkningen eller tillämpningen av detta avtal, och
 - i) behandla alla andra relevanta frågor som rör områden som omfattas av detta avtal.
4. Kommittén får i enlighet med relevanta bestämmelser i detta avtal
- a) kommunicera om frågor som omfattas av tillämpningsområdet för detta avtal med alla berörda parter, inbegripet den privata sektorn, arbetsmarknadens parter och civilsamhällsorganisationer,
 - b) överväga och rekommendera ändringar av detta avtal för parterna eller, i de fall som uttryckligen föreskrivs i detta avtal, genom beslut ändra avtalsbestämmelser,
 - c) anta tolkningar av bestämmelserna i detta avtal, inbegripet enligt artikel 3.42.4 (Gällande lagstiftning och tolkningsregler), som ska vara bindande för parterna och alla organ som inrättas enligt detta avtal, inbegripet de skiljenämnder som avses i avsnitt A (Lösande av tvister mellan parter) i kapitel 3 (Tvistlösning) och de tribunaler som inrättas enligt avsnitt B (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning),
 - d) anta beslut eller utfärda rekommendationer enligt vad som anges i detta avtal,
 - e) fastställa sin egen arbetsordning, och
 - f) vidta alla andra åtgärder i samband med utövandet av sina funktioner i enlighet med detta avtal.
5. Kommittén får i enlighet med relevanta bestämmelser i detta avtal och efter det att parternas respektive rättsliga krav och förfaranden har slutförts
- a) anta beslut om att utse ledamöter i tribunalen och ledamöter i överprövningstribunalen enligt artikel 3.38.2 (Tribunal) och 3.39.3 (Överprövningstribunal), öka eller minska antalet ledamöter enligt artikel 3.38.3 (Tribunal) och artikel 3.39.4 (Överprövningstribunal), och avsätta en ledamot från tribunalen eller överprövningstribunalen enligt artikel 3.40.5 (Etiska regler),
 - b) anta och senare ändra regler om komplettering av de gällande tvistlösningsregler som avses i artikel 3.33.4 (Hänskjutande av ett anspråk); sådana regler och ändringar ska vara bindande för tribunalen och överprövningstribunalen,
 - c) anta ett beslut som föreskriver att artikel 3.3 i Uncitrals regler om transparens ska tillämpas i stället för artikel 3.46.3 (Transparens i samband med förfarandet),
 - d) fastställa storleken på det engagemangsarvode som avses i artikel 3.38.14 (Tribunal) och i artikel 3.39.14 (Överprövningstribunal) samt övriga arvoden och omkostnader för

ledamöter i en avdelning vid överprövningstribunalen och för ordförandena i tribunalen och överprövningstribunalen enligt artikel 3.28.14 och 3.38.16 (Tribunal) och artikel 3.39.14 och 3.39.16 (Överprövningstribunal),

e) omvandla engagemangsarvodet och övriga arvoden och omkostnader för ledamöter av tribunalen och överprövningstribunalen till en fast lön enligt artikel 3.38.17 (Tribunal) och artikel 3.39.17 (Överprövningstribunal),

f) anta eller förkasta förslaget till tribunalens eller överprövningstribunalens arbetsmetoder enligt artikel 3.38.10 (Tribunal) och 3.39.10 (Överprövningstribunal),

g) anta ett beslut om alla nödvändiga övergångsarrangemang enligt artikel 3.41 (Multilaterala tvistlösningsmekanismer), och

h) anta kompletterande regler om arvoden enligt artikel 3.53.5 (Preliminär skiljedom).

ARTIKEL 4.2

Kommitténs beslutsfattande

1. Kommittén ska i syfte att uppnå målen i detta avtal ha befogenhet att fatta beslut när så föreskrivs i detta avtal. Besluten ska vara bindande för parterna, som ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra dem.

2. Kommittén får lämna lämpliga rekommendationer till parterna.

3. Alla kommitténs beslut och rekommendationer ska utfärdas genom gemensam överenskommelse.

ARTIKEL 4.3

Ändringar

1. Parterna får ändra detta avtal. En ändring ska träda i kraft när parterna skriftligen meddelat varandra att de har slutfört sina tillämpliga rättsliga förfaranden såsom föreskrivs i artikel 4.13 (Ikraftträdande).

2. Trots vad som sägs i punkt 1, och om så föreskrivs i detta avtal, får parterna i kommittén anta ett beslut om ändring av detta avtal. Detta ska inte påverka varje parts slutförande av sina tillämpliga rättsliga förfaranden.

ARTIKEL 4.4

Beskattning

1. Ingenting i detta avtal ska påverka unionens, en av unionens medlemsstaters eller Vietnams rättigheter och skyldigheter enligt någon skatteöverenskommelse mellan en av unionens medlemsstater och Vietnam. Vid bristande överensstämmelse mellan detta avtal och

något skatteavtal ska skatteavtalet ha företräde beträffande det som sådan bristande överensstämmelsen gäller.

2. Ingenting i detta avtal ska tolkas så att det hindrar en part från att i tillämpningen av relevanta bestämmelser i sin skattelagstiftning skilja mellan skattskyldiga personer som inte befinner sig i samma situation, särskilt vad gäller deras hemvist eller den plats där deras kapital är investerat.

3. Ingenting i detta avtal ska tolkas så att det hindrar parterna från att anta eller verkställa åtgärder som syftar till att förhindra skatteflykt eller skatteundandragande enligt skattebestämmelserna i avtal om undvikande av dubbelbeskattning eller andra skattearrangemang eller inhemsk skattelagstiftning.

ARTIKEL 4.5

Försiktighetsklausul

1. Ingenting i detta avtal ska tolkas så att det hindrar en part från att anta eller upprätthålla åtgärder av försiktighetsskäl, såsom för att

a) skydda investerare, insättare, försäkringstagare eller personer för vilka en leverantör av finansiella tjänster utför ett förvaltaruppdrag, eller

b) säkerställa integriteten och stabiliteten i en parts finansiella system.

2. De åtgärder som avses i punkt 1 får inte vara mer betungande än vad som är nödvändigt för att uppnå deras syfte.

3. Ingenting i detta avtal ska tolkas som en skyldighet för en part att lämna ut information om enskilda konsumenters förhållanden och räkenskaper eller konfidentiell eller skyddad information som innehas av offentliga organ.

ARTIKEL 4.6

Allmänna undantag

Om inte annat följer av kravet att sådana åtgärder inte tillämpas på ett sätt som skulle innebära godtycklig eller ooberättigad diskriminering mellan länder när likadana förhållanden råder, eller en förtäckt restriktion för omfattade investeringar, ska ingenting i artiklarna 2.3 (Nationell behandling) och 2.4 (Mest-gynnad-nationsbehandling) tolkas så att det hindrar någondera parten att anta eller genomföra åtgärder som

a) är nödvändiga för att skydda den allmänna säkerheten eller moralen eller för att upprätthålla allmän ordning,

b) är nödvändiga för skyddet av människors och djurs liv eller hälsa samt för växtskydd,

- c) avser bevarandet av uttömliga naturtillgångar, om åtgärderna tillämpas i samband med begränsningar beträffande inhemska investerare eller beträffande inhemskt tillhandahållande eller inhemsk konsumtion av tjänster,
- d) är nödvändiga för att skydda nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde,
- e) är nödvändiga för att säkerställa efterlevnaden av lagar och andra författningar som inte är oförenliga med artiklarna 2.3 (Nationell behandling) och 2.4 (Mest-gynnadnationsbehandling), inbegripet åtgärder som hänför sig till
 - i) förhindrandet av bedrägliga eller olagliga förfaranden eller åtgärder vid ett bristande fullgörande av avtalsförpliktelser,
 - ii) skyddet av enskildas privatliv i samband med bearbetning och spridning av personuppgifter samt skyddet av sekretess för individuella register och konton, eller
 - iii) säkerhet,
- eller
- f) är oförenliga med artikel 2.3.1 (Nationell behandling), under förutsättning att olikheten i behandling syftar till att säkerställa en skälig eller effektiv beskattning eller uppbörd av direkta skatter med avseende på näringsverksamhet eller investerare från den andra parten.¹

- ¹ Åtgärder som syftar till att säkerställa en skälig eller effektiv beskattning eller uppbörd av direkta skatter omfattar åtgärder som en part vidtar inom ramen för sitt skattesystem och som i)
- i) gäller icke-hemmahörande investerare och tjänsteleverantörer, eftersom deras skattskyldighet bestäms med avseende på det beskattningsunderlag som härrör från eller finns inom partens territorium,
 - ii) gäller icke-hemmahörande personer för att säkra beskattning eller uppbörd av skatt på partens territorium,
 - iii) gäller icke-hemmahörande och hemmahörande personer för att förhindra skatteflykt eller skatteundandragande, inklusive indrivningsåtgärder,
 - iv) gäller för konsumenter av tjänster som tillhandahålls i eller från den andra partens territorium för att säkerställa beskattning av eller uppbörd av skatt på sådana konsumenter från källor inom partens territorium,
 - v) särskiljer investerare och tjänsteleverantörer som är oinskränkt skattskyldiga från andra investerare och tjänsteleverantörer på grund av skillnaden i skattebas, eller
 - vi) fastställer, tilldelar eller fördelar inkomst, avkastning, vinst, förlust, avdrag eller tillgodohavande vad avser hemmahörande personer eller filialer, eller mellan närstående personer eller filialer till samma person, för att skydda partens skattebas. Skattetermer eller skattebegrepp i led f och i denna fotnot fastställs i enlighet med skattedefinitioner och skattebegrepp, eller likvärdiga eller liknande definitioner och begrepp, enligt inhemsk lagstiftning i den part som vidtar åtgärden.

ARTIKEL 4.7

Särskilda undantag

Ingenting i kapitel 2 (Investeringsskydd) ska tillämpas på icke-diskriminerande åtgärder med allmän räckvidd som vidtas av ett offentligt organ inom ramen för penning- eller valutapolitik. Denna artikel ska inte påverka en parts skyldigheter enligt artikel 2.8 (Överföring).

ARTIKEL 4.8

Undantag i säkerhetssyfte

Ingenting i detta avtal ska tolkas så att det

- a) ålägger en part att lämna upplysningar vars utlämnande den anser strida mot sina väsentliga säkerhetsintressen,
- b) hindrar en part från att vidta åtgärder som den anser nödvändiga för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen, där denna åtgärd
 - i) har samband med tillverkning av eller handel med vapen, ammunition och krigsmateriel och rör handel med andra varor och materiel eller ekonomisk aktivitet som direkt eller indirekt försörjer en militär anläggning,
 - ii) avser ett tillhandahållande av tjänster som genomförs direkt eller indirekt för att försörja en militär inrättning,
 - iii) avser klyvbara ämnen eller fusionsämnen eller ämnen ur vilka sådana ämnen kan framställas, eller
 - iv) vidtas i krigstid eller i andra kritiska lägen i de internationella relationerna, eller
- c) hindrar en part från att vidta åtgärder för att fullgöra sina skyldigheter enligt Förenta nationernas stadga, utfärdad i San Francisco den 26 juni 1945, i syfte att upprätthålla internationell fred och säkerhet.

ARTIKEL 4.9

Tillämpning av lagar och andra författningar

Artikel 2.8 (Överföring) ska inte tolkas så att den hindrar en part från att på ett skäligt och ickediskriminerande sätt, som inte utgör en förtäckt restriktion för investeringar, tillämpa sina lagar och andra författningar på

- a) konkurs- och insolvensförfaranden, återhämtnings- och resolutionsförfaranden avseende banker, skydd av fordringsägares rättigheter eller stabilitetstillsynen av finansinstitut,
- b) emission av, handel och affärer med finansiella instrument,
- c) ekonomisk rapportering eller redovisning av överföringar som behövs för att bistå brottsbekämpande myndigheter eller finansiella tillsynsmyndigheter,
- d) brott och vilseledande eller bedrägliga förfaranden,
- e) fullgörande av avgöranden i rättsliga förfaranden, eller
- f) system för social trygghet, offentliga pensionssystem eller obligatoriska sparprogram.

ARTIKEL 4.10

Tillfälliga skyddsåtgärder

Under exceptionella förhållanden med allvarliga svårigheter eller hotande svårigheter för unionens ekonomiska och monetära union eller, i Vietnams fall, för penning- och valutapolitiken, får den berörda parten vidta de skyddsåtgärder som är strängt nödvändiga med avseende på överföringar under en period på högst ett år.

ARTIKEL 4.11

Inskränkningar vid betalningsbalanssvårigheter eller externa finansiella svårigheter

1. Om en part har allvarliga svårigheter eller hotande svårigheter med sin betalningsbalans eller finansiella situation får den införa eller upprätthålla skyddsåtgärder med avseende på överföringar som

- a) ska vara icke-diskriminerande i förhållande till tredjeländer i likadana situationer,
- b) inte ska gå utöver vad som är nödvändigt för att komma till rätta med betalningsbalanssvårigheterna eller de externa finansiella svårigheterna,
- c) i tillämpliga delar ska vara förenliga med Internationella valutafondens stadga,
- d) inte orsakar onödig skada för den andra partens kommersiella, ekonomiska och finansiella intressen, och
- e) ska vara tillfälliga och gradvis avvecklas när situationen förbättras.

2. En part som inför eller upprätthåller de åtgärder som avses i punkt 1 ska omedelbart meddela den andra parten om detta och så snart som möjligt lägga fram en tidsplan för deras avskaffande.

3. Om inskränkningar införs och upprätthålls enligt punkt 1 ska samråd omgående hållas i kommittén, såvida inte samråd hålls i andra forum. Under samråden ska en bedömning göras av de betalningsbalanssvårigheter eller externa finansiella svårigheter som lett till de berörda åtgärderna och hänsyn ska bland annat tas till faktorer som

- a) svårigheternas karaktär och omfattning,
- b) ekonomiskt läge och handelssituation i omvärlden, eller
- c) andra korrigerande åtgärder som kan vidtas.

Samråden ska fastställa om eventuella inskränkningar uppfyller kraven i punkt 1. Alla relevanta bedömningar av statistisk eller saklig art som läggs fram av Internationella valutafonden ska godtas och slutsatser beaktas i Internationella valutafondens bedömning av den berörda partens betalningsbalans och externa finansiella situation.

ARTIKEL 4.12

Utlämnande av information

1. Ingenting i detta avtal ska tolkas så att en part är skyldig att lämna ut konfidentiell information vars utlämnande skulle försvåra upprätthållande av lagar, på annat sätt strida mot allmänintresset eller vara till skada för enskilda offentliga eller privata företags legitima kommersiella intressen, med undantag för om en skiljenämnd kräver konfidentiell information i tvistlösningsförfaranden enligt avsnitt A (Lösande av tvister mellan parter) i kapital 3 (Tvistlösning). I sådana fall ska skiljenämnden säkerställa ett fullständigt skydd av denna konfidentialitet.

2. Om en part till kommittén lämnar information som enligt dess lagar och andra författningar betraktas som konfidentiell ska den andra parten behandla denna information som konfidentiell, såvida inte den part som lämnar information ger sitt samtycke till något annat.

ARTIKEL 4.13

Ikraftträdande

1. Detta avtal ska godkännas av parterna i enlighet med deras respektive tillämpliga rättsliga förfaranden.

2. Detta avtal ska träda i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då parterna till varandra har anmält att deras tillämpliga rättsliga förfaranden för detta avtals ikraftträdande har slutförts. Parterna får komma överens om en annan tidpunkt.

3. Anmälningar i enlighet med punkt 2 ska sändas till generalsekreteraren för Europeiska unionens råd och till Vietnams utrikesministerium.

4. Detta avtal får tillämpas provisoriskt om parterna kommer överens om detta. Avtalet ska i så fall tillämpas från och med första dagen i den månad som följer på den dag

unionen och Vietnam har anmält till varandra att deras tillämpliga rättsliga förfaranden för avtalets provisoriska ikraftträdande har slutförts. Parterna får komma överens om en annan tidpunkt.

5. Om vissa bestämmelser i detta avtal inte kan tillämpas provisoriskt, ska den part som inte kan vidta åtgärder för provisorisk tillämpning meddela den andra parten om de bestämmelser som inte kan tillämpas provisoriskt. Trots vad som sägs i punkt 4 och under förutsättning att den andra parten har slutfört de tillämpliga rättsliga förfarandena för provisorisk tillämpning och inte motsätter sig en provisorisk tillämpning inom 10 dagar från anmälan om att vissa bestämmelser inte kan tillämpas provisoriskt, ska de bestämmelser i detta avtal som inte har anmälts tillämpas provisoriskt från första dagen i den månad som följer på anmälan.

6. En part får säga upp den provisoriska tillämpningen av detta avtal genom en skriftlig anmälan till den andra parten. En sådan uppsägning får verkan den första dagen i den andra månaden efter anmälan.

7. Om detta avtal eller vissa bestämmelser i det tillämpas provisoriskt, ska begreppet detta avtals ikraftträdande förstås som den dag då avtalet börjar tillämpas provisoriskt. Kommittén och andra organ som inrättas enligt detta avtal får utöva sina funktioner under den provisoriska tillämpningen av detta avtal. Alla beslut som fattas vid utövandet av dessa funktioner kommer endast att upphöra att gälla om den provisoriska tillämpningen av detta avtal sägs upp och avtalet inte träder i kraft.

ARTIKEL 4.14

Varaktighet

1. Detta avtal ska ingås på obestämd tid.
2. Unionen eller Vietnam får skriftligen anmäla sin avsikt att säga upp detta avtal till den andra parten. Uppsägningen ska få verkan den sista dagen i den sjätte månaden efter anmälan.

ARTIKEL 4.15

Uppsägning

Om detta avtal sägs upp enligt artikel 4.14 (Varaktighet) ska bestämmelserna i kapitel 1 (Syfte och allmänna definitioner), artiklarna 2.1 (Tillämpningsområde), 2.2 (Investerings- och regleringsåtgärder samt mål) och 2.5 (Behandling av investeringar) till 2.9 (Subrogation), de relevanta bestämmelserna i kapitel 4 och bestämmelserna i avsnitt B (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning) fortsätta att gälla i ytterligare 15 år från uppsägningsdagen med avseende på investeringar som gjordes före uppsägningsdagen, såvida inte parterna kommer överens om något annat. Denna artikel ska inte tillämpas om den provisoriska tillämpningen av detta avtal avslutas och detta avtal inte träder i kraft.

ARTIKEL 4.16

Fullgörande av skyldigheter

1. Parterna ska vidta alla allmänna eller särskilda åtgärder som krävs för att fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal. De ska se till att de mål som uppställs i detta avtal uppnås.
2. Om någondera parten anser att den andra parten har gjort sig skyldig till en väsentlig överträdelse av partnerskaps- och samarbetsavtalet får den vidta lämpliga åtgärder med avseende på detta avtal i enlighet med artikel 57 i partnerskaps- och samarbetsavtalet.

ARTIKEL 4.17

Personer som utövar delegerade offentliga befogenheter

Om inte annat sägs i detta avtal ska varje part säkerställa att alla personer, inbegripet statsägda företag, företag som beviljats särskilda rättigheter eller privilegier och utsedda monopol till vilka en part på någon förvaltningsnivå som föreskrivs i dess nationella lagstiftning delegerat tillsynsrelaterad, administrativ eller annan myndighetsutövande befogenhet, agerar i enlighet med partens skyldigheter enligt detta avtal vid fullgörandet av dessa uppgifter.

ARTIKEL 4.18

Ingen direkt effekt

Ingenting i detta avtal ska tolkas så att det ger rättigheter eller medför skyldigheter för personer, utöver de rättigheter och skyldigheter som skapas mellan parterna i enlighet med offentlig internationell rätt. Vietnam kan föreskriva något annat enligt sin inhemska lagstiftning.

ARTIKEL 4.19

Bilagor

Bilagorna till detta avtal utgör en integrerad del av avtalet.

ARTIKEL 4.20

Förhållande till andra avtal

1. Om inte annat anges i detta avtal ska tidigare avtal mellan unionen eller dess medlemsstater, å ena sidan, och Vietnam, å andra sidan, inte ersättas eller upphävas genom detta avtal.
2. Detta avtal ska utgöra en del av de allmänna förbindelserna mellan unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Vietnam, å andra sidan, på det sätt som föreskrivs i partnerskaps- och samarbetsavtalet och ingå i den gemensamma institutionella ramen.
3. Ingenting i detta avtal ska tolkas så att en part är skyldig att agera på ett sätt som är oförenligt med dess skyldigheter enligt Marrakeshavtalet om upprättandet av Världshandelsorganisationen, utfärdat i Marrakesh den 15 april 1994.

4. Vid detta avtals ikraftträdande ska de avtal mellan unionens medlemsstater och Vietnam som förtecknas i bilaga 6 (Förteckning över investeringsavtal), inbegripet rättigheter och skyldigheter som härrör från dessa, sägas upp och upphöra att gälla och ersättas av detta avtal .

5. Vid en provisorisk tillämpning av detta avtal enligt artikel 4.13.4 (Ikraftträdande) ska tillämpningen av bestämmelserna i de avtal som förtecknas i bilaga 6 (Förteckning över investeringsavtal), samt de rättigheter och skyldigheter som härrör från dessa, upphävas från och med den dag då avtalet börjar tillämpas provisoriskt . Om den provisoriska tillämpningen av detta avtal sägs upp och detta avtal inte träder i kraft, ska upphävandet upphöra och de avtal som förtecknas i bilaga 6 (Förteckning över investeringsavtal) ska gälla .

6. Trots vad som sägs i punkterna 4 och 5 får ett anspråk hänskjutas enligt ett avtal som förtecknas i bilaga 6 (Förteckning över investeringsavtal) i enlighet med de regler och förfaranden som fastställs i avtalet om

a) anspråket härrör från en påstådd överträdelse av avtalet som ägde rum innan tillämpningen av avtalet upphävdes enligt punkt 5 eller, om tillämpningen av avtalet inte har upphävts enligt punkt 5, före dagen för detta avtals ikraftträdande, och

b) högst tre år har gått sedan tillämpningen av avtalet upphävdes enligt punkt 5 eller, om tillämpningen av avtalet inte har upphävts enligt punkt 5, från dagen för detta avtals ikraftträdande fram till det att anspråket hänskjuts.

7. Trots vad som sägs i punkterna 4 och 5 får, om den provisoriska tillämpningen av detta avtal sägs upp och detta avtal inte träder i kraft, ett anspråk hänskjutas enligt detta avtal, i enlighet med de regler och förfaranden som fastställs i detta avtal, under förutsättning att

a) anspråket härrör från en påstådd överträdelse av detta avtal som ägde rum under perioden av provisorisk tillämpning av detta avtal, och

b) högst tre år har gått sedan den provisoriska tillämpningen sades upp fram till det att anspråket hänsköts.

8. För tydlighetens skull påpekas att inget anspråk får hänskjutas enligt detta avtal och i enlighet med däri fastställda regler och förfaranden om anspråket härrör från en påstådd överträdelse av detta avtal som ägde rum före dagen för detta avtals ikraftträdande eller, om detta avtal tillämpas provisoriskt, före dagen för den provisoriska tillämpningen.

9. Vid tillämpning av denna artikel ska definitionen av detta avtals ikraftträdande i artikel 4.13.7 (Ikraftträdande) inte tillämpas.

ARTIKEL 4.21

Framtida anslutningar till unionen

1. Unionen ska till Vietnam anmäla varje ansökan om anslutning till unionen från ett tredjeland.

2. Under förhandlingarna mellan unionen och det tredjeland som avses i punkt 1 ska unionen verka för att
- a) på begäran av Vietnam och så långt det är möjligt tillhandahålla information om varje fråga som omfattas av detta avtal, och
- b) ta hänsyn till eventuella synpunkter som Vietnam framför.
3. Europeiska unionen ska underrätta Vietnam om ikraftträdandet av varje anslutning till Europeiska unionen.
4. Kommittén ska i tillräcklig tid före dagen för ett tredjelands anslutning till unionen undersöka vilka effekter anslutningen kan få på detta avtal.
5. En ny medlemsstat i unionen ska genom en bestämmelse i akten om anslutning till unionen bli avtalsslutande part i detta avtal från och med dagen för anslutningen till unionen. Om akten om anslutning till unionen inte föreskriver automatisk anslutning av unionens medlemsstat till detta avtal ska den berörda medlemsstaten tillträda avtalet genom att deponera en akt om anslutning till avtalet hos generalsekretariatet för Europeiska unionens råd och Vietnams utrikesministerium eller deras respektive efterträdare. Parterna får genom beslut i kommittén införa nödvändiga ändringar eller övergångsbestämmelser.

ARTIKEL 4.22

Territoriell tillämpning

Detta avtal är tillämpligt

- a) vad gäller EU-parten, på de territorier där fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt tillämpas och enligt de villkor som fastställs i dessa fördrag, och
- b) vad gäller Vietnam, på Vietnams territorium.

Hänvisningar till ”territorium” i detta avtal ska tolkas i enlighet med leden a och b om inte något annat uttryckligen anges.

ARTIKEL 4.23

Autentiska texter

Detta avtal är upprättat i två exemplar på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, italienska, kroatiska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska, ungerska och vietnamesiska, språken vilka alla texter är lika giltiga.

BILAGOR TILL INVESTERINGSSKYDDSAVTALET MELLAN EUROPEISKA UNIONEN OCH DESS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN, OCH SOCIALISTISKA REPUBLIKEN VIETNAM, Å ANDRA SIDAN

Bilaga 1: Behöriga myndigheter

Bilaga 2: Undantag för Vietnam när det gäller nationell behandling

Bilaga 3: Överenskommelse om behandling av investeringar

Bilaga 4: Överenskommelse om expropriation

Bilaga 5: Statsskuld

Bilaga 6: Förteckning över investeringsavtal

Bilaga 7: Förfaranderegler

Bilaga 8: Uppförandekod för skiljemän och medlare

Bilaga 9: Medlingsmekanism

Bilaga 10: Medlingsmekanism för tvister mellan investerare och parter

Bilaga 11: Uppförandekod för medlemmar av tribunalen, överprövningstribunalen och medlare

Bilaga 12: Samtidiga förfaranden

Bilaga 13: Överprövningstribunalens arbetsmetoder

BILAGA 1

BEHÖRIGA MYNDIGHETER

När det gäller EU-parten är de behöriga myndigheterna för de åtgärder som avses i punkt 4 i artikel 2.2 (Investerings- och regleringsåtgärder samt mål) Europeiska kommissionen, Europeiska unionens domstol eller, vid tillämpning av unionens lagstiftning omstatligt stöd, en förvaltning, myndighet, domstol eller tribunal i en medlemsstat. När det gäller Vietnam är de behöriga myndigheterna som har rätt att föreskriva de åtgärder som avses i punkt 4 i artikel 2.2 (Investerings- och regleringsåtgärder samt mål) Vietnams regering eller Vietnams premiärminister, en förvaltning, en myndighet eller en domstol.

BILAGA 2

UNDANTAG FÖR VIETNAM NÄR DET GÄLLER NATIONELL BEHANDLING

1. Inom följande sektorer, undersektorer eller verksamheter får Vietnam anta eller behålla varje åtgärd med avseende på drift av en täckt investering som inte överensstämmer med artikel 2.3 (Nationell behandling), under förutsättning att en sådan åtgärd inte är oförenlig med de åtaganden som anges i bilaga 8-B (Vietnams bindningslista över särskilda åtaganden) till frihandelsavtalet:

- a) Tidningar och nyhetsbyråer, tryckeri- och förlagsverksamhet, radio och television, i någon form.
- b) Produktion och distribution av kulturprodukter, inbegripet videoinspelningar.
- c) Produktion, distribution och visning av tv-program och kinematografiska verk.
- d) Undersökningar och säkerhet.
- e) Geodesi och kartografi.
- f) Tjänster inom primär- och sekundärutbildning
- g) Prospektering och utvinning av olja och gas, mineraltillgångar och andra naturresurser.
- h) Vattenkraft och kärnkraft; elöverföring och/eller eldistribution.
- i) Cabotagetransporttjänster.
- j) Fiske och vattenbruk.
- k) Skogsbruk och jakt.
- l) Lotteri, spel- och vadslagning.
- m) Rättslig förvaltning, inbegripet men inte begränsat till tjänster som rör nationalitet.
- n) Civilrättslig verkställighet.
- o) Tillverkning av krigsmateriel eller krigsutrustning.
- p) Drift och förvaltning av flodhamnar, kusthamnar och flygplatser.
- q) Subventioner.

2. Om Vietnam inför eller behåller en sådan åtgärd efter dagen för ikraftträdandet av detta avtal ska det inte krävas att en investerare från EU-parten, på grund av nationalitet, ska sälja eller på annat sätt avveckla en befintlig investering när åtgärden träder i kraft.

BILAGA 3

ÖVERENSKOMMELSE OM BEHANDLING AV INVESTERINGAR

Parterna bekräftar sin gemensamma överenskommelse om tillämpningen av punkt 6 i artikel 2.5

(Behandling av investeringar):

1. Trots villkoret i punkt 6 a i artikel 2.5 (Behandling av investeringar), kan en investerare som har en tvist som omfattas av avsnitt B (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning) med den part med vilken den har ingått ett skriftligt avtal som ingåtts och trätt i kraft före dagen för ikraftträdandet av detta avtal åberopa punkt 6 i artikel 2.5 (Behandling av investeringar) i enlighet med de förfaranden och villkor som anges i denna bilaga.

2. Skriftliga avtal som har ingåtts och har trätt i kraft före dagen för ikraftträdandet av detta avtal och som uppfyller de villkor som anges i denna punkt får anmälas inom ett år från dagen för detta avtals ikraftträdande. Sådana skriftliga avtal ska

a) uppfylla alla villkor i punkt 6 b-d i artikel 2.5 (Behandling av investeringar),
och

b) ha ingåtts antingen

i) av Vietnam med investerare från unionens medlemsstater, som avses i punkt 8 i denna bilaga, eller deras täckta investeringar, eller

ii) av en av unionens medlemsstater som avses i punkt 8 i denna bilaga med investerare från Vietnam eller deras täckta investeringar.

3. Det förfarandet för anmälan av de skriftliga avtal som avses i punkt 1 ska vara följande:

a) En sådan anmälan ska innehålla

i) namn, nationalitet och adress för den investerare som är part i det skriftliga avtal som anmäls, arten av investerarens täckta investering och, om det skriftliga avtalet har ingåtts av denna investerare, täckta investering, av denna investerare, namn, adress och huvudsäte för investeringen, och

ii) en kopia av det skriftliga avtalet, inbegripet alla dess instrument,

och

b) de skriftliga avtalen ska anmälas skriftligen till följande behöriga myndighet:

i) för Vietnams del, ministeriet för planering och investeringar (Ministry of Planning and Investment), och

ii) för EU-partens del, Europeiska kommissionen.

4. Den anmälan som avses i punkterna 2 och 3 medför inte några materiella rättigheter för investerare som är part i det anmälda skriftliga avtalet eller dess investeringar.

5. De behöriga myndigheter som avses i punkt 3 b ska sammanställa en förteckning över de skriftliga avtal som anmälts i enlighet med punkterna 2 och 3.

6. Om en tvist skulle uppstå i samband med något av de anmälda skriftliga avtalen ska den behöriga myndigheten kontrollera om avtalet uppfyller alla villkor som anges i led 6 b–d i artikel 2.5 (Behandling av investeringar) och de förfaranden som anges i denna bilaga.

7. En investerare får inte göra gällande att punkt 6 i artikel 2.5 (Behandling av investeringar) ska tillämpas för det skriftliga avtalet om kontrollen i enlighet med punkt 6 i denna bilaga visar att de krav som avses i den punkten inte är uppfyllda.

8. De unionsmedlemsstater som avses i punkt 2 b i denna bilaga är Tyskland, Spanien, Nederländerna, Österrike, Rumänien och Förenade kungariket.

BILAGA 4

ÖVERENSKOMMELSE OM EXPROPRIATION

Parterna bekräftar sin gemensamma förståelse om expropriation:

1. Sådan expropriation som avses i punkt 1 i artikel 2.7 (Expropriation) kan vara direkt eller indirekt:

a) Direkt expropriation föreligger när en investering förstatligas eller på annat sätt direkt exproprieras genom formell överlåtelse av äganderätten eller beslagtagande.

b) Indirekt expropriation föreligger när en parts åtgärd eller serie av åtgärder har motsvarande verkan som direkt expropriation, eftersom den i väsentlig omfattning berövar investeraren de grundläggande attributen för att äga sina investeringar, bland annat rätten att använda, åtnjuta och avyttra sin investering, utan formell överlåtelse av äganderätten eller beslagtagande.

2. Vid fastställandet av huruvida en åtgärd eller en serie åtgärder som vidtas av en part i en specifik faktisk situation utgör indirekt expropriation krävs en faktabaserad undersökning från fall till fall som bland annat tar hänsyn till följande:

a) De ekonomiska konsekvenserna av åtgärden eller serien av åtgärder, även om det faktum att en åtgärd eller en serie åtgärder vidtagna av en part har en negativ effekt på det ekonomiska värdet av en investering inte i sig själv innebär att det rör sig om en sådan expropriation.

b) Varaktigheten för åtgärden eller serien av åtgärder.

c) Åtgärdens eller åtgärdsseriens art, särskilt deras föremål, bakgrund och syfte.

3. En icke-diskriminerande åtgärd eller serie av åtgärder vidtagna av en part som utformas för att skydda legitima politiska mål utgör inte indirekt expropriation, utom i de sällsynta fall när effekten av en åtgärd eller serie av åtgärder är så allvarlig mot bakgrund av sitt syfte att den förefaller uppenbart orimlig.

BILAGA 5

STATSSKULD

1. Det är inte tillåtet att hänskjuta ett anspråk om att en omstrukturering av en parts skuld åsidosätter en skyldighet i kapitel två (Investeringsskydd), eller att fortsätta med ett redan hänskjutet anspråk enligt avsnitt B (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning) om omstruktureringen utgör en förhandlad omstrukturering vid tiden för hänskjutandet av anspråket, eller blir en förhandlad omstrukturering efter detta, med undantag för ett anspråk om att omstruktureringen strider mot artikel 2.3 (Nationell behandling) eller artikel 2.4 (Mest-gynnad-nationsbehandling).

2. Utan hinder av artikel 3.33 (Hänskjutande av ett anspråk) i avsnitt B (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning), och om inte annat följer av punkt 1 i denna bilaga, får en investerare inte hänskjuta ett anspråk enligt kapitel 3 i avsnitt B (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning) enligt vilket en omstrukturering av en parts skuld åsidosätter en skyldighet enligt artikel 2.3 (Nationell behandling) eller artikel 2.4 (Mest-gynnad-nationsbehandling) eller någon skyldighet enligt kapitel 2 (Investeringsskydd), såvida inte 270 dagar har förflutit från dagen för inlämnande av den skriftliga begäran om samråd enligt artikel 3.30 (Samråd).

3. I denna bilaga gäller följande definitioner:

a) förhandlad omstrukturering: omstrukturering eller omläggning av en parts skuld som har skett genom

i) en ändring av skuldinstrument, i enlighet med kontraktsvillkoren, inbegripet tillämplig lagstiftning, eller

ii) ett skuldbyte eller annan liknande process där innehavarna av minst 66 % av det sammanlagda kapitalbeloppet av den utestående skuld som omfattas av omstrukturering, förutom en skuld som hålls av en part eller av enheter som ägs eller kontrolleras av den, har samtyckt till skuldbytet eller till en annan process.

b) tillämplig lagstiftning: för ett skuldinstrument, ett lands lagstiftning som gäller för skuldinstrumentet.

4. För tydlighetens skull påpekas att ”en parts skuld” omfattar, när det gäller EU-parten, en medlemsstats offentliga skuld eller en medlemsstats skuld på central, regional eller lokal nivå.

BILAGA 6

FÖRTECKNING ÖVER INVESTERINGSAVTAL

	Avtal	Tidsfristklausuler
1	Agreement between the Socialist Republic of Viet Nam and the Republic of Austria for the Promotion and Protection of Investments, undertecknat den 27 mars 1995.	Artikel 11.3
2	Accord entre l'Union Economique Belgo-Luxembourgeoise et la République socialiste du Vietnam concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, undertecknat den 24 januari 1991.	Artikel 14.2

- 3 Agreement between the Government of the Republic of Bulgaria and the Socialist Republic of Viet Nam Government on Mutual Promotion and Protection of Investment, undertecknat den 19 september 1996. Artikel 13.2
- 4 Accord entre l'Union Economique Belgo-Luxembourgeoise et la République socialiste du Vietnam concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, undertecknat den 21 mars 2008. Artikel 10.3
- 5 Agreement between the Government of the Kingdom of Denmark and the Government of the Socialist Republic of Vietnam concerning the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, undertecknat den 25 augusti 1993. Artikel 16.2
- 6 Agreement between the Government of the Republic of Estonia and the Government of the Socialist Republic of Viet Nam on the Promotion and Protection of Investments, undertecknat den 24 september 2009, ändrat den 3 januari 2011. Artikel 16.3
- 7 Agreement between the Government of the Republic of Finland and the Government of the Socialist Republic of Viet Nam on the Promotion and Protection of Investments, undertecknat den 21 februari 2008. Artikel 16.4
- 8 Accord entre la France et la République socialiste du Vietnam concernant l'encouragement et la protection réciproques des investissements, undertecknat den 26 maj 1992. Artikel 12
- 9 Agreement between the Federal Republic of Germany and the Socialist Republic of Viet Nam on the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, undertecknat den 3 april 1993. Artikel 13, punkt 3
- 10 Agreement between the Government of the Hellenic Republic and the Government of the Socialist Republic of Viet Nam on the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, undertecknat den 13 oktober 2008. Artikel 13, punkt 3
- 11 Agreement between the Republic of Hungary and the Socialist Republic of Viet Nam for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, undertecknat den 26 augusti 1994. Artikel 12.3
- 12 Agreement between the Italian Republic and the Socialist Republic of Viet Nam on the Promotion and Protection of Investments, undertecknat den 18 maj 1990. Artikel 14.2
- 13 Agreement between the Government of the Republic of Latvia and the Government of the Socialist Republic of Viet Nam for the Promotion and Protection of Investments, undertecknat den 6 november 1995. Artikel 13.4
- 14 Agreement between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Socialist Republic of Viet Nam for the Promotion and Protection of Investments, undertecknat den 27 september 1995. Artikel 13.4
- 15 Agreement on Encouragement and Reciprocal Protection of Investments between the Kingdom of Netherlands and the Socialist Republic of Viet Nam, undertecknat den 10 mars 1994. Artikel 14.3
- 16 Agreement between the Republic of Poland and the Socialist Republic of Viet Nam for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, undertecknat den 31 augusti 1994. Artikel 12.3
- 17 Agreement between the Government of Romania and the Government of the Socialist Republic of Viet Nam on the Promotion and the Reciprocal Protection of Investments, undertecknat den 1 september 1994. Artikel 11.2
- 18 Agreement between the Government of the Slovak Republic and the Government of the Socialist Republic of Viet Nam for the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, undertecknat den 17 december 2009. Artikel 14.4
- 19 Agreement between the Government of the Kingdom of Sweden and the Government of the Socialist Republic of Viet Nam on the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, undertecknat den 8 september 1993. Artikel 11.3

- 20 Agreement between the Kingdom of Spain and the Socialist Republic of Viet Nam on the Promotion and Reciprocal Protection of Investments, undertecknat den 20 februari 2006. Artikel 13.3
- 21 Agreement between the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of the Socialist Republic of Viet Nam for the Promotion and Protection of Investments, undertecknat den 1 augusti 2002. Artikel 14

BILAGA 7

ARBETSORDNING

Allmänna bestämmelser

1. Vid tillämpningen av avsnitt A (Lösande av tvister mellan parter) i kapitel 3 och denna arbetsordning (nedan kallad arbetsordningen) gäller följande definitioner:
- a) rådgivare: en person som anlitas av en part i tvisten för att ge råd till eller biträda den parten i samband med skiljenämndsförandet.
 - b) skiljenämnd: en nämnd som tillsatts i enlighet med artikel 3.7 (Tillsättande av en skiljenämnd).
 - c) skiljeman: en ledamot av en skiljenämnd som tillsatts i enlighet med artikel 15.7 (Tillsättande av en skiljenämnd).
 - d) biträde: en person som, inom ramen för en skiljemans mandat, utför utredningsarbete eller bistår den skiljemannen.
 - e) klagande: den part som i enlighet med artikel 3.5 (Inledande av skiljeförfarande) begär att en skiljenämnd ska tillsättas.
 - f) dag: kalenderdag.
 - g) svarande: den part som påstås ha överträtt de bestämmelser som avses i artikel 3.2 (Tillämpningsområde).
 - h) förfarande: om inte annat anges, ett tvistlösningsförfarande av en skiljenämnd i enlighet med avsnitt A (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösningsförfarande).
 - i) företrädare för en part: en person som är anställd inom eller utsedd av en parts offentliga förvaltning (ministerier, myndigheter eller andra organ), och företräder denna part i tvister angående detta avtal.
2. Den svarande parten ska ansvara för den logistiska organisationen av utfrågningar, om inget annat överenskommits. Parterna ska dela på utgifterna för de organisatoriska aspekterna, inklusive arvode och kostnadsersättning till skiljemännen.

Meddelanden

3. Varje part och skiljenämnden ska översända alla begäranden, meddelanden, skriftliga inlagor eller andra handlingar med e-post till den andra parten, och när det gäller skriftliga inlagor och begäranden i samband med skiljeförfaranden till var och en av skiljemännen.
Skiljenämnden ska också vidarebefordra handlingar till parterna med e-post. Om inte något annat kan bevisas, ska ett e-postmeddelande anses ha mottagits samma dag som det sänds. Om någon av de styrkande handlingarna innehåller mer än tio megabyte ska de tillhandahållas i något annat elektroniskt format till den andra parten och, i förekommande fall, till var och en av skiljemännen inom två dagar efter det att e-postmeddelandet sändes.
4. En kopia av de handlingar som har översänts i enlighet med punkt 3 ska lämnas till den andra parten och, i förekommande fall, till var och en av skiljemännen samma dag som epostmeddelandet sänds antingen per telefax, rekommenderat brev, med budtjänst eller inlämning mot kvitto eller genom något annat telekommunikationsmedel som lämnar bevis för att de avsänts.
5. Alla meddelanden ska adresseras till Vietnams industri- och handelsministerium respektive till Europeiska kommissionens generaldirektorat för handel.
6. Rättelse av mindre skrivfel i en framställan, ett meddelande, en skriftlig inlaga eller annan handling med anknytning till skiljenämnds-förfarandet får ske genom att man ger in en ny handling i vilken ändringarna tydligt anges.
7. Om sista inlämningsdagen för en handling infaller på en officiell helgdag i Vietnam eller i unionen, ska handlingen anses vara mottagen nästa arbetsdag.

Inledande av skiljeförfarandet

8. Om en skiljeman, i enlighet med artikel 15.7 (Tillsättande av en skiljenämnd) eller punkterna 22, 23 eller 49, utses genom lottning, ska lottningen genomföras på en tid och plats som beslutas av den klagande och utan dröjsmål meddelas den svarande. Den svarande får, om den så önskar, vara närvarande vid lottningen. Lottningen ska under alla omständigheter genomföras, med den eller de parter som är närvarande.
9. Om en ledamot av skiljenämnden, i enlighet med artikel 3.7 (Tillsättande av en skiljenämnd) eller punkterna 22, 23 eller 49, utses genom lottning och det finns två ordförande i kommittén, ska båda ordförande eller deras ställföreträdare, eller enbart en ordförande i de fall där den andra ordföranden eller vederbörandes delegat inte accepterar att delta i lottdragningen, träffa valet genom lottningen.
10. Parterna ska meddela de utvalda skiljemännen om deras utnämning.
11. En skiljeman som utsetts enligt förfarandet i artikel 15.7 (Tillsättande av en skiljenämnd) ska för kommittén bekräfta sin tillgänglighet att arbeta som skiljeman inom fem dagar från den dag då denne informerades om utnämningen.
12. Arvode och kostnadsersättning till skiljemännen ska överensstämja med WTO:s normer. Ersättningen för en skiljemans biträde får inte överstiga 50 procent av den skiljemannens ersättning.
13. Parterna ska inom tre dagar efter överenskommelsen anmäla det mandat som avses i artikel

3.6 (Skiljenämndens mandat) till skiljenämnden.

Skriftliga inlagor

14. Den klagande ska inge sin skriftliga inlaga senast 20 dagar från den dag då skiljenämnden tillsätts. Den svarande ska inge sin skriftliga svarsinlaga senast 20 dagar från dagen för mottagandet av den skriftliga inlagan från den klagande.

Skiljenämndens arbete

15. Skiljenämndens ordförande ska leda nämndens samtliga möten. Skiljenämnden får delegera rätten att fatta beslut i administrativa frågor och procedurfrågor till ordföranden.

16. Om inte annat föreskrivs i kapitel 3 (Tvistlösning) får skiljenämnden använda vilka hjälpmedel den vill för fullgörandet av sin uppgift, inbegripet telefon, telefax eller datorförbindelser.

17. Skiljenämnden ska ensam vara behörig att formulera sina avgöranden och får inte delegera denna uppgift.

18. Om det uppkommer en procedurfråga som inte täcks av avsnitt A (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning) och bilagorna 7 (Arbetsordning), 8 (Uppförandekod för skiljemän och medlare) och 9 (Medlingsmekanism) får skiljenämnden, efter att ha samrått med parterna, besluta om ett lämpligt förfarande som är förenligt med dessa bestämmelser.

19. Om skiljenämnden anser att en tidsfrist som är tillämplig i förfarandet behöver ändras – förutom de tidsfrister som anges i avsnitt A (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning) – eller att någon annan administrativ ändring eller ändring av förfarandet behöver göras, ska den skriftligen underrätta parterna om skälen till ändringen eller anpassningen och ange vilken tidsfrist respektive anpassning som den anser vara nödvändig.

Ersättande

20. Om en skiljeman är förhindrad att delta i förfarandet, avsäger sig sitt uppdrag eller måste ersättas därför att den inte uppfyller kraven i bilaga 8 (Uppförandekod för skiljemän och medlare), ska en ersättare utses i enlighet med artikel 3.7 (Tillsättande av en skiljenämnd) och punkterna 8–11 i arbetsordningen.

21. Om en part anser att en skiljeman inte uppfyller kraven i bilaga 8 (Uppförandekod för skiljemän och medlare) och därför bör ersättas, ska parten anmäla detta till den andra parten inom 15 dagar från det att den erhållit bevis om omständigheterna kring skiljemannens överträdelse av bilaga 8 (Uppförandekod för skiljemän och medlare).

22. Om en part anser att en skiljeman, annan än ordföranden, inte uppfyller kraven i bilaga 8 (Uppförandekod för skiljemän och medlare), och därför bör ersättas, ska parterna samråda med varandra och, om de är överens om det, utse en ny skiljeman i enlighet med artikel 3.7 (Tillsättande av en skiljenämnd) och punkterna 8–11 i arbetsordningen.

Om parterna inte kan enas om behovet av att ersätta en skiljeman, får endera parten begära att ärendet hänskjuts till skiljenämndens ordförande, vars beslut ska vara slutgiltigt.

Om ordföranden till följd av en sådan begäran kommer fram till att en skiljeman inte uppfyller kraven i bilaga 8 (Uppförandekod för skiljemän och medlare), och därför bör ersättas, ska en ny skiljeman utses i enlighet med artikel 3.7 (Tillsättande av en skiljenämnd) och punkterna 8–11 i arbetsordningen.

23. Om en part anser att skiljenämndens ordförande inte uppfyller kraven i bilaga 8 (Uppförandekod för skiljemän och medlare), och därför bör ersättas, ska parterna samråda och, om de är överens om det, välja en ny ordförande i enlighet med artikel 3.7 (Tillsättande av en skiljenämnd) och punkterna 8–11 i arbetsordningen.

Om parterna inte kan enas om behovet av att ersätta ordföranden, får endera parten begära att ärendet hänskjuts till en av de återstående personerna på den delförteckning över ordförande som upprättats enligt punkt 1 c i artikel 3.23 (Förteckning över skiljemän): Namnet på den personen ska dras genom lottning av kommitténs ordförande eller dennes ställföreträdare. Denna persons beslut avseende behovet av att ersätta ordföranden ska vara slutligt.

Om personen anser att den ursprungliga ordföranden inte uppfyller kraven i bilaga 8 (Uppförandekod för skiljemän och medlare), och därför bör ersättas, ska personen utse en ny ordförande genom lottning bland de återstående personerna på den delförteckning över ordförande som upprättats enligt stycke 1 c i artikel 3.23 (Förteckning över skiljemän). Valet av den nya ordföranden ska göras inom fem arbetsdagar efter den dag då den begäran som avses i denna punkt ingavs.

24. Förhandlingarna i skiljenämnden ska skjutas upp under den tid som de förfaranden som det hänvisas till i punkterna 21–23 i arbetsordningen slutförs.

Förhandlingar

25. Skiljenämndens ordförande ska fastställa datum och tidpunkt för förhandlingen i samråd med parterna och skiljemännen. Ordföranden ska skriftligen bekräfta datum och tidpunkt till parterna. Om förhandlingen är offentlig, ska den part som ansvarar för den logistiska administrationen av förfarandet också offentliggöra dessa uppgifter. Skiljenämnden får besluta att inte sammankalla till någon förhandling, förutsatt att ingen part motsätter sig det.

26. Skiljenämnden får sammankalla till ytterligare förhandlingar om parterna är överens om det.

27. Samtliga skiljemän ska närvara under hela förhandlingen.

28. Följande personer har rätt att närvara vid en förhandling, oavsett om förfarandet är offentligt eller inte:

- a) parternas företrädare,
- b) parternas rådgivare,
- c) experter,
- d) administrativ personal, tolkar, översättare och protokollförare, samt
- e) skiljemännens biträden.

29. Endast parternas företrädare och rådgivare samt experter får yttra sig inför skiljenämnden.

30. Senast fem dagar före en förhandling ska varje part till skiljenämnden överlämna en förteckning över namnen på de personer som på deras vägnar muntligen kommer att göra framställningar eller föredragningar vid förhandlingen, liksom namnen på andra företrädare eller rådgivare som kommer att närvara vid förhandlingen.

31. Skiljenämnden ska leda förhandlingen på följande sätt, varvid den klagande och den svarande ska tilldelas lika lång tid:

Framställning:

- a) klagandes framställning,
- b) svarandes framställning.

Replik:

- a) klagandes replik,
- b) svarandes motreplik.

32. Skiljenämnden får när som helst under förhandlingen ställa frågor till parterna eller experterna.

33. Skiljenämnden ska ombesörja att en utskrift görs av varje förhandling och för att parterna snarast möjligt får ett exemplar av denna. Parterna kan lämna synpunkter på utskriften och skiljenämnden får ta dessa synpunkter under övervägande.

34. Varje part får inom 10 dagar inge en kompletterande skriftlig inläga rörande frågor som tagits upp under förhandlingen.

Skriftliga frågor

35. Skiljenämnden får när som helst under ett förfarande ställa skriftliga frågor till en av eller båda parterna. Varje part ska erhålla ett exemplar av alla frågor som ställs av skiljenämnden.

36. Varje part ska tillhandahålla den andra parten ett exemplar av sitt skriftliga svar till skiljenämnden. Varje part ska ges tillfälle att skriftligen lämna synpunkter på den andra partens svar inom fem arbetsdagar från dagen för mottagandet.

Konfidentialitet

37. Alla uppgifter som en part inger till skiljenämnden och betecknar som konfidentiella ska behandlas konfidentiellt av den andra parten och dess rådgivare. Om en av parterna inger en konfidentiell version av sin egen skriftliga inläga till skiljenämnden ska parten också, på begäran av den andra parten, senast 15 dagar efter dagen för begäran eller dagen för ingivandet av den konfidentiella versionen, beroende på vilken som inföll senast, lämna en

icke-konfidentiell sammanfattning av uppgifterna i inlagan, vilken kan lämnas ut till allmänheten, samt en förklaring till varför de utelämnade uppgifterna är konfidentiella. Inget i denna i arbetsordning ska hindra en part från att offentliggöra sina egna ståndpunkter, under förutsättning att parten, när den hänvisar till uppgifter som lämnats av den andra parten, inte lämnar ut några uppgifter som den andra parten har angett som konfidentiella. Skiljenämnden ska sammanträda inom stängda dörrar när en parts inlagor och framställningar innehåller konfidentiella uppgifter. Parterna och deras rådgivare ska iaktta konfidentialitet när det gäller de förhandlingar i skiljenämnden som hålls inom stängda dörrar.

Ensidiga kontakter

38. Skiljenämnden får inte sammanträffa eller kommunicera med någon av parterna i den andra partens frånvaro.

39. En skiljeman får inte diskutera någon aspekt av den fråga förfarandet gäller med någon av eller båda parterna i de andra skiljemännens frånvaro.

Amicus curiae-inlagor

40. Om parterna inte kommer överens om något annat inom tre dagar räknat från dagen för tillsättandet av en skiljenämnd, får skiljenämnden ta emot skriftliga inlagor som den inte begärt av fysiska eller juridiska personer som är etablerade på en parts territorium och som är fristående från parternas myndigheter, förutsatt att dessa inlagor inges inom 10 dagar räknat från dagen för tillsättandet av en skiljenämnd, att de är kortfattade och under inga omständigheter längre än 15 maskinskrivna sidor med dubbelt radavstånd och att de har direkt relevans för en sakfråga eller en rättslig fråga som prövas av skiljenämnden.

41. Inlagan ska innehålla en beskrivning av den fysiska eller juridiska person som inger inlagan, med uppgift om personens medborgarskap eller etableringsort, art av verksamhet, rättsliga status, allmänna syften och finansieringskällor samt på vilket sätt personen berörs av skiljeförfarandet. Inlagan ska inges på de språk som parterna valt i enlighet med punkterna 39 och 40 i arbetsordningen.

42. Skiljenämnden ska i sitt avgörande förteckna samtliga inlagor som den tagit emot i enlighet med punkterna 41 och 42 i arbetsordningen. Skiljenämnden ska inte vara skyldig att i sitt avgörande kommentera de framställningar som görs i dessa inlagor. Alla sådana inlagor ska lämnas till parterna för synpunkter. Synpunkter från parterna ska avges inom 10 dagar och beaktas av skiljenämnden.

Brådskanie fall

43. I sådana brådskanie fall som avses i avsnitt A (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning) ska skiljenämnden, efter samråd med parterna, på lämpligt sätt anpassa de tidsfrister som anges i denna arbetsordning och underrätta parterna om anpassningarna.

Översättning och tolkning

44. Vid de samråd som avses i artikel 3.3 (Samråd), och senast under det sammanträde som avses i punkt 2 i artikel 3.8 (Skiljenämndens tvistlösningsförfaranden), ska parterna sträva efter att enas om ett gemensamt arbetsspråk för förfarandet inför skiljenämnden.

45. Om parterna inte kan enas om ett gemensamt arbetsspråk, ska varje part göra sina skriftliga inlagor på dess valda språk, vilket ska vara ett av arbetsspråken i WTO.

46. Skiljenämndens avgöranden ska utfärdas på det eller de språk som parterna valt.

47. Varje part får lämna synpunkter vad gäller översättningens korrekthet på alla översatta versioner av handlingar som upprättats i enlighet med denna arbetsordning.

48. Kostnaderna för översättning av skiljenämndens avgörande ska bäras lika av parterna.

Andra förfaranden

49. Denna arbetsordning är också tillämplig på förfaranden enligt artiklarna 3.3 (Samråd), 3.13 (Rimlig tidsperiod för att efterleva skiljenämndens avgörande), 3.14 (Granskning av åtgärder som har vidtagits för att genomföra den slutliga rapporten), 3.15 (Tillfälliga korrigerande åtgärder i fall av bristande efterlevnad) och 3.16 (Granskning av åtgärder som vidtagits för efterlevande efter antagandet av tillfälliga korrigerande åtgärder i fall av bristande efterlevnad). De tidsfrister som fastställs i denna arbetsordning ska i så fall anpassas enligt de särskilda tidsfrister som har fastställts för antagandet av skiljenämndens avgörande i de andra förfarandena.

BILAGA 8

UPPFÖRANDEKOD FÖR SKILJEMÄN OCH MEDLARE

Definitioner

1. I denna uppförandekod avses med

a) skiljeman: en ledamot av en skiljenämnd som inrättats i enlighet med artikel 3.7 (Tillsättande av en skiljenämnd).

b) biträde: en person som, inom ramen för en skiljemans mandat, utför utredningsarbete eller bistår den skiljemannen.

c) kandidat: en person vars namn finns upptaget i den förteckning över skiljemän som avses i artikel 3.23 (Förteckning över skiljemän) och som kan komma att utses till ledamot av en skiljenämnd enligt artikel 3.7 (Tillsättande av en skiljenämnd).

d) medlare: en person som leder ett medlingsförfarande i enlighet med bilaga 9 (Medlingsmekanism).

e) förfarande: om inte annat anges, ett tvistlösningsförfarande av en skiljenämnd i enlighet med avsnitt A (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösnings).

f) personal: i förbindelse med en skiljeman, sådana personer, andra än biträden, som står under skiljemannens ledning och överinseende.

Ansvarsområden

2. Alla kandidater och skiljemän ska undvika oegentligheter och sådant som kan ge intryck av oegentligheter, vara oberoende och opartiska, undvika direkta och indirekta intressekonflikter och ska i sitt uppträdande iaktta stränga normer så att integriteten och objektiviteten i tvistlösningsmekanismen bibehålls. Före detta skiljemän ska fullgöra de skyldigheter som fastställs i punkterna 15–18 i denna uppförandekod.

Skyldighet att lämna uppgifter

3. En kandidat ska innan den blivit utsedd till skiljeman enligt kapitel 15 (Tvistlösning) uppge sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter som kan påverka hans eller hennes oberoende eller opartiskhet eller som rimligen skulle kunna ge upphov till ett intryck av oegentligheter eller partiskhet i förfarandet. Kandidaten ska i detta syfte vidta alla rimliga åtgärder för att söka utröna om sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter föreligger.

4. En kandidat eller skiljeman ska till kommittén skriftligen lämna ut uppgifter som rör faktiska eller möjliga överträdelser av denna uppförandekod, så att parterna kan ta ställning till dem.

5. En skiljeman som blivit utsedd ska även fortsättningsvis vidta alla rimliga åtgärder för att söka utröna om sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter som avses i punkt 3 i denna uppförandekod föreligger och i så fall skriftligen uppge dessa för kommittén så att parterna kan ta ställning till dem. En skiljeman ska vara fortsatt bunden av denna skyldighet att uppge intressen, förbindelser eller andra omständigheter som uppstår under något skede i förfarandet.

Skiljemäns uppgifter

6. En skiljeman ska stå till förfogade för att utföra sina uppgifter, och ska utföra dem noggrant och utan dröjsmål samt iaktta ärlighet och omsorg under hela förfarandet.

7. En skiljeman ska endast ta ställning till de frågor som uppkommer inom ramen för förfarandet och som är nödvändiga för ett avgörande och får inte delegera denna uppgift till någon annan.

8. En skiljeman ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att biträden och personal är medvetna om och följer bestämmelserna i punkterna 2, 3, 4, 5, 16, 17 och 18 i denna uppförandekod.

9. En skiljeman får inte ha några ensidiga kontakter med parterna som rör förfarandet.

Skiljemäns oberoende och opartiskhet

10. En skiljeman ska undvika att agera på ett sätt som kan ge intryck av partiskhet och får inte låta sig påverkas av egna intressen, påtryckningar från utomstående, politiska överväganden, den allmänna opinionen, lojalitet i förhållande till en part eller rädsla för kritik.

11. En skiljeman får varken direkt eller indirekt påta sig förpliktelser eller acceptera förmåner som på något sätt skulle kunna inkräkta, eller synas inkräkta, på skiljemannens utövande av sina uppdrag.

12. En skiljeman får inte utnyttja sin ställning som ledamot av skiljenämnden för att främja privata intressen och ska undvika ett agerande som kan ge intryck av att andra skulle ha särskilda möjligheter att påverka honom eller henne.

13. En skiljeman får inte låta förbindelser eller åligganden rörande ekonomi, affärsverksamhet, yrkesliv, personliga eller sociala relationer eller ansvar påverka sitt uppträdande eller omdöme.

14. En skiljeman ska undvika att inleda förbindelser eller förvärva ekonomiska intressen som kan påverka skiljemannens opartiskhet eller som rimligen skulle kunna skapa ett intryck av oegentligheter eller partiskhet.

Före detta skiljemäns skyldigheter

15. Alla före detta skiljeman ska undvika ett agerande som kan ge intryck av att de varit partiska när de fullgjorde sina uppgifter eller gagnades av skiljenämndens beslut eller avgöranden.

Konfidentialitet

16. En skiljeman eller före detta skiljeman får inte vid något tillfälle, för några andra ändamål än de som rör ett förfarande, lämna ut eller använda icke-offentliga uppgifter som rör förfarandet eller som skiljemannen fått kännedom om under förfarandet och får under inga omständigheter lämna ut eller använda sådan information för att uppnå fördelar för sig själv eller andra eller för att skada andras intressen.

17. En skiljeman får inte lämna ut en skiljenämnds avgörande, eller delar av det, innan det offentliggjorts i enlighet med avsnitt A (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning).

18. En skiljeman eller före detta skiljeman får inte vid något tillfälle lämna ut vad som framkommit vid överläggningarna i skiljenämnden eller vad någon enskild skiljeman yttrat.

Utgifter

19. Varje skiljeman ska föra register över och lämna in en slutlig redovisning av hur mycket tid som ägnats åt förfarandet och av sina utgifter, samt tid och utgifter för sitt biträde och sin personal.

Medlare

20. Denna uppförandekod gäller i tillämpliga delar även medlare.

BILAGA 9

MEDLINGSMEKANISM

ARTIKEL 1

Syfte

Syftet med denna bilaga är att underlätta att finna ömsesidigt godtagbara lösningar genom ett heltäckande och skyndsamt förfarande med bistånd av en medlare, som avses i artikel 3.4 (Medlingsmekanism).

AVSNITT A

MEDLINGSFÖRFARANDE

ARTIKEL 2

Begäran om upplysningar

1. Innan medlingsförfarandet inleds får en part när som helst skriftligen begära upplysningar om en åtgärd som negativt påverkar investeringarna mellan parterna. Den part som mottar en sådan begäran ska inom 20 dagar tillhandahålla ett skriftligt svar med synpunkter på upplysningarna i begäran.
2. Om den svarande parten anser att ett svar inte kan avges inom 20 dagar ska den underrätta den begärande parten och ange skälen till att fristen inte kan hållas, samt lämna en bedömning om när ett svar tidigast kan lämnas.

ARTIKEL 3

Inledande av medlingsförfarandet

1. En part får när som helst begära att parterna ska inleda ett medlingsförfarande. En sådan begäran ska sändas skriftligen till den andra parten. Begäran ska vara så detaljerad att den tydligt redogör för den begärande partens ärende och ska
 - a) ange den särskilda åtgärd som berörs,
 - b) innehålla en redogörelse för de påstådda negativa effekter som den begärande parten anser att åtgärden har, eller kommer att ha, på investeringarna mellan parterna, samt
 - c) förklara på vilket sätt den begärande parten anser att dessa effekter har ett samband med åtgärden.
2. Medlingsförfarandet kan endast inledas genom överenskommelse mellan parterna. Den part till vilken en begäran enligt punkt 1 riktas ska välvilligt beakta denna och besvara den genom att skriftligen godta eller avslå begäran inom 10 dagar från mottagandet.

ARTIKEL 4

Val av medlare

1. När medlingsförfarandet har inletts ska parterna enas om en medlare, om möjligt senast 15 dagar efter mottagandet av svaret på den begäran som avses i artikel 3.2 (Inledande av medlingsförfarandet) i denna bilaga.
2. För den händelse att parterna inte kan komma överens om en medlare inom den tidsgräns som anges i punkt 1, får endera parten begära att kommitténs ordförande eller dennes ställföreträdare utser medlaren genom lottning bland personerna i den förteckning som upprättats enligt artikel 3.23 (Förteckning över skiljemän). Företrädare för parterna ska i tillräckligt god tid i förväg inbjudas att närvara vid lottningen. Lottningen ska under alla omständigheter genomföras med den eller de parter som är närvarande.
3. Ordföranden i kommittén eller dennes ställföreträdare ska utse medlaren inom fem arbetsdagar efter svaret enligt punkt 2 från endera parten.
4. Om den förteckning som avses i artikel 3.23 (Förteckning över skiljemän) inte har upprättats vid den tidpunkt då en begäran enligt artikel 3 (Inledande av medlingsförfarandet) i denna bilaga inges, ska medlaren utses genom lottning bland de personer som formellt har föreslagits av den ena eller båda parterna.
5. En medlare får inte vara medborgare i någon av parterna, om parterna inte kommer överens om något annat.
6. Medlaren ska på ett opartiskt och öppet sätt bistå parterna när det gäller att bringa klarhet i åtgärden och dess eventuella effekter på handeln, och att nå en ömsesidigt godtagbar lösning.

Bilaga 8 (Uppförandekod för skiljemän och medlare) ska i tillämpliga delar gälla medlare. Punkterna 3–7 (Meddelanden) och 44–48 (Översättning och tolkning) i bilaga 7 (Arbetsordning) ska också gälla i tillämpliga delar.

ARTIKEL 5

Regler för medlingsförfarandet

1. Inom 10 dagar efter det att medlaren utsetts ska den part som begärt medlingsförfarandet skriftligen lägga fram en detaljerad problembeskrivning för medlaren och den andra parten, särskilt om hur åtgärden i fråga fungerar och dess inverkan på handeln. Inom 20 dagar efter den dag då denna beskrivning läggs fram får den andra parten skriftligen lämna sina synpunkter på problembeskrivningen. Varje part får i sin problembeskrivning respektive i sina synpunkter ta med alla uppgifter som de bedömer vara relevanta.
2. Medlaren får besluta om det lämpligaste tillvägagångssättet för att bringa klarhet i den aktuella åtgärden och om dess eventuella effekter på handeln. Medlaren får särskilt anordna möten mellan parterna, samråda med parterna gemensamt eller enskilt, söka bistånd från eller rådfråga relevanta experter och berörda parter samt tillhandahålla allt ytterligare stöd som parterna begär. Medlaren ska samråda med parterna innan han eller hon söker bistånd från eller samråder med relevanta experter och berörda parter.
3. Medlaren kan ge råd och föreslå en lösning för parterna, som kan godta eller förkasta denna eller komma överens om en annan lösning. Medlaren får dock inte ge råd eller synpunkter på den aktuella åtgärdens förenlighet med detta avtal.

4. Medlingsförfarandet ska äga rum på den parts territorium till vilken begäran riktades, eller efter överenskommelse mellan parterna, på annan plats eller på annat sätt.
5. Parterna ska eftersträva att nå en ömsesidigt godtagbar lösning inom 60 dagar från det att medlaren utsetts. I avvaktan på en slutlig överenskommelse får parterna överväga eventuella tillfälliga lösningar, särskilt om åtgärden gäller lättförädlbara varor.
6. Lösningen får antas genom ett beslut av kommittén. Varje part får för en sådan lösning ställa som krav att alla nödvändiga interna förfaranden ska ha slutförts. Ömsesidigt godtagbara lösningar ska göras allmänt tillgängliga. Den version som offentliggörs får dock inte innehålla uppgifter som en part har angett som konfidentiella.
7. På begäran av parterna ska medlaren utarbeta ett utkast till en skriftlig rapport med en kort sammanfattning av
- a) den åtgärd som är föremål för medlingsförfarandet,
 - b) det tillämpade förfarandet, samt
 - c) den eventuella ömsesidigt godtagbara lösning som medlingsförfarandet resulterat i, inbegripet eventuella tillfälliga lösningar.

Medlaren ska ge parterna 15 dagar på sig att lämna synpunkter på utkastet till rapport. Efter att ha övervägt de synpunkter som parterna lämnat inom denna tidsfrist ska medlaren inom 15 dagar lämna en skriftlig slutrapport till parterna. Denna rapport får inte innehålla någon tolkning av detta avtal.

8. Medlingsförfarandet avslutas
- a) genom att parterna antar en ömsesidigt godtagbar lösning, den dag då lösningen antas,
 - b) genom en överenskommelse mellan parterna i någon etapp av medlingsförfarandet, den dag då överenskommelsen träffas,
 - c) genom en skriftlig förklaring från medlaren, efter samråd med parterna, om att ytterligare medling inte är meningsfull, den dag då förklaringen lämnas, eller
 - d) genom en skriftlig förklaring från en part efter det att parterna har undersökt ömsesidigt godtagbara lösningar under medlingsförfarandet och efter att ha övervägt eventuella råd och lösningsförslag från medlaren, den dag då förklaringen lämnas.

AVSNITT B

GENOMFÖRANDE

ARTIKEL 6

Genomförande av en ömsesidigt godtagbar lösning

1. När parterna har kommit överens om en lösning ska varje part vidta de åtgärder som behövs för att genomföra den ömsesidigt godtagbara lösningen inom den överenskomna tidsfristen.

2. Den genomförande parten ska skriftligen underrätta den andra parten om alla steg eller åtgärder som vidtagits för att genomföra den ömsesidigt godtagbara lösningen.

AVSNITT C

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 7

Konfidentialitet och förhållande till tvistlösning

1. Om inte parterna kommer överens om något annat, och utan att det påverkar tillämpningen av punkt 6 i artikel 5 (Regler för medlingsförfarandet) i denna bilaga, ska alla etapper i förfarandet, inbegripet alla råd eller förslag till lösningar, vara konfidentiella. En part får dock offentliggöra att medling äger rum.

2. Medlingsförfarandet ska inte påverka parternas rättigheter och skyldigheter enligt kapitel 3 (Tvistlösning) eller enligt något annat avtal.

3. Det krävs inte samråd enligt kapitel 3 (Tvistlösning) innan medlingsförfarandet inleds. En part bör dock normalt sett använda sig av andra relevanta bestämmelser om samarbete eller samråd i detta avtal innan medlingsförfarandet inleds.

4. En part får inte stödja sig på eller lägga fram som bevisning i andra tvistlösningsförfaranden enligt detta eller andra avtal, och en nämnd får inte beakta,

a) den andra partens ståndpunkter under medlingsförfarandet eller uppgifter som samlats in enligt punkt 2 i artikel 5 (Regler för medlingsförfarandet) i denna bilaga,

b) det faktum att den andra parten har meddelat att den är beredd att godta en lösning rörande den åtgärd som medlingen gäller, eller

c) råd eller förslag från medlaren.

5. En medlare får inte tjänstgöra som ledamot i en skiljenämnd i ett tvistlösningsförfarande enligt detta avtal eller enligt WTO-avtalet rörande samma ärende för vilket han eller hon har tjänstgjort som medlare.

ARTIKEL 8

Tidsfrister

Alla tidsfrister som anges i denna bilaga får ändras genom överenskommelse mellan parterna.

ARTIKEL 9

Kostnader

1. Varje part ska stå för sina egna utgifter för deltagandet i medlingsförfarandet.
2. Parterna ska gemensamt och lika dela på utgifter som rör de organisatoriska aspekterna, däribland medlarens arvode och kostnadsersättning. Medlarens arvode ska överensstämma med arvodet för ordföranden i en skiljenämnd i enlighet med punkt 12 i bilaga 7 (Arbetsordning).

BILAGA 10

MEDLINGSMEKANISM FÖR LÖSANDE AV TVISTER MELLAN INVESTERARE OCH PARTER

ARTIKEL 1

Syfte

Syftet med medlingsmekanismen är att underlätta att finna ömsesidigt godtagbara lösningar genom ett heltäckande och skyndsamt förfarande med bistånd av en medlare som avses i artikel 3.31 (Medling).

AVSNITT A

FÖRFARANDE ENLIGT MEDLINGSMEKANISMEN

ARTIKEL 2

Inledande av förfarandet

1. Varje part i tvisten får när som helst begära att ett medlingsförfarande ska inledas. En sådan begäran ska sändas skriftligen till den andra parten.
2. Om begäran gäller en påstådd överträdelse av detta avtal av unionens myndigheter eller av myndigheterna i en medlemsstat i unionen, ska den översändas till unionen enligt artikel 3.32 (Anmälan om avsikt att hänskjuta ett anspråk). Om ingen svarande har fastställts ska den översändas till unionen. Om begäran godtas ska det i begäran anges om det är unionen eller unionsmedlemsstaten som är part i medlingen .
3. Den part i tvisten till vilken en sådan begäran riktas ska välvilligt beakta denna och skriftligen godta eller avslå begäran inom 45 dagar eller, om en sådan begäran görs efter en begäran om samråd ingivits enligt artikel 3.30 (Samråd) inom 30 arbetsdagar efter mottagandet.
4. Begäran ska innehålla följande:
 - a) En sammanfattning av meningsskiljaktigheter eller tvister, om lämpligt inbegripet en identifiering av relevanta rättsliga instrument som är tillräcklig för att identifiera det förhållande som gav upphov till begäran.
 - b) Namn på och kontaktuppgifter till den begärande parten och dess företrädare.

- c) Antingen en hänvisning till överenskommelsen om medling eller en inbjudan till den andra parten eller de andra parterna att medla inom denna medlingsmekanism.

ARTIKEL 3

Val av medlare

1. Om båda parterna i tvisten är överens om ett medlingsförfarande ska de tvistande parterna sträva efter att enas om en medlare senast 15 dagar efter mottagandet av svaret på begäran.
2. Om de tvistande parterna inte kan komma överens om en medlare inom den fastställda tidsfristen får endera parten begära att ordföranden i tribunalen genom lottning utser en medlare bland de ledamöter i tribunalen som varken är medborgare i en av unionens medlemsstater eller i Vietnam.
3. Tribunalens ordförande ska utse medlaren inom fem arbetsdagar efter det att begäran enligt punkt 2 ingetts.
4. Medlaren ska bistå de tvistande parterna på ett opartiskt och öppet sätt att nå en ömsesidigt godtagbar lösning.

ARTIKEL 4

Regler för medlingsförfarandet

1. Så snart som möjligt efter att medlaren utsetts ska medlaren diskutera följande punkter med de tvistande parterna, antingen personligen, per telefon eller med hjälp av andra kommunikationsmedel:
 - a) Genomförandet av medlingen, särskilt eventuella återstående förfarandefrågor såsom språk och ort för medlingsmötena.
 - b) En preliminär tidsplan för genomförandet av medlingen.
 - c) Eventuella rättsliga skyldigheter att lämna uppgifter som kan vara relevanta för genomförandet av medlingen.
 - d) Om de tvistande parterna önskar ingå ett skriftligt åtagande om att inte inleda eller fortsätta andra tvistlösningsförfaranden avseende meningsskiljaktigheter eller tvister som omfattas av medlingen medan medlingen pågår.
 - e) Om det behövs göras särskilda arrangemang för godkännande av ett förlikningsavtal.
 - f) De finansiella arrangemangen, såsom beräkning och utbetalning av medlarens avgifter och kostnader i enlighet med artikel 8 (Kostnader) i denna bilaga.
2. Medlaren får besluta om det lämpligaste tillvägagångssättet för att bringa klarhet i den aktuella åtgärden. Medlaren får särskilt anordna möten mellan de tvistande parterna, samråda med de tvistande parterna gemensamt eller enskilt, söka bistånd från eller rådfråga

relevanta experter och berörda parter samt tillhandahålla allt ytterligare stöd som parterna begär. Medlaren ska dock samråda med de tvistande parterna innan han eller hon söker bistånd från eller samråder med relevanta experter och berörda parter.

3. Medlaren kan ge råd till och föreslå en lösning att ta ställning till för de tvistande parterna, som kan godta eller förkasta denna eller komma överens om en annan lösning. Medlaren får dock inte ge råd eller synpunkter på om den aktuella åtgärden är förenlig med detta avtal.

4. Medlingsförfarandet ska äga rum på den berörda partens territorium eller, efter överenskommelse mellan parterna, på annan plats eller på annat sätt.

5. Om inte annat följer av punkt 1 b ska de tvistande parterna eftersträva att nå en ömsesidigt godtagbar lösning inom 60 dagar från det att medlaren utsetts. I avvaktan på en slutlig överenskommelse får parterna i tvisten överväga eventuella tillfälliga lösningar.

6. Unionen, en medlemsstat i unionen eller Vietnam, när de agerar som en part i medlingsförfarandet, får offentliggöra gemensamt överenskomna lösningar, med förbehåll för redigering av alla uppgifter som anges som konfidentiella eller skyddade.

7. Medlingsförfarandet ska avslutas

a) genom att parterna i tvisten antar en ömsesidigt godtagbar lösning, på dagen för antagandet av den lösningen,

b) genom en skriftlig förklaring från medlaren, efter samråd med de tvistande parterna, om att ytterligare medling inte är meningsfull, eller

c) genom en skriftlig förklaring från en av de tvistande parterna.

AVSNITT B

GENOMFÖRANDE

ARTIKEL 5

Genomförande av en ömsesidigt godtagbar lösning

1. När de tvistande parterna har kommit överens om en lösning ska varje part vidta de åtgärder som krävs för att genomföra den ömsesidigt godtagbara lösningen inom den överenskomna tidsfristen.

2. Den genomförande parten ska skriftligen underrätta den andra parten i tvisten om alla steg eller åtgärder som vidtagits för att genomföra den ömsesidigt godtagbara lösningen.

3. På begäran av de tvistande parterna ska medlaren utarbeta ett utkast till en skriftlig rapport med en kort sammanfattning av

a) den åtgärd som är föremål för förfarandet,

b) det tillämpade förfarandet, och

c) den eventuella ömsesidigt godtagbara lösning som blivit slutresultatet av förfarandet, inbegripet eventuella tillfälliga lösningar.

4. Medlaren ska ge parterna 15 arbetsdagar på sig att lämna synpunkter på utkastet till rapport. Efter att ha övervägt de synpunkter som de tvistande parterna lämnat inom tidsfristen ska medlaren inom 15 dagar lämna en skriftlig slutrapport till parterna. Denna rapport får inte innehålla någon tolkning av detta avtal.

AVSNITT C

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 6

Förhållande till tvistlösning

1. Förfarandet enligt denna medlingsmekanism är inte avsett att ligga till grund för tvistlösningsförfaranden inom ramen för detta avtal eller något annat avtal. I sådana tvistlösningsförfaranden får en part i tvisten inte stödja sig på eller lägga fram som bevisning och ett dömande organ får inte beakta

a) en tvistande parts ståndpunkter under medlingsförfarandet,

b) det faktum att en tvistande part har meddelat att den är beredd att godta en lösning rörande den åtgärd som medlingen gäller, eller

c) råd eller förslag från medlaren.

2. Om inte annat följer av en överenskommelse i enlighet med punkt 1 d i artikel 4 (Regler för medlingsförfarandet) i denna bilaga, påverkar inte medlingsmekanismen parternas och de tvistande parternas rättigheter och skyldigheter enligt kapitel 3 (Tvistlösning).

3. Om inte de tvistande parterna kommer överens om något annat, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel punkt 6 i artikel 4 (Regler för medlingsförfarandet) i denna bilaga, ska alla etapper i förfarandet, inbegripet alla råd eller förslag till lösningar, vara konfidentiella. En part i tvisten får dock offentliggöra att medling äger rum.

ARTIKEL 7

Tidsfrister

Alla tidsfrister som anges i denna bilaga får ändras genom överenskommelse mellan de tvistande parterna.

ARTIKEL 8

Kostnader

1. Varje tvistande part ska stå för sina egna utgifter för deltagandet i medlingsförfarandet.

2. De tvistande parterna ska gemensamt och lika dela på utgifter som rör de organisatoriska aspekterna, däribland medlarens arvode och kostnadsersättning. Medlarens ersättning ska överensstämma med vad som föreskrivs för medlemmar av tribunalen i punkt 16 i artikel 3.38 (Tribunal).

BILAGA 11

UPPFÖRANDEKOD FÖR MEDLEMMAR AV TRIBUNALEN, ÖVERPRÖVNINGSTRIBUNALEN OCH MEDLARE

ARTIKEL 1

Definitioner

I denna uppförandekod avses med

- a) ledamot: en ledamot av tribunalen eller en ledamot av överprövningstribunalen som inrättas enligt avsnitt B (Lösande av tvister mellan investerare och parter).
- b) medlare: en person som leder ett medlingsförfarande i enlighet med artikel 3.31 (Medling) och bilaga 10 (Medlingsförfarande för tvistlösning mellan investerare och parter).
- c) kandidat: en enskild person som kan komma att utses till ledamot av tribunalen eller ledamot av överprövningstribunalen.
- d) biträde: en person som, inom ramen för en ledamots mandat, utför utredningsarbete för ledamotens räkning eller biträder denne.
- e) personal: i förbindelse med en ledamot, sådana personer, andra än biträden, som står under ledamotens ledning och överinseende.

ARTIKEL 2

Skyldigheter inom ramen för förfarandet

Alla kandidater och alla ledamöter ska undvika oegentligheter och sådant som kan ge intryck av oegentligheter, vara oberoende och opartiska samt undvika direkta och indirekta intressekonflikter.

ARTIKEL 3

Skyldighet att lämna uppgifter

- 1. Före utnämmandet ska en kandidat uppge tidigare eller nuvarande intressen som kan påverka dennes oberoende eller opartiskhet eller som rimligen skulle kunna ge upphov till ett intryck av oegentligheter eller partiskhet i förfarandet. Kandidaten ska i detta syfte vidta alla rimliga åtgärder för att söka utröna om sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter föreligger.
- 2. En ledamot ska till de tvistande parterna skriftligen lämna uppgifter som rör faktiska eller möjliga överträdelser av denna uppförandekod.

3. En ledamot ska fortsatt alltid vidta alla åtgärder för att söka utröna om sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter som avses i punkt 1 föreligger. Ledamoten ska uppge sådana intressen, förbindelser eller andra omständigheter till de tvistande parterna .

ARTIKEL 4

Ledamöternas uppdrag

1. En ledamot ska under hela förfarandet utföra sitt uppdrag noggrant och utan dröjsmål, och med iakttagande av ärlighet och omsorg.

2. En ledamot ska endast ta ställning till de frågor som uppkommer inom ramen för förfarandet och som är nödvändiga för ett avgörande och får inte delegera denna uppgift till någon annan.

3. En ledamot ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att biträden och personal är medvetna om och följer artiklarna 2, 3, 4, 5 och 7 i denna uppförandekod.

4. En ledamot får inte diskutera någon aspekt av den fråga förfarandet gäller med en tvistande part eller de tvistande parterna om de övriga ledamöterna i avdelningen vid tribunalen eller överprövningstribunalen är frånvarande.

ARTIKEL 5

Ledamöternas oberoende och opartiskhet

1. Ledamöterna ska vara oberoende och opartiska och undvika ett agerande som kan ge intryck av oegentligheter eller partiskhet, och får inte låta sig påverkas av egna intressen, påtryckningar från utomstående, politiska överväganden, den allmänna opinionen, lojalitet i förhållande till en part eller en tvistande part eller av rädsla för kritik.

2. Ledamöterna får varken direkt eller indirekt påta sig förpliktelser eller acceptera förmåner som på något sätt skulle kunna inkräkta, eller synas inkräkta, på utövandet av deras uppdrag.

3. Ledamöterna får inte utnyttja sin ställning som ledamot för att främja privata intressen och ska undvika ett agerande som kan ge intryck av att andra skulle ha särskilda möjligheter att påverka dem.

4. Ledamöterna får inte låta förbindelser eller åligganden rörande ekonomi, affärsverksamhet, yrkesliv, personliga eller sociala relationer eller ansvar påverka deras uppdragande eller omdöme.

5. Ledamöterna ska undvika att inleda förbindelser eller förvärva ekonomiska intressen som kan påverka deras opartiskhet eller som rimligen skulle kunna skapa ett intryck av oegentligheter eller partiskhet .

ARTIKEL 6

Före detta ledamöters skyldigheter

1. Alla före detta ledamöter ska undvika ett agerande som kan ge intryck av att de varit partiska när de fullgjorde sina uppgifter eller gagnades av tribunalens eller överprövningstribunalens beslut eller skiljedomar.
2. Utan att det påverkar punkt 5 i artikel 5.38 (Tribunal) och punkt 9 i artikel 3.39 (Överprövningstribunal) ska ledamöterna förbinda sig att efter mandatets utgång inte medverka i
 - a) investeringstvister som var pågående vid tribunalen eller överprövningstribunalen före slutet av deras mandatperiod,
 - b) investeringstvister som de medverkat i som ledamöter av tribunalen eller överprövningstribunalen och andra tvister med samma innehåll med sådana tvister eller som följer av samma händelser och omständigheter som sådana tvister.
3. Ledamöterna ska förbinda sig att under en period av tre år efter mandatperiodens slut inte agera som företrädare för någon av parterna i investeringstvister inför tribunalen eller överprövningstribunalen.
4. Om ordföranden i tribunalen eller överprövningstribunalen informeras om, eller på annat sätt blir medveten om, att en före detta ledamot av tribunalen eller av överprövningstribunalen påstås ha åsidosatt de skyldigheter som anges i punkterna 1–3, ska ordföranden undersöka ärendet och ge möjlighet till den före detta ledamoten att höras, och efter verifiering informera
 - a) den yrkesorganisation eller liknande institution till vilken den före detta ledamoten är knuten,
 - b) parterna, och
 - c) ordföranden i andra relevanta investeringstribunaler eller överprövningstribunaler för att inleda lämpliga åtgärder.

Ordföranden i tribunalen eller överprövningstribunalen ska offentliggöra sitt beslut om att vidta sådana åtgärder som avses i punkterna a–c, samt orsakerna till detta.

ARTIKEL 7

Konfidentialitet

1. En ledamot eller före detta ledamot får inte vid något tillfälle eller för några andra ändamål än de som rör förfarandet, lämna ut eller använda icke-offentliga uppgifter som rör förfarandet eller som ledamoten fått kännedom om under förfarandet och får under inga omständigheter lämna ut eller använda sådan information för att uppnå fördelar för sig själv eller andra eller för att skada andras intressen.
2. En ledamot får inte röja ett beslut eller en dom, eller delar av beslutet eller domen, innan det har offentliggjorts i enlighet med transparenskraven i artikel 3.36 (Transparens i samband med förfarandet).

3. En ledamot eller före detta ledamot får inte vid något tillfälle röja vad som framkommit vid överläggningarna i tribunalen eller överprövningstribunalen eller någon annan ledamots synpunkter, oavsett vad dessa gäller.

ARTIKEL 8

Utgifter

Varje ledamot ska föra register över och lämna in en slutlig redovisning av hur mycket tid som ägnats åt förfarandet och vilka utgifter ledamoten haft.

ARTIKEL 9

Medlare

De bestämmelser i denna uppförandekod som gäller ledamöter eller före detta ledamöter ska i tillämpliga delar även gälla medlare.

ARTIKEL 10

Rådgivande panel

1. Tribunalens ordförande och överprövningstribunalens ordförande ska biträdas av en rådgivande panel för att säkerställa en korrekt tillämpning av denna uppförandekod, artikel 3.40 (Etiska regler) och för utförandet av övriga uppgifter, när så anges.

2. Den rådgivande panelen ska bestå av respektive vice ordförande och de två högst rangordnade ledamöterna av tribunalen eller överprövningstribunalen.

BILAGA 12

SAMTIDIGA FÖRFARANDEN

1. Utan hinder av punkt 1 i artikel 3.34 (Andra anspråk), ska en investerare från EU-parten inte lämna in ett anspråk till tribunalen enligt avsnitt B (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning) om att Vietnam har brutit mot en bestämmelse som avses i artikel 2.1 (Tillämpningsområde) om investeraren har lämnat ett anspråk avseende åsidosättande av samma bestämmelse som avses i artikel 2.1 (Tillämpningsområde) i förfaranden inför en domstol eller administrativ domstol i Vietnam eller en internationell skiljedomstol.

2. Utan hinder av punkterna 2 och 3 i artikel 3.34 (Övriga anspråk), om Vietnam är svaranden, ska en investerare från EU-parten inte lämna in ett anspråk till tribunalen enligt avsnitt B (Lösande av tvister mellan investerare och parter) i kapitel 3 (Tvistlösning) om att en åtgärd är oförenlig med bestämmelserna i kapitel 2 om en person som direkt eller indirekt kontrollerar eller direkt eller indirekt kontrolleras av investeraren (nedan kallad "närstående person") har lämnat in ett anspråk till tribunalen eller någon annan nationell eller internationell domstol eller tribunal med ett påstående om åsidosättande av samma bestämmelser med avseende på samma investering och

- a) den närstående personens anspråk har tagits upp i en skiljedom, en dom, ett beslut eller en annan lösning, eller
 - b) den närstående personens anspråk är under prövning och denna person inte har återkallat ett sådant anspråk under prövning.
3. Anspråk som inte omfattas av punkt 1 eller 2 i denna bilaga ska omfattas av artikel 3.34 (Andra anspråk).

BILAGA 13

ÖVERPRÖVNINGSTRIBUNALENS ARBETSMETODER

1. Arbetsmetoderna för den överprövningstribunal som inrättats i enlighet med punkt 10 i artikel 3.29 (Överprövningstribunal) ska omfatta och ta upp bland annat följande:
- a) De praktiska arrangemangen kring överläggningar i avdelningarna i överprövningstribunalen och kring kommunikationen mellan ledamöterna i överprövningstribunalen.
 - b) Arrangemang för delgivning av handlingar och styrkande dokumentation, däribland bestämmelser om rättelse av skrivfel i sådana handlingar.
 - c) Processuella aspekter rörande tillfälligt upphävande av förfaranden i händelse av dödsfall, avgång, arbetsoförmåga eller entledigande av en ledamot av överprövningstribunalen från en avdelning eller från överprövningstribunalen.
 - d) Arrangemang för rättelse av skrivfel i beslut av avdelningarna vid överprövningstribunalen.
 - e) Arrangemang för att förena två eller flera överklaganden som rör samma preliminära skiljedom.
 - f) Arrangemang för det språk som ska användas vid överklagandeförfarandet, som i princip ska vara samma språk som under förfarandet vid den tribunal som meddelade den preliminära skiljedom som är föremål för överklagandet.
2. Arbetsmetoderna kan även omfatta vägledande principer med avseende på följande aspekter som sedan kan behandlas genom processuella beslut i överprövningstribunalens avdelningar:
- a) Vägledande tidsramar och sekvensering av inlagor och förhandlingar i överprövningstribunalens avdelningar.
 - b) Logistiska aspekter som rör genomförandet av förfarandet, såsom platser för överläggningar och förhandlingar i överprövningstribunalens avdelningar och villkoren för företräddande av parterna i tvisten.
 - c) Preliminära processuella samråd och eventuella förberedande konferenser inför förhandlingarna mellan en avdelning och de tvistande parterna.